

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมให้จง
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

อนันต์ชัย ศรีโสด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

พุทธศักราช ๒๕๕๕

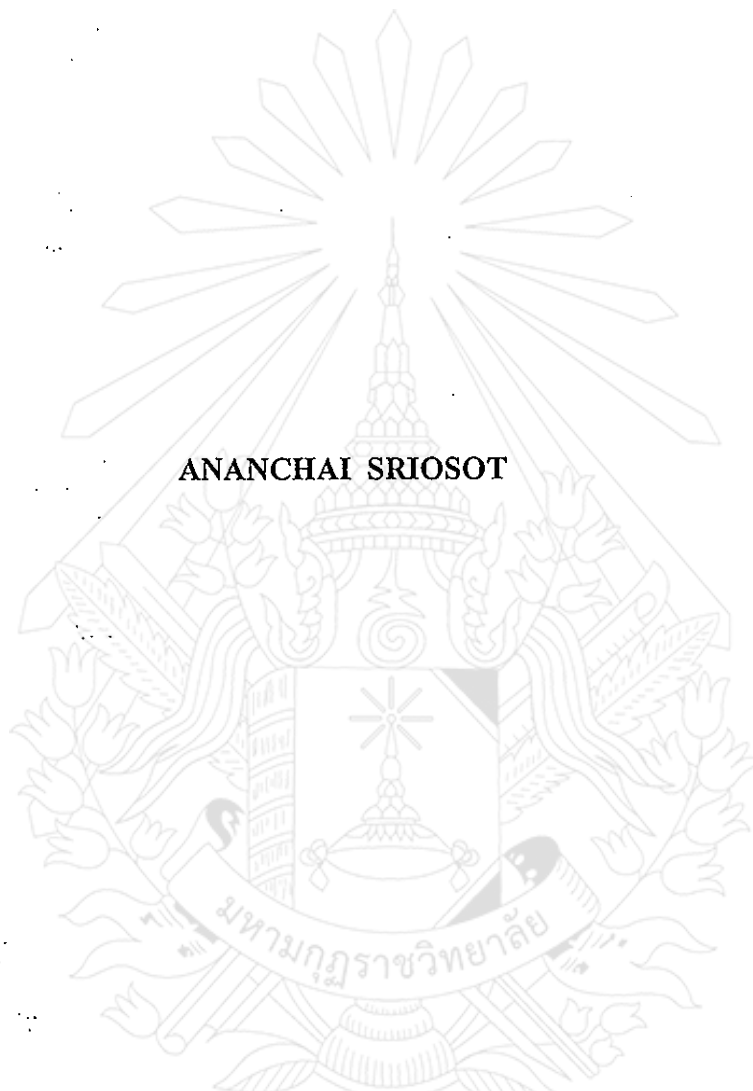
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

B 16313

**PEOPLE'S OPINION ON DHAMMA PRACTICE OF TAIJONG DHAMMA
CENTER, BANGKHAE, BANGKOK**

ANANCHAI SRIOSOT

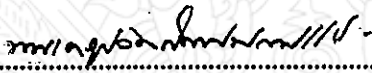
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF BUDDHIST STUDIES
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมที่จอง
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา : อนันต์ชัย ศรีโอสถ
สาขาวิชา : พุทธศาสนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ นักการเรือน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์เอกวุฒิ สารมาศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

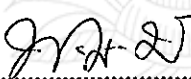

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดลัมพินพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

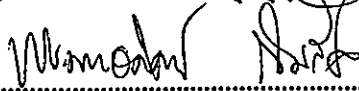
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดลัมพินพัฒนวิริยาจารย์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ นักการเรือน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์เอกวุฒิ สารมาศ)

..... กรรมการ
(พระมหามวินทร์ ปุริสคุณโม (ดร.))

..... กรรมการ
(พระมหาอดิสร ธีรสีโล (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.))

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Opinion on Dhamma Practice of Taijong Dhamma Center,
Bangkhae, Bangkok

Student's Name : Ananchai Sriosot

Department : Buddhist Studies

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Manop Nakkanrian

Co-Advisor : Lect. Eakawud Saramad

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaivajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thematic Committee

P. Sampipattanaivajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Manop
..... Advisor
(Assoc. Prof. Dr. Manop Nakkanrian)

Eakawud Saramad
..... Co-Advisor
(Lect. Eakawud Saramad)

Phramahá Maghavin Purisuttamo
..... Member
(Phramahá Maghavin Purisuttamo (Dr.))

P. A. Malithang
..... Member
(Phramaha Adisorn Thirasilo (Asst. Emeritus Prof. Dr.))

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา	: อนันต์ชัย ศรีโอสถ
สาขาวิชา	: พุทธศาสนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ นักการเขียน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: อาจารย์เอกวุฒิ สารมาศ
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

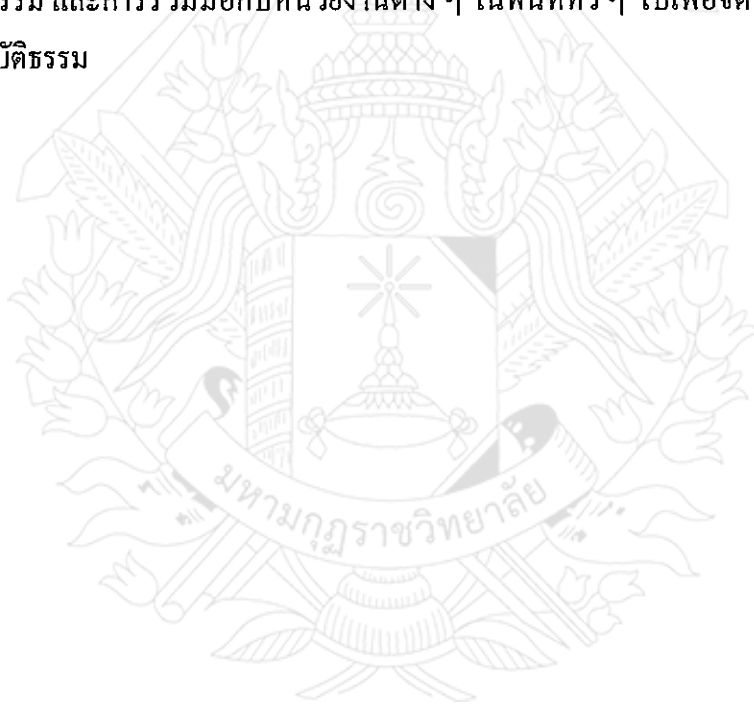
สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๑ คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเปิดตารางสำเร็จของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สถิติที่ใช้คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ รองลงมาคือด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑ และด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐ ตามลำดับ

๒. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขที่สำคัญคือ ๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตตรธรรม จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตตรธรรม และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ ๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนมีความเชื่ออย่างงมงาย ผิดไปจากแนวทางการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตตรธรรม จึงควรจัดให้มีอาจารย์ผู้คอยควบคุมดูแลให้ความรู้ความเข้าใจแก่ญาติธรรม และ ๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนมีภาระทางหน้าที่การงานมาก ไม่ค่อยมีโอกาสในการเข้าร่วมปฏิบัติธรรม และอาหารมังสวิรัตินหลายพื้นที่ก็หาได้ยาก จึงควรมีการติดต่อประสานงานกับญาติธรรมทุก ๆ พื้นที่เพื่อให้ความรู้ในด้านการปฏิบัติธรรม และการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ทั่ว ๆ ไปเพื่อจัดหาให้มีอาหารมังสวิรัตแก่ผู้ปฏิบัติธรรม

Thematic Title : **People's Opinion on Dhamma Practice of Taijong Dhamma Center, Bangkhae, Bangkok**

Student's Name : **Ananchai Sriosot**

Department : **Buddhist Studies**

Advisor : **Assoc. Prof. Dr. Manop Nakkanrian**

Co-Advisor : **Lect. Eakawud Saramad**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows: 1) to study people's opinion on Dhamma practice of Taijong Dhamma Center, Bangkhae, Bangkok 2) to compare people's opinion on Dhamma practice of Taijong Dhamma Center classified to different gender, age, education level, occupation and income per month and 3) to study suggestions of problems and solutions concerning Dhamma practice of Taijong Dhamma Center, Bangkhae, Bangkok. Research instruments were questionnaires. The samplings groups were people who practiced Dhamma at Taijong Dhamma Center. It got 201 people which were assigned sizes of groups by Krejcie and Morgan Table and made accidental random samplings. Descriptive statistics used frequency, percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics were t-test and One-Way ANOVA test. In case of differentiation was found, it was tested in a pair by mean of Scheffe' and analyzed by computing.

The results of research were found as follows:

1. People's opinion on Dhamma practice of Taijong Dhamma Center, Bangkhae, in the whole view with 3 aspects was at high level average 3.70. When considered each aspect ; the aspect of the belief in Dhamma practice of Taijong Dhamma Center was at high average 3.90, the aspect of lifestyle of Taijong Dhamma Center was at high average 3.61 and the aspect of the role of Taijong Dhamma Center was at high level average 3.60 respectively.

2. People with different gender, age, education level, occupation and income per month had got opinion on Dhamma practice of Taijong Dhamma Center, Bangkhae, in the whole 3 aspects not differently.

3. People had suggested some problems and solutions: 1) the aspect of the role of Taijong Dhamma Center; some of Dhamma relatives lacked of understanding and knowledge of Anuttraradhamma principles; should encourage and support the activities of Anuttraradhamma and other ceremonies 2) the aspect of belief in Dhamma practice of Anuttraradhamma; some of Dhamma relatives had wrong belief, not directing to the principles; should have the instructors to give the right understanding and 3) the aspect of lifestyle of Taijong Dhamma Center; some of Dhamma relatives had a busy and hard job, had a little chance for Dhamma practice and vegetarian food were difficult to have; should have an co-operation within Dhamma relatives in every area to give knowledge of Dhamma and provide vegetarian food for the Dhamma practisers.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีนครราชสีมา ในพระราชาูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

กราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร พระครูปริชาตรมวิธาน รองอธิการบดี พระครูอาทรธรรมมานวัตร ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ ที่เมตตาคอยให้กำลังใจ

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร. มานพ นักการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์วิญญู กิณะเสน และอาจารย์เอกวุฒิ สารมาศ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ช่วยแก้ไขตรวจสอบปรับปรุงสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

กราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการ พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตตโม (ดร.) พระมหาอดิศร ธิรสีโล (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) (ดร.) และ รองศาสตราจารย์พิน ดอกบัว ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ช่วยแนะนำสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ พระอาจารย์เกื้อพงศ์ ปิยธมฺโม และคุณกิจเกษม สุขเหลือง ที่ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติให้เป็นอย่างดี ตลอดจนพี่ ๆ พุทธศาสน์ศึกษา รุ่น ๔ ทุกคนที่ช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน และการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบคุณพ่อบุญรอด คุณแม่สุณีย์ ศรีโอสถ และครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ อีกทั้งเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด อนึ่งคุณความดี และประโยชน์ที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บุพการี และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน หากผิดพลาดขาดตกบกพร่องประการใด ขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อแก้ไขต่อไป

อนันต์ชัย ศรีโอสถ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๒
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ ทฤษฎีความคิดเห็น	๖
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	๖
๒.๒.๑ ความหมายของความคิดเห็น	๖
๒.๒.๒ ประเภทความคิดเห็น	๑๑
๒.๒.๓ วิธีการวัดความคิดเห็น	๑๒
๒.๒.๔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น	๑๔
๒.๒.๕ การวัดความคิดเห็น	๑๕
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรมไท่จง	๑๖
๒.๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรม	๑๕

๒.๓.๒ บทบาทของสถานธรรมไท่จง	๒๑
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง	๒๔
๒.๔.๑ ความหมายของความเชื่อ	๒๔
๒.๔.๒ การปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง	๒๘
๒.๔.๓ หลักการบำเพ็ญธรรมของสถานธรรมไท่จง	๓๐
๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามวิถีสถานธรรมไท่จง	๓๕
๒.๕.๑ ความหมายของการดำเนินชีวิต	๓๕
๒.๕.๒ ความสำคัญของการดำเนินชีวิต	๓๕
๒.๕.๓ ลักษณะของการดำเนินชีวิต	๓๖
๒.๕.๔ การดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง	๓๗
๒.๖ สภาพพื้นที่ทำวิจัย	๔๕
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๗
๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๒
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๕๒
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๕๓
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๔
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๕๕
๓.๕ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๗
๓.๖ การวัดค่าตัวแปร	๕๗
๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๕๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
๔.๒ ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๓
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๓

	๗
ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๖๖
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๗๐
ตอนที่ ๔ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๐
บทที่ ๕ สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ	๕๓
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๕๔
๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๔
๕.๑.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๔
๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๕๕
๕.๑.๔ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการ ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๕๖
๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	๕๖
๕.๒.๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน	๕๗
๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน	๑๐๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๐๔
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๐๔
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย	๑๐๗
บรรณานุกรม	๑๐๕

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑๑๕

๑๑๖

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์

๑๒๑

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

๑๒๔

ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

๑๒๕

ภาคผนวก จ ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซี และมอร์แกน

(Krecie & Mogan)

๑๓๑

ประวัติผู้วิจัย

๑๓๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓	๕๔
ตารางที่ ๔.๑ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ	๖๓
ตารางที่ ๔.๒ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ	๖๓
ตารางที่ ๔.๓ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา	๖๔
ตารางที่ ๔.๔ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ	๖๔
ตารางที่ ๔.๕ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๖๕
ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน	๖๖
ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง	๖๗

- ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ๖๘
- ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ๖๙
- ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๐
- ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๐
- ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๑
- ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๑
- ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๒
- ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ ๗๒

- ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ ๗๓
- ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ ๗๓
- ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๔
- ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๔
- ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๕
- ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๕
- ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๖
- ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ ๗๖
- ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ ๗๗

- ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ ๗๗
- ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๗๘
- ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๗๘
- ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๗๙
- ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๗๙
- ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๐
- ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๐
- ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๑

- ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๘๑
- ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๒
- ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๒
- ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๓
- ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๓
- ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๔
- ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ ๘๔
- ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ ๘๕
- ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ ๘๖

- ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๖
- ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๗
- ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๗
- ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๘
- ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๘
- ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๙
- ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความสนใจในหลักธรรมคำสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ๘๙

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติ ธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๐
ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติ ธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๑
ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติ ธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร	๕๑

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

๕๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อนุตรธรรม เป็นหลักคำสอนของสถานธรรมไท่จง คือวิถีธรรมที่พุทธจิตจะอาศัยเป็นแนวทางคืนสู่เบื้องบน ก่อนที่เราจะเกิดกายมาเป็นคน เราล้วนแต่มีสถานะเป็นธรรมญาณที่สถิตอยู่ ณ เบื้องบน ในแดนแห่งอนุตรภูมิ ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า อนุตรภูมิ ก็คือบ้านเดิมแห่งพุทธจิตธรรมญาณของเรา ครั้งแรกเริ่ม ธรรมญาณของเรา จุตลงมาเกิดกายเป็นมนุษย์บนพื้น โลกนี้ วิถีทางที่เราจุติลงมา นั้น เป็นวิถีทางตรง จนกระทั่งถึงวัยชรา สิ้นอายุขัย จะต้องออกจากร่าง เดินทางจากโลกนี้ไป เมื่อนั้น เราได้ลืมหินทางที่จะกลับสู่บ้านเดิมเสียแล้ว ซึ่งเปรียบได้ดังคนหลงทางนั่นเอง จากนั้น เราจึงเที่ยววนเวียน เข้าออกไปตามช่องทางต่าง ๆ เวียนว้ายไปมา ระหว่าง โลกใบนี้กับนรกภูมิ เกิดแล้วตายไป เวียนว้ายอยู่เช่นนี้ไม่รู้ที่สิ้นสุด เว้นเสียจากผู้สูงด้วยปัญญา ที่สามารถรู้แจ้งในความเป็นมาของชีวิต ได้รับทุกขเวทนาจากวิภวสงสารแห่งการเวียนว้ายตายเกิด จึงยินดีที่จะเสียสละซึ่งเรื่องทางโลกีย์วิสัย เพื่อค้นหาสัจธรรม ความเป็นมาแห่งชีวิต กลับคืนสู่ต้นกำเนิดเดิม^๑

อย่างไรก็ตามทุกวันนี้ ความเชื่อของผู้คนส่วนใหญ่ที่อยู่ในสังคมของวิทยาศาสตร์อันเจริญก้าวหน้ามักไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์ เขาทั้งหลายถูกบดบังโดยแสงสีอบายมุขต่าง ๆ ในโลกแห่งวัตถุ หลายคนเชื่อว่าเงินทองให้ได้ โลกนี้คือวิไลซ์ แต่เขาได้มองข้ามไปว่า ความวิไลซ์ในโลกนี้ไม่สามารถจัดความทุกข์เข็ญ ความเกลียด และความมีทิวติ้อตัวของมนุษย์ได้ ตรงกันข้ามมันกลับเป็นอันตรายอย่างยิ่งที่ทำให้คนเหล่านั้นพากันต่อสู้แย่งชิงเพื่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ความมั่งคั่ง และอำนาจ เขาทั้งหลาย จะใช้วิธีการอันเหี้ยมโหด และไร้ศีลธรรม ซึ่งสร้างความเดือดร้อนเสียหายหรือแม้แต่ทำลายชีวิตผู้อื่น เพียงเพื่อตอบสนองกิเลส และความอยากของเขาเท่านั้น ผลที่เกิดตามมาทันทีก็คือความบาดหมางขัดแย้งซึ่งกันและกันจะถูกสะสมไว้ ความไม่สงบสุขค่อย ๆ พอกพูนขึ้น จากบุคคลต่อบุคคล ไปถึงครอบครัวต่อครอบครัว และสังคม

^๑อาจารย์ จันเจิ้นฟง, ธรรมบท สำหรับผู้บรรยาย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กลุ่มพัฒนาเพื่อฟื้นฟูธรรมญาณ, ม.ป.ป.), หน้า ๑๓๗-๑๔๑.

ดังนั้นคนในสมัยนี้จึงรื้อยเล่ห์เพทุบายมากกว่าคนในสมัยก่อน เขาจะสนองความอยากของตนเองอย่างไร้ศีลธรรม เขาได้กระทำการที่เป็นบาปกรรมชั่วร้ายอย่างมากมาย ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดมหันตภัยขึ้นบนพื้นพิภพ อย่างไรก็ตามคนดีอีกมากก็ยังคงมีปะปนกัน จึงเป็นเหตุให้พระองค์ธรรมมารดาทรงมีพระเมตตาโปรดประทาน “วิถีนุตรธรรม” นี้จุติลงมาถ่ายทอด เพื่อจุดช่วยให้สาธุชนคนดีทั้งหลายพ้นจากมหันตภัยใหญ่ แทนที่จะต้องถูกทำลายย่อยยับไปพร้อม ๆ กับคนชั่วและความเลวร้ายทั้งหลายที่เขาได้กระทำ

สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เป็นที่สำคัญของสถานปฏิบัติธรรมตามวิถีนุตรธรรมที่มีชื่อเสียงเป็นที่ศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทั่วไปมาช้านานเนื่องจากมีบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่นด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา ด้านพิธีกรรมต่าง ๆ และด้านการสงเคราะห์การช่วยเหลือสังคมอย่างมากมาย และค่อนข้างสอดคล้องกับวิถีชีวิตพระพุทธศาสนา คือเรื่องการทำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์หรือโพธิสัตว์มรรคธรรม งานเผยแผ่ของสถานธรรมจึงต่างกันตรงจุดนี้

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อต้องการนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทุก ๆ อย่างให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๓.๔ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๓.๕ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๔๒๒ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง และ ๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานที่ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๕.๒ ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือนต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกรู้สึกคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจในการพิจารณาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

การปฏิบัติธรรม หมายถึง การนำเอาธรรมมาปฏิบัติ มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในการทำงาน คือการนำธรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตจริง ทำให้มีชีวิตที่ดียิ่งขึ้น และมีความสุขนั่นเอง เมื่อปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จงก็หมายถึงว่า นำธรรมมาใช้ในชีวิตจริง หรือนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติ

สถานธรรมไท่จง หมายถึง สถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ เป็นสถานบำเพ็ญตนของผู้มุ่งหวังตั้งใจที่จะพ้นการเวียนว่ายตายเกิดจากโลกวัฏสงสารในชาตินี้ เป็นที่สำหรับฝึกฝนอบรมความเป็นพุทธะ ฝึกหัดละเลิก ปล่อยวาง เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยความเคยชินที่ไม่ดีของตัวเองให้ดีขึ้น ให้สะอาดหมดจดขึ้น เป็นสถานที่สำหรับผู้เตรียมตัวเตรียมใจเป็นพุทธะ ฝึกฝนละกิเลสตัณหาทั้งปวง

ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง หมายถึง บทบาทของสถานธรรมเป็นที่ศึกษาเล่าเรียน ศาสตร์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสุขภาพ และปฏิบัติตาม ฝึกการบรรยายหลักธรรม อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม พุทธะเบียบ และเป็นสถานสงเคราะห์ที่ประสภภัยต่าง ๆ

ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง หมายถึง การฟื้นฟูคุณความดี
ฟื้นฟูจิตแห่งตน สามารถกำหนดชีวิตได้ด้วยตนเอง ขอให้ตั้งใจ คิด พูด ทำในสิ่งมีหลักธรรมอัน
ถูกต้องสัมมา “การสร้างบุญทาน” คือสิ่งที่สำคัญในชีวิตในการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง หมายถึง การดำเนินชีวิตที่แท้จริง เริ่มจาก
การรับวิถีธรรม และอธิบายความหมายของวิถีธรรม ให้ญาติธรรมได้เข้าใจว่า วิถีธรรมที่ได้รับใน
วันนี้เป็นวิถีอนุตตรธรรม คือหนทางที่ธรรมญาติจะกลับคืนสู่ฟ้าเบื้องบน เป็นหลักสัจธรรม เป็น
วิถีทาง ในการบำเพ็ญปฏิบัติธรรม ทั้งความประพฤติ หรือการใช้ชีวิต ไปตามความรู้สึกลึกซึ้งคิดทั้งทาง
กาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒
เพศ คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔
ช่วงระดับ คือ ๑) ต่ำกว่า ๒๐ ปี ลงมา ๒) ๒๑ - ๓๐ ปี ๓) ๓๑ - ๔๐ ปี ๔) ๔๑ - ๕๐ ปี และ ๕) ๕๑ ปี
ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์
ฉบับนี้ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ประถมศึกษา ๒) มัธยมศึกษา ๓) อนุปริญญา/ปวช./ปวส.
๔) ระดับปริญญาตรี และ ๕) ปริญญาโทขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ซึ่งแบ่งเป็น ๔
อาชีพ คือ ๑) รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ๒) ลูกจ้าง/ พนักงานบริษัท ๓) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว และ ๔)
รับจ้างทั่วไป

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้
ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ๕,๐๐๐ บาท ลงมา ๒) ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท ๓) ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐
บาท และ ๔) ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร” นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ ทฤษฎีความคิดเห็น

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรมไท่จง

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง

๒.๖ สภาพพื้นที่ที่ทำการวิจัย

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ ทฤษฎีความคิดเห็น

นักวิชาการได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ดังนี้

ดิเรก ปลั่งดี ได้ศึกษาความคิดเห็นในการทำงานและพบว่าเกิดจากปัจจัย ๒ ประการ คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivators Factors) และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จของงาน (Achievement) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน (Advancement) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Work Iteslf) เป็นต้น ส่วนปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ การปกครองบังคับบัญชา (Supervision) และนโยบายและการบริการ (Policy and Administration) สภาพการทำงาน (Working Codition) สถานภาพทางสังคม (Status) เงินเดือน (Salary)^๑

^๑ดิเรก ปลั่งดี, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรอำเภอ เมืองนครปฐม”, ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๔๐, หน้า ๕.

วรูม (Vroom) กล่าวว่า ทักษะและความคิดเห็นในสิ่งหนึ่งสามารถให้แทนกันได้ เพราะทั้ง ๒ คำนี้จะหมายถึง ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นความคิดเห็นในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นภาพความคิดเห็นนั่นเอง ซึ่งบางทีเรียกว่า ทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญคือ

V มาจากคำว่า “Valence” ซึ่งหมายถึง ความคิดเห็น

I มาจากคำว่า “Instrumentality” ซึ่งหมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความคิดเห็น

E มาจากคำว่า “Expectancy” ซึ่งหมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ

บุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว ตามที่ตั้งความหวังหรือรอที่คาดหวังเอาไว้ นั้น บุคคลก็จะได้รับความคิดเห็น และในขณะเดียวกันจะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้น ไปอีกเรื่อง^๒

ออสแคมป์ สตอสท์ (Oskamps Stuost) พบว่าความคิดเห็นมีความหมายอยู่ใน ๓ ข้อ คือ

๑) ความคิดเห็น หมายถึง สภาพการณ์ที่ผลการปฏิบัติจริงเป็นไปตามที่บุคคลได้คาดหวัง

๒) ความคิดเห็น หมายถึง ระดับความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ

๓) ความคิดเห็น หมายถึง การทำงานตามเป้าหมายหรือตอบสนองต่อคุณค่าของบุคคล

จากความหมายทั้ง ๓ ข้อดังกล่าว OSkamps Stuost เห็นว่าได้นำไปสู่การพัฒนาทฤษฎีด้วยความคิดเห็นต่องาน ๓ ทฤษฎีที่สำคัญ คือ ตามความหมายนัยแรก อยู่ในกลุ่มทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theories) ตามความหมายที่ ๒ อยู่ในกลุ่มทฤษฎีความต้องการ (Need Theories) และความหมายที่ ๓ จัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีคุณค่า (Value Theories)^๓

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้เสนอตัวแบบอันเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นฐานคิดที่ว่าด้วย “ความคิดเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ต่อกระบวนการยุติธรรมว่าการตั้งฐานคิดเกี่ยวกับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมเมืองขนาดใหญ่จะต้องตระหนักถึงความกลมเกลียวและความขัดแย้ง ทั้งความร่วมมือ และการแข่งขันทั้งการ ได้เปรียบ และเสียเปรียบของกระบวนการยุติธรรมจึงอาจเป็นไปได้ทั้งเชิงปฏิบัติและเชิงปฏิเสธเมื่อ ๒ ปลายของเส้นตรงเดียวกับการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกระบวนการยุติธรรม ได้แก่

ทฤษฎีที่ ๑ ภูมิหลังของประชาชนผู้รับบริการน่าจะมีการสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อกระบวนการยุติธรรม ภายใต้สภาวะแวดล้อมของสังคมเมืองขนาดใหญ่ ทฤษฎีที่ ๒ ประสิทธิภาพ

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

ของประชาชนผู้รับบริการเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมน่าจะมีการสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรมภายใต้สภาวะแวดล้อมของสังคมเมืองขนาดใหญ่ ประสบการณ์ของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม หมายถึง “ลำดับความสำคัญของอาชญากรรมและความปลอดภัยจากอาชญากรรม”^๔

สรุปได้ว่า จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นแม้ว่าจะมีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความคิดเห็น” ต่าง ๆ กันไปแต่พอสรุปได้รวมกันว่าความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงประเมินค่าซึ่งจะเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นนี้เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างแยกกันจึงเป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได้ กล่าวโดยสรุปแล้วความคิดเห็นเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึก (Reactionary Feeling) ต่อสิ่งเร้าหรือกระตุ้น (Stimulant) ที่แสดงออกมา (Yield) ในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้าย (Final Outcome) ของกระบวนการประเมิน (Evaluative Process) โดยบ่งบอกทิศทางของผลการประเมิน (Direction of Evaluative Result) ว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวก (Positive) หรือทิศทางลบ (Negative Direction) หรือไม่มีปฏิกิริยา คือ เฉย ๆ (Nonreaction) ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ หรือสิ่งกระตุ้นนั้นก็

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๒.๑ ความหมายของความคิดเห็น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า สิ่งที่เราทราบดีในใจ ความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจ ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ต่อไป เช่น เครื่องบินเกิดขึ้นได้เพราะความคิดของมนุษย์ สติปัญญาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้องและสมควร เช่น คนทำลายของสาธารณะเป็นพวกไม่มีความคิด^๕

^๔ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, “ความคิดเห็นของผู้รับบริการในกรุงเทพมหานครต่อกระบวนการยุติธรรม”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๓๑, หน้า ๓๔-๔๖.

^๕ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๒๓๑.

พจนานุกรม Webster ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความเชื่อที่ไม่ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้ที่แท้จริงแต่ตั้งอยู่ที่จิตใจความคิดเห็น และการลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่ว่ามันจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้

กูด คาร์เตอร์ วี (Good Cater V.) ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมทางการศึกษาว่า ความคิดเห็น นั้นหมายถึง ความนึกคิด ความรู้สึกประทับใจ ความเชื่อ และการตัดสินใจ ที่เกี่ยวกับสิ่งใด สิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่^๖

นันแนลลี (Nunnally) ได้ให้ความเห็นว่า ทั้งความคิดเห็นและทัศนคตินั้นเป็นเรื่องของการแสดงออกทางความคิดเห็น ในด้านที่เกี่ยวกับตัวเราและความคิดเห็นนั้นยังจะใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการลงความเห็น (Judgement) และความรู้ (Knowledge) ในขณะที่ทัศนคตินั้นใช้กันมาก ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก (Feeling) ความสามารถ (Preference) และสรุปได้ว่าเรามักใช้คำว่าความคิดเห็นมากกว่าทัศนคติ^๗

สุชา จันทน์เอม กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเรามักจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ^๘

สุรางค์ จันทน์เอม ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ (Perceive) ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ไม่ว่าจะข้อมูลนั้นจะมีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่ หรืออาจเห็น

^๖ สวัสดิ์ นาสมพันธ์, “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๖.

^๗ กาบแก้ว เปี่ยมมหกุล, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักปลัดเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๕.

^๘ พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๔๒, หน้า ๑๐.

^๙ สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๔๒), หน้า ๒๓.

ด้วยตาทัศนคติ คือ การที่บุคคลมีความรู้สึกทั่ว ๆ ไปต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนความคิดเห็นคือการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ”^{๑๐}

โยธิน ศันสนยุทธ และ จุมพล พูลภัทรชีวิน ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกทางถ้อยคำ (Verbal Expression) เกี่ยวกับทัศนคติค่านิยมและความเชื่อถือ ความคิดเห็นดังกล่าวอาจประกอบด้วย องค์ประกอบทางอารมณ์หรือทางพฤติกรรมด้วยก็ได้”^{๑๑}

จุมพล นิภาเกษม กล่าวว่า “ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออก”^{๑๒}

ภูวคณ จันทรศร ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้ และการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่งบุคคลอื่น ๆ อาจไม่เห็นด้วยก็ได้”^{๑๓}

วีรัชฎ์ คงคะจันทร์ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “การแสดงออกของทัศนคติโดยคำพูด”^{๑๔}

เสนาะ ติเยาว์ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะมีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่”^{๑๕}

^{๑๐}สุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพร่วิทยา, ๒๕๒๐), หน้า ๔๓.

^{๑๑}โยธิน ศันสนยุทธ และจุมพล พูลภัทรชีวิน, จิตวิทยาสังคม, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๓๕), หน้า ๕๖.

^{๑๒}จุมพล นิภาเกษม, “ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๓๖, หน้า ๖๕.

^{๑๓}ภูวคณ จันทรศร, “ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรโดยวิธีใช้เทปบันทึกเสียงผ่านหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๓๕, หน้า ๔๔.

^{๑๔}วีรัชฎ์ คงคะจันทร์, หลักการส่งเสริมการเกษตร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (ขอนแก่น : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๔), หน้า ๑๗.

^{๑๕}เสนาะ ติเยาว์, การสัมภาษณ์ในงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗), หน้า ๓๕.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกซึ่งวิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ทศนคติของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ”^{๑๖}

พรทิพย์ สัมปัดตะวานิช และคณะ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “ความคิดเห็น คือ ความโน้มเอียง (Predisposition) ที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อที่จะตอบสนองต่อวัตถุหนึ่ง อาจะออกมาในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อวัตถุนั้นได้”^{๑๗}

ลัดดา กิตติวิภาค ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “ความคิดเห็น คือ ความคิดที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบ ในทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด”^{๑๘}

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจในการพิจารณาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่น ๆ ก็ได้

๒.๒.๒ ประเภทความคิดเห็น

พจมา พิชิตปัจจา ได้แบ่งประเภทความคิดเห็นออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) การคิดโดยไม่มีจุดหมาย (undirected thinking) หรือเรียกว่า ความคิดแบบเชื่อมโยงเป็นการคิดที่ไม่มีจุดหมาย เป็นอิสระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก

๒) การคิดอย่างมีจุดหมาย (the goal-directed thinking) เป็นการคิดว่าเกิดขึ้นเมื่อเราต้องการหาคำตอบ หรือหาวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ปัญหา การคิดชนิดนี้มีเป้าหมายที่ชัดเจน

^{๑๖}สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๓๑.

^{๑๗}พรทิพย์ สัมปัดตะวานิช และคณะ, พฤติกรรมผู้บริโภค, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๑), หน้า ๑๕๓.

^{๑๘}ลัดดา กิตติวิภาค, ทศนคติทางสังคมเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕), หน้า ๑.

ความคิดเห็นของบุคคลมีองค์ประกอบพื้นฐาน ๓ ประการ ได้แก่ ประการแรกเป็น ความรู้ความเข้าใจ (cognition) ได้แก่ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย สำหรับหู และตา เป็นส่วนประกอบทางร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุด จากการได้เห็น ได้ยิน แล้ว สร้างสมเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนดความคิดแยกแยะเหตุผลออกมาเป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งทางบวก และทางลบ ประการที่ ๒ เป็นความรู้สึก (affection) ที่แสดงออกมาเอง เพื่อบ่งบอกถึงความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ และประการที่ ๓ เป็นพฤติกรรม (behavior) เป็นการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้^{๑๕}

สรุปได้ว่า การศึกษาความคิดเห็นนั้นเป็นการศึกษาด้านจิตวิทยาที่อยู่ภายในตัว บุคคล ซึ่งแสดงออกมาโดยการพูด การเขียน ซึ่งมนุษย์นั้นจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค โดยคิดหาเหตุผลว่าควรจะทำอย่างไร ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และ สิ่งแวดล้อม ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลจะใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบายหรือปรับปรุง แก้ไขในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเป้าหมาย

๒.๒.๓ วิธีการวัดความคิดเห็น

พจนมาตย์ วิชัยยา กล่าวว่าในการวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถกระทำได้หลาย วิธี วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไปคือการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่าย ที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละ ข้อมูล เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะสามารถทำตาม ข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้^{๑๖}

พจนมา พิชิตปัจจา ได้กล่าวไว้ว่าความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของลักษณะของแต่ละ บุคคล การวัดความคิดเห็นจะวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ ซึ่งก็มีข้อแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ และปัจจัยอื่น ๆ การวัดความคิดเห็นตามแบ่งออกได้เป็น ๔ วิธี ดังนี้

๑) การฉายภาพ (projective technique) เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการจาก ภาพโดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถพิจารณาได้ว่าบุคคล

^{๑๕}พจนมา พิชิตปัจจา, “ความพยายามในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓, หน้า ๑๖.

^{๑๖}พจนมาตย์ วิชัยยา, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๕, หน้า ๒๐.

มีความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพที่เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาเป็นสำคัญ

๒) การสัมภาษณ์ (interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ขยายครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

๓) การตอบแบบสอบถาม (questionnaire) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สิ้นเปลืองเวลา และเงินทุนน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบกลับมา แต่มีข้อจำกัดอยู่ว่า ผู้ที่ถูกตอบต้องอ่านออก และเขียนได้

๔) การให้เล่าความรู้สึก (self-report) เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดตามประสบการณ์ และความสามารถออกมา การวัดความคิดเห็นทั่วไปต้องมีส่วนประกอบ ๓ อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาในระดับสูงต่ำมากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากใช้การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกแบบสอบถาม การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้^{๑๑}

พจนมา พิชิตปัจจา ได้กล่าวว่า การสร้างมาตรวัดความคิดเห็น ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมี ๔ วิธี คือ

๑) Thurstone's Method เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นช่วง scale ที่มีช่วงเท่ากัน

๒) Guttman's Scale เป็นวิธีวัดความคิดเห็นแล้วจัดอันดับสูง-ต่ำ แล้วเปรียบเทียบกัน

๓) Semantic Differential Scale เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นโดยอาศัยคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว สูง-ต่ำ อ้วน-ผอม ฯลฯ

๔) Likert's Method เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชื่นชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชื่นชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก ๕ คำตอบ และให้คะแนน ๕,๔,๓,๒,๑ หรือ +๒,+๑,๐,-๑,-๒ ตามลำดับ^{๑๒}

^{๑๑}พจนมา พิชิตปัจจา, “ความพยายามในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๒๒.

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน.

สรุปได้ว่า การสร้างมาตรวัดความคิดเห็น ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย นิยมสร้างตามแนวของ Likert's Scale Method ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็น ปฏิฐานหรือบวก หรือปฏิเสธหรือลบ

๒.๒.๔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ชาญชัย เทียนไทย ได้เสนอว่า สิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ประกอบด้วย

- ๑) การอบรมของครอบครัว อิทธิพลของครอบครัวมีมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันสังคมแห่งแรกของบุคคล
- ๒) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง บุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันกับกลุ่ม และสังคมนั้น ๆ กลุ่มเป็นส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้โดยตรง
- ๓) วัฒนธรรมประเพณี บุคคลเมื่อได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม และประเพณีใด ย่อมปฏิบัติไปตามวัฒนธรรมและประเพณีนั้น ๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรม และประเพณีของตนไปในทางที่ดี
- ๔) การศึกษา ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล
- ๕) สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะว่าจะเป็นส่วนสื่อในการสร้างความคิดทั้งด้านบวกและด้านลบได้^{๒๓}

ติน ปรัชญพทุทธิ ได้กล่าวเกี่ยวกับความคิดเห็นว่ามีมูลเหตุ ๒ ประการ คือ

- ๑) ประสบการณ์ที่บุคคล มีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการ ได้พบเห็น ความคุ้นเคยอาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงจากการ ได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

^{๒๓}ชาญชัย เทียนไทย, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๐.

๒) ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม เนื่องมาจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน^{๒๔}

ติน ปรัชญพฤทธิ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็นดังนี้ คือ

๑) ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ความคิดปกติของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีต่อความคิดเห็น ไม่ติดต่อบุคคลภายนอก

๒) ประสบการณ์ โดยตรงจากบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง การกระทำด้วยตนเองหรือ ได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความพึงใจ และเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

๓) อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็ก ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีต่อพฤติกรรม และความคิดเห็นของเด็กด้วย

๔) ทักษะคิดและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกัน ย่อมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย^{๒๕}

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นนั้นมาจากอิทธิพลหลายด้าน แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือปัจจัยที่มาจากสื่อมวลชน แต่ทั้งนี้สื่อก็เชื่อว่าจะต้องถูกรับรู้ เราจึงต้องใช้ประสบการณ์หลายด้านมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์

๒.๒.๕ การวัดความคิดเห็น

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ การวัดความคิดเห็น โดยทั่ว ๆ ไป มีส่วนประกอบ ๓ ประการ คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง-ต่ำ มาก-น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถาม^{๒๖}

พนารัตน์ พ่วงบุญปลุก ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็น

^{๒๔}ติน ปรัชญพฤทธิ, ทฤษฎีองค์การ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๓๘), หน้า ๔๕.

^{๒๕}เรื่องเดียวกัน.

^{๒๖}จิตตินันท์ เดชะคุปต์, “ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ความต้องการ รูปแบบ และคุณภาพ”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ), ๒๕๔๐, หน้า ๓๔.

ความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้หรือไม่ ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้นั้นจะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่เห็นสมควร ในอันที่จะดำเนินการตามนโยบายหรือลี้มเล็กไป^{๒๓}

สมนารี คุณปลื้ม ได้เสนอแนะว่า การที่จะให้ใครแสดงความคิดเห็นควรถามกันต่อหน้า (Face to Face) ดีกว่าที่จะให้เขาต้องมาอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ ซึ่งแสดงว่าทั้ง ๒ คนเห็นว่าการสัมภาษณ์หรือการสอบถาม จะดีกว่าการตอบแบบสอบถามและถ้าใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนด^{๒๔}

สรุปได้ว่า การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวของลิเคอร์ทซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นปฏิฐานหรือปฏิเสศ

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรมไท่จง

นักวิชาการได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ พอกล่าวได้ ดังนี้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ กล่าวถึง ทฤษฎีบทบาทว่า เป็นทฤษฎีการกระทำระหว่างกันด้วยสัญลักษณ์ (Symbolic interaction Theory) โดยกล่าวถึงลักษณะของสังคมมนุษย์และลักษณะของปัจเจกบุคคล แล้วชี้ให้เห็นว่าตัวเชื่อมระหว่างมนุษย์กับสังคมนั้นก็คือบทบาท สังคมมนุษย์คือโรงละคร มนุษย์แต่ละคนมีตำแหน่งต่าง ๆ ชัดเจนที่จะต้องดำรง มีบรรทัดฐานสังคมควบคุมพฤติกรรมตัวละครต้องเชื่อฟังผู้กำกับ มนุษย์ทุกคนก็เชื่อฟังผู้มีอำนาจในสังคม ตัวละครแสดงเรื่องราวกับเพื่อนนักแสดง มนุษย์ทุกคนก็ปรับตัวให้เข้ากับผู้ชม ต้องสวมบทบาทผู้ชมประเภทต่าง ๆ และ

^{๒๓}พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๑๔.

^{๒๔}สมนารี คุณปลื้ม, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์การบริหารองค์การมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๒, หน้า ๑๔.

ประการสุดท้ายต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของคนช่วยในการแสดง อาศัยศักยภาพของตน และทักษะในการแสดงบทบาทเข้าช่วย เป็นสไตส์ของตนในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น^{๒๕}

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ กล่าวว่า ทฤษฎีบทบาทเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับปัจเจกบุคคล สังคมเป็นเครือข่ายของสถานภาพและความคาดหวัง ส่วนปัจเจกบุคคลผู้ครองสถานภาพและแสดงบทบาทตามสถานภาพที่ครอบครอง จะมีลักษณะที่สำคัญ ๒ อย่าง คือ

๑) ลักษณะเกี่ยวกับตน (self-related characteristics) ได้แก่ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลตามที่เขาคิดว่าเป็นหรือมีลักษณะเช่นนั้น ลักษณะนี้จะมีผลต่อการประพฤติตามสถานภาพที่เขาดำรง และจะเป็นฐานในการเลือกความคาดหวังประเภทต่าง ๆ มาเป็นแนวการประพฤติตามสถานภาพ

๒) ความสามารถและทักษะในการแสดงบทบาท (Role playing skills and capacities) ความสามารถเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดของแต่ละบุคคล ส่วนทักษะเป็นสิ่งที่เรียนรู้ภายหลังแต่ทั้ง ๒ สิ่งก็เกี่ยวสัมพันธ์กัน หากไม่มีความสามารถเป็นทุนทักษะก็ไม่อาจเกิดได้ ด้วยทักษะและความสามารถในการแสดงนี้เองทำให้บุคคลแสดงบทบาทได้^{๒๖}

Jonathan H. Turner กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นกรอบปฏิบัติของแต่ละสถานภาพมีอยู่ ๓ ประเภท คือ

๑) ความคาดหวังจากบท (Expectation from the script) ความจริงของสังคมเป็นเหมือนบท (script) ที่สามารถอ่านได้ มีบรรทัดฐาน (norms) ระบุว่าปัจเจกบุคคลจะต้องปฏิบัติอย่างไร เพราะฉะนั้น บทคือบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดพฤติกรรมภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ กัน

๒) ความคาดหวังจากผู้แสดงอื่น (Expectation from the other player) เมื่อผนวกการสร้างพฤติกรรมตามบรรทัดฐานกับความสัมพันธ์ทางสังคมเข้าด้วยกัน ทฤษฎีบทบาทให้ความสนใจความต้องการที่ผู้แสดงคนอื่นฉายออกมาในสถานที่เกิดปฏิสัมพันธ์ อันจะเป็นพลังสำคัญทำให้การกระทำของมนุษย์ชัดเจนขึ้น หมายความว่าผู้แสดงอื่นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของเพื่อนผู้แสดงด้วยตนเอง

๓) ความคาดหวังจากผู้ชม (Expectation from the audience) ความคาดหวังอย่างสุดท้ายมาจากผู้ชม ที่มีต่อปัจเจกบุคคลผู้ครองสถานภาพ ผู้ชมอาจจะมีจริง ๆ หรือจินตนาการขึ้นก็ได้ ความ

^{๒๕} สัญญา สัญญาวิวัฒน์, ทฤษฎีสังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖), หน้า ๑๓๓ - ๑๓๔.

^{๒๖} เรื่องเดียวกัน.

คาดหวังของผู้ชมจะเป็นคำแนะนำสำหรับแสดงพฤติกรรม หมายความว่าผู้แสดงต้องแสดงบทบาทตามความต้องการของผู้ชม ซึ่งเป็นกรอบอ้างอิง หรือกลุ่มตัวอย่าง (frame of reference group)^{๑๑}

ยอร์จ เฮร์เบิร์ต มีด (George Herbert Mead) ได้กล่าวว่า ตัวตนปรากฏมาภายหลังที่มนุษย์พัฒนาไปสู่จุดของการใช้สัญลักษณ์ที่มีความหมาย (significant symbols) สัญลักษณ์ที่มีความหมาย ทำให้บุคคลสวมบทบาทผู้ฟังและบรรลุดัตถุประสงค์ คือความเห็นของบุคคลภายนอกที่มีต่อบุคคลนั้น ในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ตัวตนปรากฏขึ้นในกระบวนการของประสบการณ์และกิจกรรมของสังคม กล่าวคือพัฒนาขึ้นมาจากการที่เขามีความสัมพันธ์กับกระบวนการดังกล่าว และกับบุคคลอื่นในกระบวนการนั้น และตัวตนนั้นแบ่งเป็น ๒ ชนิด คือตัวตนที่เรียกว่า “I” และตัวตนที่เรียกว่า “me” ในตัวตนทั้ง ๒ อย่างนั้น I เป็นอัตตา (subject) me เป็นกัมมะ (object) I เป็นตัวตนผู้กระทำ me เป็นตัวตนที่เราเห็น ในฐานะเป็นผู้ถูกทำ เมื่อเราสังเกตตัวตนของเราจากบทบาทของบุคคลอื่น ตัวอย่างเช่น เมื่อเราพูดกับใครบางคน ตัวตนที่กำลังพูดคือ I トラบเท่าที่เราได้ยินถ้อยคำของเรา เราได้ตอบสนองตัวตนของเราในฐานะเป็นวัตถุของการสังเกต ตัวตนชนิดนี้เป็น me ตัวตนที่เป็น I สังเกตไม่ได้ ถ้ามีความพยายามสังเกตตัวตนนั้นก็จะเป็น me ตัวตนทั้ง ๒ ชนิดนี้มีหน้าที่ต่างกันทั้งเพื่อสังคมและเพื่อปัจเจกบุคคล คือ I เป็นแหล่งของการกระทำตามธรรมชาติ สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ให้ความรู้สึกลึกลับถึงความเป็นอิสระและความคิดริเริ่ม ส่วน me เป็นเครื่องมือการบังคับตนเองและการควบคุมทางสังคม สรุปได้ว่า I เป็นความคิดสร้างสรรค์ ส่วน me กำหนดขอบเขตและวางโครงสร้างบนพื้นฐานของคุณค่าทางสังคม แต่ตัวตนทั้ง ๒ ก็มีคุณค่าในเชิงบวก จะเห็นว่า ความคาดหวังประเภทต่าง ๆ มีอิทธิพลเหนือตัวตน ตัวตนมีอิทธิพลเหนือทักษะการแสดงบทบาท ทักษะการแสดงบทบาทมีอิทธิพลเหนือบทบาทจริง แต่บทบาทจริงและตัวตนก็มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพราะผู้อื่นก็จะนำพฤติกรรมและบุคลิกของบุคคลไปพิจารณาเวลาของตัวเองจะแสดงพฤติกรรมเหมือนกัน^{๑๒}

จิรพรรณ กาญจนะจิตรา และคณะ กล่าวว่า ทฤษฎีบทบาทมีแนวคิดที่ว่า มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมบทบาทตามความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ได้รับผลมาจากความคาดหวังของสังคม ตาม

^{๑๑}พระกฤตพันธ์ สุทธิจิตโต, “บทบาทเจ้าอาวาสต่อการพัฒนาสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๖, หน้า ๑๕ – ๒๐.

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑.

ตำแหน่งสถานภาพของบุคคลนั้น หรือพฤติกรรมบทบาทเป็นมาจากปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความคิดเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคล^{๓๓}

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิ ซึ่งอยู่ในเขตของสถานภาพหรือฐานะของตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ เป็นการทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของผู้นำ หรือผู้ปกครอง บทบาทของครูอาจารย์ ดังนั้นการแสดงบทบาทของบุคคลจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานภาพ ตำแหน่งทางสังคม ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ อุปนิสัย ทัศนคติ เป็นต้น

๒.๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรม

บทบาทของสถานธรรมนั้นเปรียบเสมือนเป็น เรือธรรมะ ญาติธรรมเสมือนผู้โดยสารเรือ และผู้โดยสารเรือธรรมะลำนี้ เพื่อจะข้ามนิพพานสถานเดียว อันเป็นแดนสงบสุข มีแต่สิ่งดีงามที่ไม่อาจหาได้ในโลกไหน ๆ สถานธรรม คือ สถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ เป็นสถานบำเพ็ญตนของผู้มุ่งหวังตั้งใจที่จะพ้นการเวียนว่ายตายเกิดจากโลกวัฏสงสารในชาตินี้ เป็นที่สำหรับฝึกฝนอบรมความเป็นพุทธะฝึกหัดละเลิก ปล่อยวาง เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยความเคยชินที่ไม่ดีของตัวเองให้ดีขึ้น ให้สะอาดหมดจดขึ้น เป็นสถานที่สำหรับผู้เตรียมตัวเตรียมใจเป็นพุทธะ ฝึกฝนละกิเลสตัณหาทั้งปวง ดังนั้นผู้อยู่ในสถานธรรมต้องปฏิบัติตนไม่ต่างไปจากพระ มีความสามารถทำงานทางโลก เลี้ยงปากท้องตัวเองได้ในขณะบำเพ็ญเพื่อหลุดพ้น คือพระนิพพาน เราจึงเป็นส่วนหนึ่งของผู้โดยสารเรือ และมีหน้าที่พายเรือนั่นด้วย ถ้าผู้ร่วมพายเรือไม่มีระเบียบวินัย เรือก็จะไม่เดินไปในทิศทางเดียวกัน ต่างคนต่างพาย นอกจากไม่ถึงฝั่งแล้ว อาจล่มเสียกลางคันได้ ทำให้เราเสียประโยชน์ และเมื่อเรือล่มเราก็ไม่อาจถึงฝั่งได้ เรายังคงต้องแหวกว่ายอยู่ในทะเลทุกข์^{๓๔}

หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ ได้สรุปบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรมเป็นสถานที่ศึกษาธรรม บำเพ็ญธรรม ปฏิบัติธรรม ของเราทั้งหลาย เป็นธรรมสถานที่เราทั้งหลายจะทดแทนพระคุณ บรรลุปณิธาน ยังเป็นเสมือนหินรองเท้า ที่ช่วยบรรลุเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในอนาคต

^{๓๓} จีรพรรณ กาญจนะจิตรา, สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๐), หน้า ๒๒๗.

^{๓๔} สายธรรมฟ้าอึ้งเต๋อ, หัวข้อศึกษาระบบสำหรับชั้นจื่อซัน, (นครปฐม : สำนักพิมพ์พุทธสถานเทิดคุณธรรม, ๒๕๔๖), หน้า ๕๖-๕๗.

การบำเพ็ญธรรมจึงห่างจากอาณาจักรธรรมไม่ได้ เนื่องจากอาณาจักรธรรมสามารถเสริมพลังแก่เรา
เพิ่มพูนปัญญาญาณ ยิ่งทำให้จิตศรัทธาแรกเริ่มของเราทั้งหลายไม่หม่นเวียนเปลี่ยนไป^{๓๕}

สงวน ลឹมมงคล ได้สรุปบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรม จะนำพาเราใน
รับวิถีธรรม ส่งเสริมญาติธรรมบำเพ็ญธรรม จะต้องอยู่ในสถานธรรมที่มีความศักดิ์สิทธิ์จึงจะ
สมบูรณ์ด้วยจริยพิธี อยู่ในสถานธรรมจึงจะทำพิธีถ่ายทอดธรรมะอันศักดิ์สิทธิ์ได้ ซึ่งตั้งแต่โบราณ
มาจะไม่ถ่ายทอดให้ ดังนั้น สถานธรรมเป็นที่ที่เบื้องบนปรกโปรดเวไนยบนโลกมนุษย์

ในสมัยพุทธกาล ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีสร้างเชตวนารามวิหาร เพื่อให้พุทธองค์
ใช้ในการจุดช่วยเวไนย ได้รับการจารึกชื่อในพระคัมภีร์วัชรปรัชญาปารมิตาสูตฺร ในบทหน้าที่เริ่ม
ประชุมพระภิกษุสงฆ์ กล่าวไว้ว่า

“ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ เชตวนา
รามฐิ แขวงเมืองสาวัตถี...” ดังนั้นสถานธรรมจึงมีบทบาทหลัก ๆ ๑๐ ทางคือ

- ๑) เป็นฐานที่ตั้งในการจุดช่วย ๓ โลก
- ๒) เป็นที่สร้างแดนวิสุทธิใน โลกมนุษย์
- ๓) เป็นสถานที่เสมือนเรือธรรมรับคนหลงในทะเลทุกข์
- ๔) เป็นสถานที่สร้างบุญเจริญปัญญา บำเพ็ญความพิศุทธิ์ และบุญวาสนาพร้อม
กัน

๕) เป็นสถานที่จะผูกบุญสัมพันธ์กับพุทธะ สิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างกว้างไกล

๖) เป็นสถานที่รับพลังพุทธะหนุนค้ำ ช่วยการปฏิบัติบำเพ็ญ

๗) เป็นสถานที่กราบไหว้พระเข้าเย็น ภายใจสมบูรณ์แข็งแรง

๘) เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองดูแล เหตุร้ายกลายเป็นดี

๙) เป็นที่ที่แบกรับภาระหน้าที่ บรรพบุรุษได้อานิสงส์

๑๐) เป็นสถานที่สืบทอดบรรยากาศบำเพ็ญ สร้างสรรค์ครอบครัวยุคพระศรีอารีย์^{๓๖}

รองศาสตราจารย์ อเนก ช้างน้อย, อาจารย์ หวัง เปรมจิตต์, อาจารย์ ชวี จิน อวี,
ได้กล่าว ถึงบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรมเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐาน คือ หลักปฏิบัติอันเป็น
บรรทัดฐานให้เราก้าวสูงขึ้น ไป เราทราบดีว่าใน โรงเรียนเราต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อที่จะก้าว

^{๓๕} หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ, เพียงเกิดจิตศรัทธาแรกเริ่มเกินพอแก่การบรรลुพุทธะ,
(นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.), หน้า ๓๐.

^{๓๖} สงวน ลឹมมงคล, จะทำหน้าที่อันสูงที่ใดอย่างไร, (นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม,
ม.ป.ป.), หน้า ๑๔-๒๒.

ขึ้นสูงไปเรื่อย ๆ สำหรับคนที่บำเพ็ญธรรมจะต้องรู้ว่าเป้าหมายสูงสุดของการบำเพ็ญธรรม คือ สำเร็จธรรม สามารถหลุดพ้นกลับคืนสู่แดนนิพพาน และเพื่อที่จะสำเร็จธรรมสูงสุด เราจะต้องบำเพ็ญ โดยอาศัยพื้นฐานหลัก ๔ ประการ คือ

- ๑) อุปนิสัยที่ดำรง
- ๒) ความดี และคุณธรรม
- ๓) ความอดทน
- ๔) จริยธรรมหรือจรรยา มารยาท^{๓๖}

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสถานธรรม มีความคล้ายคลึงกัน คือ วัตถุประสงค์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ช่วยเพาะเมล็ดพันธุ์ความดี และปลูกฝังคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่ผู้คนให้คุณค่า และความสำคัญของศาสนสถานลดน้อยลง ด้วยกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงในยุค โลกาภิวัตน์ กอปรกับระบอบทุนนิยมที่ถาโถมเข้ามา ทำให้คุณธรรมจริยธรรมขาดหาย การสนับสนุนให้ทุกคนกลับมาใช้พื้นที่ของศาสนสถานเพื่อเสริมสร้างปัญญา พื้นคุณธรรมคืนกลับสู่สังคม จึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรละเลยเป็นอย่างยิ่ง

๒.๓.๒ บทบาทของสถานธรรมไท่จง

เพื่อที่จะทำให้ทุกคน ได้สร้างบุญกุศลบรรลุปิธาน ยังต้องรู้จักใช้บุคลากรให้เหมาะกับสภาพของแต่ละคน ก่อนอื่นดำเนิน ๑๐หน่วยงาน ทำให้ทุกคนแบ่งงาน และสามัคคี ทำให้เห็นได้ชัดว่าทุกคนมีงานทำ ทุกงานมีคนทำ กระตุ้นให้งานธรรมกิจพัฒนาเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สถานธรรมไท่จงจึงมีบทบาท ได้แก่

- ๑) ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรมศึกษาในอาณาจักรธรรม สถานศึกษาไท่จง

ธรรมกิจพัฒนา จะต้องการจัดบุคลากร เพราะฉะนั้นสถานศึกษาไท่จง จึงเห็นความ สำคัญของการศึกษาอาณาจักรธรรม เปิดชั้นเรียนอบรมศึกษา และดำเนินการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน แบ่งเป็น ๓วงการในการส่งเสริมวงการสังคม วงการนิสิตนักศึกษา วงการเยาวชน (อนุชน ทูตสวรรค์น้อย) ทำให้มีการศึกษาของบุคลากรมากมาย สืบต่อการศึกษาธรรม

ในอาณาจักรธรรม สถานธรรมไท่จง เสนอสถานที่ศึกษาชั้นสูงขึ้นไป บ่มเพาะบุคลากรทำให้เกิดจิตปิธาน เวลาเดียวกันเพื่อประสานกับการพัฒนาแบบสังคมเสรี เพื่อที่จะยกระดับลักษณะหลายรูปแบบ ในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินงานอย่าง

^{๓๖}รองศาสตราจารย์อเนก ช่างน้อย, อาจารย์หวั่ง เปรมจิตต์, และอาจารย์ ชวี จิน อวี, วิถีอนุตตรธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๕๓.

รอบด้าน ในการแพร่ธรรม และการส่งเสริม และก็เปิดคลังบุคลากร ๘กลุ่ม ได้รวบรวมบุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น ดังคำที่ว่า จิตใจซื่อสัตย์ มีมโนธรรม ๑๖วงการเป็น ๑ ก้าวสู่มาตรฐาน

เขียนเหยิน ใช้ความพยายามต่อเป้าหมายใหญ่ ก็คือ ช่วยเวไนยสัตว์ทั้งหลาย จะไม่หยุดพักตลอดไป งานธรรมกิจพัฒนา ต้องให้ยิ่งใหญ่ และยาวนานได้

ฉะนั้น เรียกร้องคนทั้งหลายให้มีจิตหนึ่งเดียว อ่อนน้อมขอให้พระโองการฟ้ารุ่งเรืองตลอดไป เพราะฉะนั้น จึงริเริ่มเผยแพร่เชิดชูจิตใจซื่อสัตย์ มโนธรรม ได้ดำเนินชั้นดำเนินงาน จงอ้อจ้อป็น (ชั้นซื่อสัตย์ มโนธรรม) ยิ่งวิริยะนำพาอาณาจักรธรรมทุกแห่งให้เป็นอาณาจักรธรรมมาตรฐาน

อาจารย์ถ่ายทอดเบิกธรรม

มาตรฐาน เขียนเหยินมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า ครอบครัวยุติธรรมรุ่งเรือง ต้องดูที่คนรุ่นหลัง อาณาจักรธรรมจะสืบต่อ และพัฒนา จะต้องดูที่คนรุ่นหลังที่มีปัญญาอดเยี่ยมมาก หรือน้อยสามารถสืบต่อเนื่องไปได้หรือไม่ เพราะฉะนั้น จึงดำเนิน ๑๖วงการรวมเป็น ๑สร้างสรรค์ฝั่งราก

เวลาเดียวกันก็เห็นความสำคัญของวงการสังคม วงการนิสิตนักศึกษา วงการเยาวชน ยุวชน ให้พัฒนาไปพร้อมกันต่อเนื่องไป ทำให้อาณาจักรธรรมมีบุคลากรสูงอายุ กลางคน คนหนุ่ม เยาวชน ไม่ขาดตอนตลอดไป ทำให้ทุกรุ่นมีคนใหม่ ทำให้บุคลากรมีทั้งปริมาณ และคุณภาพ เพิ่มขึ้นขึ้นทุกวัน เพราะฉะนั้น จึงเห็นความสำคัญการพัฒนาของวงการนิสิตนักศึกษา และการดำเนินงานกลุ่มโภชนาการในโรงเรียน ทำให้บุคลากรในโรงเรียนรับช่วงสืบต่ออย่างไม่ขาดสายตลอดไป

อาจารย์ถ่ายทอดเบิกธรรม เป็นห่วงว่า งานธรรมกิจต้องสืบทอดต่อเนื่องในวงการนักศึกษา จะขาดตอนไม่ได้ ความฉลาดในการมองเห็นล่วงหน้า จึงได้กำหนดประกาศเป็นข้อบัญญัติหลักประกันการพัฒนาวงการนิสิตนักศึกษา ดำเนินอย่างต่อเนื่อง และสืบทอดตลอดไป ทำให้อาณาจักรสืบทอดยาวนาน ทำให้สายทองยืดยาวตลอดไปไม่ขาด เข้มแข็ง และมีพลัง ไม่ต้องได้รับผลสะท้อนไม่ดีจากมูลเหตุการกระทำของคน มีหลักประกันการสืบทอดต่อเนื่องยาวนาน สำเร็จอย่างสมบูรณ์

อาจารย์ถ่ายทอดเบิกธรรม อาศัยการปฏิบัติฝึกฝนความจริงในของคนที่ทั้งหลาย ได้รับฟังให้ปรากฏปัญญาญาณคงอยู่ตลอด พระโองการฟ้ารุ่งเรืองตลอดไป

๒) การศึกษาวัฒนธรรม สาธารณประโยชน์ สวัสดิการสังคม

ธรรมกิจจะต้องพัฒนา จึงสามารถนำพาเวไนยสัตว์ เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประตูพุทธะได้ เพราะฉะนั้น เขียนเหยินเห็นว่าก่อนอื่นจะต้องผูกบุญสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง เห็นความ

จำเป็นต้องพัฒนางานบุญ งานสาธารณประโยชน์ งานสังคม พร้อมกันนั้นก็เห็นความสำคัญของงาน สวัสดิการทางสังคม เข้าร่วมงานการศึกษาวัฒนธรรม ตำแดงความรัก ยกระดับภาพลักษณ์ดีงาม ของอาณาจักรธรรมให้สูงขึ้น

การศึกษา วัฒนธรรม สาธารณสุข ได้จัดตั้ง มูลนิธิจงเตอจงเหียน ฉงอี กวงฮ่วย ฯลฯ มอบทุนนักเรียนมีคุณธรรมการศึกษาดี กตัญญู จิตมุ่งมั่น จัดงานปาฐกถาวิชาการในรูปแบบ ต่าง ๆ จัดงานพิธีบรรลุนิติภาวะ สอบจอหงวน สอนท่องคัมภีร์ธรรม สอบจอหงวนน้อย สอนเด็ก ท่องคัมภีร์ธรรม จัดงานพิธีไหว้ครูให้เด็กนักเรียน บรรยายธรรมในเรือนจำ สถานพินิจเยาวชน การศึกษางานนอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยชุมชน อาสาสมัครบริการชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก ต้องเติบโตขึ้นเป็นคนดี เริ่มจากศึกษาขั้นพื้นฐานของเยาวชน ทำให้ลดสิ่งทีคนทั้งหลายกังวล กระแสสังคมชั่วร้ายลดลงให้เหลือน้อยที่สุด เพื่ออาณาจักรธรรมภายใน ภายนอกประเทศ เสนอ วิธีการที่ดีปกครองตรงช่วยดันรากธรรม^{๓๔}

นักธรรมอาวุโสของสถานธรรมไท่จง ได้กล่าวไว้ว่า

เขียนเหียน ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาในอาณาจักรธรรมกับผลที่ได้ ต้องสามารถ ดำเนินต่อเนื่องตลอดไป เพื่อสร้างบุคลากรขึ้นมาเป็นระลอกรับช่วงทำงานธรรมะ และเหลือไว้เป็น ประจักษ์หลักฐานประวัติศาสตร์ เป็นแบบอย่างการศึกษาต่อไป เพื่อรักษาข้อมูลการสอนที่สมบูรณ์ ฉะนั้น จึงเปิดการอบรมวัฒนธรรมเป็นพิเศษทำให้เราเห็นว่าอาวุโสทั้งหลายในอดีต ได้เดินผ่าน เส้นทางแพร่ธรรมกับเสนอข้อมูลที่ทำได้จริง เป็นการพัฒนางานธรรมกิจในอนาคตได้ดำเนินการใช้ หนังสือสอนได้ยาวนาน เป็นผลสำเร็จอันรุ่งโรจน์ที่ช่วยการสร้างสรรค์พัฒนาธรรมกิจอีกด้วย

สวัสดิการสังคม การปฏิบัติความรักที่ยิ่งใหญ่ของเขียนเหียน มีอุดมการณ์ และ ประสิทธิภาพที่เป็นรูปธรรม นอกเหนือจากการอุทิศช่วยเหลือ ให้พ้นจากเวียนวายตายเกิดแล้ว ยัง เห็นความสำคัญของชีวิตมีความผาสุกสมบูรณ์หรือไม่ และยังได้ทำงานการกุศล และงานเกี่ยวกับ ความปลอดภัยในชีวิตของผู้คน จัดตั้งมูลนิธิการกุศลของฟาอึ้งเตอ จัดตั้งงานบริการสังคมต่าง ๆ เช่น บริจาคเลือด ทำความสะอาดภูเขา ชายหาด รักษาสิ่งแวดล้อม ช่วยเหตุคว้นเหตุร้าย ต่อต้าน ยาเสพติด และจัดงานรื่นเริงอาสาสมัครช่วยภัยพิบัติ ต่างๆ ได้สานต่อบ้านเมตตาสงเคราะห์ดูแล

^{๓๔}เจียงจินฝู เตียนฉวนซื่อ และคนอื่น ๆ, ถันจู๋ปิ่น สายธรรมฟาอึ้งเตอ ค.ศ. ๒๐๐๕, (นคร ปฐม : สำนักพิมพ์ เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.), หน้า ๘-๑๐.

คนชรา สถานเด็กอ่อน ส้วมสาธารณะ บริการสาธารณสุข เพื่อเลี้ยงชีวิต เลี้ยงปัญญา ให้แข็งแรงถ้วนหน้า^{๓๕}

เขียนเหยินเมตา ได้กล่าวไว้ว่า ความมานะพยายามทุกอย่าง ก็เพื่อการขยายงาน ธรรมกิจ เพื่อสืบทอดต่อเนื่อง เวลาเดียวกันก็มีความเอาใจใส่ต่อสุขภาพของบุคลากร ให้มีร่างกายแข็งแรง จึงสามารถยืนหยัดขยายงานธรรมกิจได้ ฉะนั้นได้รวบรวมแพทย์ในอาณาจักรธรรม ค้นคว้า เลี้ยงชีวิตเลี้ยงจิตวิญญาณ เชิดชูสุขภาพ กาย ใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริงอย่างไร มีเป้าหมาย สูงสุดที่จะทำให้สุขภาพกายใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริงอย่างไร มีเป้าหมายสูงสุดที่จะ ทำให้สุขภาพกายใจแข็งแรงถ้วนหน้า เพื่อคนในประเทศนี้ทำงานประเทศนี้ คนในท้องถิ่นทำงานใน ท้องถิ่น

แนวโน้มของงานธรรมกิจจะต้องพัฒนาไปทั่วสากล เขียนเหยินมีปัญญาพิเศษและมี วิธีทำให้สำเร็จ ก็คือ ผู้การปฏิบัติที่เป็นจริง คนในท้องถิ่น ทำงานในท้องถิ่น คนในประเทศทำงาน ในประเทศนั้น ใช้อุปกรณ์ในที่นั้น ฝึกรากในที่นั้น จึงทำให้งานธรรมของสถานธรรมไท่จง ขยาย เติบโต และสืบทอดต่อเนื่อง^{๓๖}

สรุปได้ว่า งานธรรมของสถานธรรมไท่จง เปรียบเสมือนครอบครัวอนุตตรธรรม กำลังใจของคนรวมกัน จนกลายเป็นกำแพงเมือง ถือท้ายหนึ่งคน หมั่นคนช่วยกัน ๗วงการเป็น ๑ ใหญ่ได้นานได้ เขียนเหยิน ใช้จิตใจหาเมตตา มหาการุญ มหากล้าหาญ ปฏิบัติเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ได้วางรากฐานแห่งความสำเร็จ และสร้างแบบอย่างแห่งความสำเร็จ เพื่อทำให้อริยคุณของ พระอาจารย์ พระอาจารย์ ขยายอย่างไม่มีขอบเขตทำให้งานธรรมกิจอนุตตรธรรม เติบโตต่อเนื่อง บุคลากรมากมาย พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชาวอนุตตรธรรมทั้งหมด มีแต่รักษาความซื่อสัตย์ภักดี สุด มโนธรรมสำนึก ภักดีจริงใจไม่มี ๒ อัฐมหาอาณาจักรธรรมกับเหล่าเขียนเหยิน เผยแผ่คุณธรรมอัน ยิ่งใหญ่ของเหล่าเขียนเหยินจึงจะสำเร็จ

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

๒.๔.๑ ความหมายของความเชื่อ

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวไว้ว่า ศรัทธา คือ ความเชื่อ ความมั่นใจ เพราะได้ไต่ตรองมองเห็นเหตุผลด้วยปัญญาแล้ว ความมั่นใจว่าความจริงความดีงามและกฎเกณฑ์

^{๓๕} เขียนเหยิน และคนอื่น ๆ, ถิ่นจู้ปิ่น สายธรรมฟ้าอึ้งเต๋อ ค.ศ. ๒๐๐๕, (นครปฐม : สำนักพิมพ์ เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.), หน้า ๑๑.

^{๓๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒.

แห่งเหตุและผล มีอยู่ตามธรรมดาของธรรมชาติ มนุษย์มีความสามารถที่จะเข้าถึงและหยั่งรู้ความจริงความดีงามและกฎธรรมชาตินั้นได้ และได้มีบุคคลผู้ประเสริฐค้นพบเข้าถึงและนำความจริงนั้นมาเปิดเผย เป็นเครื่องยืนยันและนำทางไว้แล้ว ผู้ที่มีความมั่นใจในกฎธรรมดาแห่งเหตุผลและมั่นใจในความสามารถของมนุษย์แล้ว ย่อมเพียรพยายามปฏิบัติเพื่อให้ผลสำเร็จเกิดจากเหตุคือการกระทำ เชื่อการกระทำและผลของการกระทำที่เป็นไปตามนิยามแห่งเหตุและผล^{๔๑}

ธวัช ปุณโณทก ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อ คือ การยอมรับอันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์ แม้ว่าพลังอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านี้ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งยอมรับและให้ความเคารพยำเกรง^{๔๒}

ผกาติสองเมือง กล่าวไว้ว่า “บุคคลไม่จัดว่าดีหรือชั่วเพราะเชื่อหรือไม่เชื่อในพระเจ้า ผู้เป็นเจ้าของ แต่จะดีหรือชั่วยกเพราะการกระทำ คือความประพฤติของเขาเอง”^{๔๓}

เสถียรฐโกเศศ กล่าวไว้ว่า “มนุษย์มีความเชื่อว่าคนตลอดจนสิ่งอื่นที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม ย่อมมีสิ่งหนึ่งซึ่งมองไม่เห็นตัวสิงอยู่ในนั้น สิ่งนี้คือที่เรียกกันว่า ผี หรือวิญญาณ ซึ่งพัวพันกันอยู่อย่างใกล้ชิดแยกออกจากกันได้ยาก ความเชื่อเรื่องอย่างนี้เรียกเป็นคำเฉพาะในภาษาอังกฤษว่า animism จะใช้คำภาษาไทยว่าคติเชื่อผีสาบเทวดาก็เห็นจะไม่ผิด อันเป็นความเชื่อไม่ใช่แต่เฉพาะมนุษย์ในสมัยเริ่มแรกเท่านั้น แม้มนุษย์ในปัจจุบัน ก็มีความเชื่อสืบต่อมาไม่มากนักน้อยเหมือนกัน”^{๔๔}

^{๔๑} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พุทธธรรม, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๔๑๘-๔๑๙.

^{๔๒} ธวัช ปุณโณทก, ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับชีวิตในสังคมอีสาน (วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ), (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๕๕๐.

^{๔๓} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผกา ติสองเมือง, พุทธศาสน์, (มหาสารคาม : ฝ่ายวิทยาพัฒนาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๔๔), หน้า ๑๑.

^{๔๔} เสถียรฐโกเศศ, ศาสนาเปรียบเทียบ (หมวดศาสนา - ความเชื่อ), (กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร องค์การค้ำของคุรุสภา และมูลนิธิเสฐียร โกเศศ - นาคะประทีป, ๒๕๒๓), หน้า ๑๘.

ชัย เรื่องศิลป์ กล่าวไว้ว่า “ถึงแม้คนไทยจะนับถือ พระพุทธศาสนาอย่างแน่นแฟ้นก็จริง แต่ความเชื่อถือผีอันคึกคักค้ำบรพก็ยังคงมีอยู่ บางคนเชื่อถือมากบางคนเชื่อถือน้อยที่จะไม่เชื่อถือเลยนั้นดูเหมือนจะไม่มีเสียเลย”^{๔๕}

ประภาศรี สีหอำไพ กล่าวไว้ว่า “พื้นฐานความเชื่อของมนุษย์แต่คึกคักค้ำบรพมีมูลเหตุจากการที่มนุษย์ต้องการความอบอุ่นทางใจ ความกลัวในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของธรรมชาติ ทำให้เชื่อถือในสิ่งที่ไม่อาจมองเห็นได้ สมมุติเป็นตัวตนดำรงอยู่ เป็นเจ้าป่า เจ้าเขา เจ้าที่ เจ้าทาง”^{๔๖}

ยศ สันตสมบัติ กล่าวไว้ว่า “ในสังคมวัฒนธรรมบางแห่ง มีความเชื่อเรื่องของพลังอำนาจเหนือธรรมชาติบางอย่างซึ่งทำหน้าที่ควบคุมความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ ในสังคมไทยมีความเชื่อในเรื่องบุญกรรมหรือกฎแห่งกรรม อันเป็นพลังอำนาจไร้ตัวตนหากแต่สามารถกำหนด “ชะตาชีวิต” และส่งผลให้คนเราแต่ละคนเกิดมาแตกต่างกัน มีบุญญาบารมีและสิทธิอำนาจแตกต่างกันออกไป”^{๔๗}

ประมวล คิดคินสัน ให้แนวคิดไว้ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสงสัยใฝ่รู้ความจริง ตั้งแต่คึกคักค้ำบรพ มนุษย์ต้องต่อสู้กับธรรมชาติอย่างทรหด ถึงแควดล้อมมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะบันดาลให้มนุษย์มีอารมณ มี ความหมกมุ่นครุ่นคิด ตอนที่ยังเอาชนะธรรมชาติไม่ได้ เพราะยังไม่เข้าใจองแท้บรรพบุรุษของเราคิดว่ามีอำนาจลึกลับบันดาลอยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์อันดุคั้นของธรรมชาติ นั่นคือต้นเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เชื่อในอำนาจลึกลับศักดิ์สิทธิ์ เพราะมีความปรารถนาที่จะได้รับความปลอดภัยและมีความหวังว่าอำนาจลึกลับศักดิ์สิทธิ์ซึ่งตนสร้างขึ้นในความคิดค้ำนึ่งนั้นจะไม่ทรยศถ้ารู้จักเอาอกเอาใจไว้ให้ดี”^{๔๘}

दनัย ไชยโยธา กล่าวไว้ว่า “ความเชื่อเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และได้มีการสืบทอดเป็นมรดกของสังคมแต่การสืบทอดความเชื่อของมนุษย์ ขึ้นอยู่กับการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านความปลอดภัยจากอำนาจเหนือธรรมชาติเป็นสำคัญ ความเชื่อของมนุษย์

^{๔๕}ชัย เรื่องศิลป์, ประวัติสังคมไทยสมัยโบราณก่อนศตวรรษ ๒๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, ๒๕๒๓), หน้า ๓๐๑.

^{๔๖}ศาสตราจารย์ประภาศรี สีหอำไพ, พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๕.

^{๔๗}ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ, มนุษย์กับวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๐), หน้า ๒๐๒.

^{๔๘}ประมวล คิดคินสัน, คติชาวบ้าน การศึกษาในด้านมานุษยวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ แพร์พิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, ๒๕๒๑), หน้า ๕๐.

ได้วิวัฒนาการตามความก้าวหน้าของสังคม ผู้ศึกษาอาจสังเกตได้ว่าความเชื่อของมนุษย์มีลักษณะแห่งการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับความเชื่อทางศาสนาที่มีระบบมากขึ้นและมีเหตุผลมากขึ้น”^{๔๘}

บุญลือ วันทายนต์ กล่าวไว้ว่า “ความเชื่ออาจจะมีพื้นฐานจากข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ หรือมีพื้นฐานจากความเดียดฉันท์ จากการไม่รู้เอาเองหรือจากลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจไขว้เขวก็ได้ เพราะฉะนั้นความเชื่อจึงมิได้ขึ้นอยู่กับความจริงเชิงวัตถุวิสัยในเนื้อหา ความเชื่ออาจเป็นความเชื่อเชิงวิทยาศาสตร์ ความเชื่อม่งาย หรือความเชื่อแปลกกิตถารก็ได้ คนเราอาจจะกระทำการอย่างแข็งขันหรืออย่างบ้าหลังด้วย ความเชื่อที่คิดได้เท่า ๆ กับที่ทำด้วยความเชื่อที่ถูกต้องอย่างไรก็ดี การกระทำที่ใช้สติปัญญาใด ๆ ก็ตามย่อมต้องอาศัยความเชื่ออยู่ด้วยเสมอ แต่สติปัญญาเองนั้น อาจใช้มาทดสอบความเชื่อ และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของพื้นฐานความเชื่อ นั้นได้”^{๔๙}

พระมหาประศักดิ์ อคฺคปญฺโญ (ชั่งแสง) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ว่าหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต แต่แนวทางปฏิบัติของมนุษย์หรือจริยธรรมอันมีรากฐานมาจากประสบการณ์ทางศาสนาหรือศาสนาเองนั้นย่อมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และสามารถแก้ปัญหาของมนุษย์ได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามความเชื่อในโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย นับแต่เกิดจนตาย เช่น ให้หมอม่าคลอดในเวลาที่ดีที่สุดสำหรับดวงชะตาเด็ก นำเวลาเกิดไปผูกดวง การตั้งชื่อก็พิจารณาตรวจสอบพื้นดวงชะตาเสียก่อนเพื่อให้ถูกกับพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ก็อาศัยฤกษ์ยามหรือคำทำนายเพื่อความสำเร็จรุ่งเรืองหรือความเป็นสิริมงคลแก่กิจกรรม และบุคคลที่เกี่ยวข้อง^{๕๐}

จากความเชื่อตามทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความเชื่อเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และได้มีการสืบทอดเป็นมรดกของสังคม แต่การสืบทอดความเชื่อนั้นขึ้นอยู่กับกรอบของความต้องการของมนุษย์ในด้านความปลอดภัยจากอำนาจเหนือธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งมนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการที่จะเชื่อสิ่งใดก็ได้ ในปัจจุบันความ

^{๔๘}รองศาสตราจารย์ ดนัย ชโยธา, ลัทธิ ศาสนา และระบบความเชื่อกับประเพณีในท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๓๘), หน้า ๔๕-๕๐.

^{๔๙}บุญลือ วันทายนต์, สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕), หน้า ๒๒๗.

^{๕๐}พระมหาประศักดิ์ อคฺคปญฺโญ (ชั่งแสง), “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๑, หน้า ๑๗-๑๘.

เชื่อของมนุษย์ได้วิวัฒนาการตามความก้าวหน้าของสังคม มีลักษณะแห่งการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับความเชื่อทางศาสนาที่มีระบบและมีเหตุผลมากขึ้น

๒.๔.๒ การปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

การรับวิถีธรรมได้เปิดประตูแห่งจิตมโนธรรมสำนึก ประตูแห่งปัญญา ประตูตรงสู่ฟ้าเบื้องบน นี่ก็คือก้าวแรก ความล้ำค่าของวิถีธรรมนี้ยังนำมาซึ่งบุญวาสนาและความผาสุกตลอดชีวิตเราให้พ้นทุกข์ได้สุข

ชีวิตคนในโลกนี้ต้องประสบความทุกข์กังวลต่าง ๆ เมื่อสืบสาวถึงต้นสายปลายเหตุ นั้นล้วนมาจากการหลงลืมตัวจริงไป การรับวิถีธรรมนั้นก่อนอื่นก็เพื่อให้พวกเราเห็นว่า ทุกคนล้วนมีธรรมะในกายตน ค้นพบตัวจริงอันเป็นความจริงที่สุด ประเสริฐที่สุด ดั่งงามที่สุด เพียบพร้อมสมบูรณ์ เป็นอมตะตลอดกาลซึ่งเดิมมีอยู่แล้วในตัวเรา ในชีวิตประจำวันวาจา และการกระทำแสดงออกมาจากตัวจริง ทุกอากัปกริยาที่จะไม่ได้รับผลกระทบจากคนรอบข้าง และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ใจเราจึงไม่ต้องเป็นทุกข์เป็นร้อนในผลได้ผลเสีย จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว ในเมื่อสภาวะจิตของเราได้ยกระดับขึ้น ก็จะไม่มีการสนองตอบกับสิ่งชั่วร้าย และเพียงแต่เปลี่ยนแปลงสภาพภายนอกได้ ยังสามารถเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิต พบความเป็นสิริมงคล รอดพ้นจากเคราะห์ภัย มุ่งสู่ทางสว่าง ทำให้เราได้รับความเบิกบานใจ และอิสระเสรีอย่างแท้จริง

การปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จงมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

๑) รอดพ้นภัยพิบัติ

นับตั้งแต่มนุษยชาติมีอารยธรรม ความหมายที่แท้จริงของธรรมะได้มีการถ่ายทอดรุ่นต่อรุ่น ซื้พจรได้ดำเนินผ่านดินแดนอารยธรรมที่สำคัญ เช่น ประเทศจีน อินเดีย เป็นต้น

แต่ทว่าในร้อยกว่าปีที่ผ่านมา มวลมนุษยชาติถูกรอบงำด้วยความทะยานอยากทางวัตถุ ในท่ามกลางความเจริญด้านอารยธรรมทางวัตถุที่ไม่เคยมีมาก่อน ทำให้จิตใจค่อย ๆ ลุ่มหลงไป ถึงขนาดแข่งขันกันผลิตอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงมากกว่าชีวิตผู้คน ย้อนดูประวัติศาสตร์มวลมนุษยชาติในหลายพันปีที่ผ่านมา ในระยะเวลาสั้น ๆ ไม่กี่สิบปีนี้ เกิดสงครามโลกถึงสองครั้ง สงครามย่อย ๆ นับไม่ถ้วนคนบาดเจ็บ และล้มตายสุดประมาณ

การใช้เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ยังเกินควร ก่อให้เกิดการทำลายบรรยากาศชั้นโอโซน และการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของทั่วโลก ความผันแปรของใจคน นำมาซึ่งภัยจากธรรมชาติ และภัยจากมนุษย์อยู่เนื่อง ๆ มวลมนุษยชาติได้สั่งสมมหันตภัยที่ไม่เคยมีมาก่อนให้กับตนเองแล้ว ด้วยเหตุนี้ฟ้าเบื้องบนจึงมีพระมหากรุณาธิคุณ โปรดประทานมหาธรรมลงสู่โลก เพื่ออุคช่วยสาธุชนคนดี หลังจากรับวิถีธรรมแล้ว พวกเราคำรงใจธรรมไว้ทุกเวลา ปฏิบัติต่อผู้คนด้วยมโนธรรมสำนึก เมื่อประสบเคราะห์ภัยที่เกินกว่าแรงมนุษย์จะช่วยเหลือได้ เพียงใช้ไตรรัตน์ด้วยจิต

ศรัทธา ย่อมรอดพ้นจากภัยพิบัติได้ ให้เรื่องราวกลายเป็นดี เรื่องเช่นนี้มีประจักษ์หลักฐานมากมาย ไม่อาจนำมากล่าวได้

๒) ล่วงพ้นเกิดตาย

ชีวิตมีทั้งทุกข์ และสุข ไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงพ้นจากความทุกข์ต่าง ๆ เช่น ทุกข์ของการแก่งแย่งเพื่อความอยู่รอด ความชรา ความเจ็บป่วย และความตาย ส่วนความสุขความยินดีต่าง ๆ ของโลกมนุษย์ก็มักจะไม่ยั่งยืน เปลี่ยนแปลงง่าย โดยเฉพาะเมื่อชีวิตสิ้นสุดลง สุดท้ายก็คือความว่างเปล่า ไม่รู้จะไปไหนใด ยิ่งทำให้รู้สึกสะท้อหดอดใจ

ผู้มีปัญญานำสิ่งเหล่านี้มาเป็นข้อเตือนใจ จึงถือเอาการล่วงพ้นเกิดตาย และการแสวงหาความหมายที่แท้จริงของชีวิตนิรันดร์ เป็นเป้าหมายสูงสุดในชีวิต

ในอดีตบำเพ็ญก่อน ได้รับทีหลัง ดังนั้นเพื่อแสวงหาการหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด คนในอดีตถึงกับทุ่มเททั้งชีวิต เพียรบำเพ็ญปฏิบัติอย่างทุกข์เข็ญ ก็ยังยากที่จะสมปรารถนาในการได้

การพบพระวิสุทธิอาจารย์ บัดนี้มหาธรรมปฎิบัติไปทั่ว การรับวิถิธรรม ได้รับก่อนบำเพ็ญทีหลัง ในขั้นตอนการรับวิถิธรรม เป็นหนึ่งจุดชี้จากพระวิสุทธิอาจารย์ ผู้มีอนุตรโองการ ได้เปิดประตูตรงสู่ฟ้า ได้มอบหลักประกันของการล่วงพ้นเกิดตายให้ก่อน หลังจากที่เรายังทั้งหลายได้รับวิถิธรรมแล้ว ได้รู้จักตัวจริงของเรา ใช้ตัวจริงเป็นนาย ห่างจากความคิดเหลวไหลเพื่อฝันเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม ให้ความคิด วาจา และความปราถนาของเราล้วนสอดคล้องกับมโนธรรมสำนึกได้ หลังจากสิ้นบุญไป จิตญาณอันเป็นตัวจริงก็จะคืนสู่มาตุภูมิบ้านเดิม ได้เสวยสุขตลอดกาล

๓) สำเร็จเป็นอริยะเมธี

การรับวิถิธรรมก็คือการปลูกเมล็ดพันธุ์แห่งความสำเร็จเป็นอริยะเมธี ขอเพียงพวกเราใช้น้ำแห่งปัญญา เมตตา ความวิสุทธิสงฆมารคให้ ย่อมแตกหน่อ ผลิดอก ออกผล ได้

เวลานี้ยุคมืดแห่งลัทธิผลประโยชน์ครอบคลุมไปทั่ว มหาธรรมคือประกาศารอันสว่างไสว การรับวิถิธรรมบำเพ็ญธรรมไม่เพียงแต่ทำให้พวกเราสามารถทำตนเองให้เป็นคนดีแล้ว ยังทำให้พวกเรามีโอกาสสร้างความดีให้ทั่วหล้าดีพร้อมกันไปด้วย^{๕๒}

สรุปได้ว่า หลังจากรับวิถิธรรมแล้ว ขอเพียงพวกเราดำรงใจธรรม และจิตมโนธรรมสำนึกอยู่ทุกขณะ ในชีวิตประจำวันดำเนินปฏิบัติตามหลักสังฆธรรมด้วยความจริงใจ ไม่ต้องใส่ใจต่อการได้มาหรือเสียไปและการมีเกียรติหรือถูกเหยียดหยาม พยายามที่จะทำให้ทุกคนที่อยู่รอบ

^{๕๒} ศูนย์กลางงานธรรมหลังอื่น, หลักธรรมพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (สมุทรปราการ : สำนักพิมพ์ฟังเินเทียนเต้าจื่อกวง, ๒๕๕๒), หน้า ๔๑-๔๗.

ข้างล้วนได้รับคุณประโยชน์ของธรรมะ ทำให้แสงสว่างแห่งธรรมสาดส่องไปทั่ว ตลอดชีวิตทำสุดความสามารถ วิริยะไม่เกียจคร้านขณะมีชีวิตอยู่ประสบความสำเร็จในอริยะกิจ หลังจากกลับคืนสู่ฟ้าเบื้องบนไป ย่อมสำเร็จมรรคผลอริยะเมธีได้แน่นอน

๒.๔.๓ หลักการบำเพ็ญธรรมของสถานธรรมไท่จง

สิ่งศักดิ์สิทธิ์เมตตาว่า ศิษย์ธรรมกาลยุคชาวบำเพ็ญปฏิบัติธรรมมี ๑๐ ประการที่สำคัญ

- ๑) บำเพ็ญธรรมบำเพ็ญจิต คือต้องบำเพ็ญจนสะอาดบริสุทธิ์
- ๒) ทำงานธรรมให้สุดใจ คือต้องทำงานบังเกิดจิตปีติยินดี
- ๓) แก้ไขความเคยชินที่ไม่ดี ต้องแก้ไขจนสะอาดหมดจด
- ๔) จัดอุปนิสัยอารมณ์โมโห ต้องจัดจนถอนรากถอนโคน
- ๕) พุทธระเบียบ ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- ๖) ขอบเขตชายหญิง ต้องควบคุมให้บริสุทธิ์ชัดเจน
- ๗) คุณธรรมสามัญห้า (อู๋ฉิ่ง) เมตตาธรรม มโนธรรม จริยธรรม ปัญญาธรรม และ

สัตยธรรม

๘) คุณสัมพันธห้า (อู๋หลุน) กษัตริย์กับขุนนาง พ่อกับลูก สามีกับภรรยา พี่กับน้อง เพื่อนกับเพื่อน (หลักคุณสามัญ ๗ สัมพันธ ๘ ต้องกระทำจนกลมกลืนสมบูรณ์)

๙) ทรัพย์สินทางโลกทางอริยะ ต้องจัดสรรให้ชัดเจน

๑๐) สร้างคุณงามดำรงคุณธรรม ต้องกระทำให้เป็นจริง ปฏิบัติต่อผู้อื่นต้องนอบน้อมจริงใจ^{๕๓}

สงวน ลิ้มมงคล ได้กล่าวไว้ในหนังสือ พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ ว่า “กฎบัญญัติควรรักษา พุทธระเบียบจะต้องถือปฏิบัติ เพียงมองข้ามจะตกสู่เหวลึกอันตรายยิ่ง” การทดสอบ ก็คือทดสอบจิตตัวเอง สอดพุทธระเบียบ ว่าเราได้รับการปฏิบัติหรือไม่ หากถือปฏิบัติตาม พุทธระเบียบ ๑๕ ทุก ๆ ข้อต้องนำไปศึกษาวิเคราะห์ให้ชัดเจน โดยเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ข้างหน้าเป็นจุดที่ทุกคนจับตามองอยู่ ถ้าจิตใจเปลี่ยนแปลง จะกระทบกระเทือนอาณาจักรธรรมทั้งหมด พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ มีดังนี้คือ

- ๑) เคารพบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- ๒) ปฏิบัติตามผู้อาวุโสนำพาผู้น้อย

^{๕๓}เจียงจินฝู เตียนฉวนซือ และเพื่อน ๆ, ถิ่นจู่ปิ่น สายธรรมฟ้าอึ้งเต๋อ ค.ศ. ๒๐๐๕, อ้างแล้ว, หน้า ๒๑.

- ๓) สำรวมเที่ยงตรง
- ๔) มีระเบียบเรียบร้อย
- ๕) รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่
- ๖) เห็นงานธรรมสำคัญกว่างานโลก
- ๗) อ่อนน้อมถ่อมตนสุภาพอ่อนโยน
- ๘) ไม่ละทิ้งพระธรรมโอวาท
- ๙) ไม่ยึดติดรูปลักษณ์
- ๑๐) เงินทองต้องชัดเจน
- ๑๑) ออกไปต้องบอกกล่าว กลับมาต้องรายงาน
- ๑๒) มั่นคงต่อสายธรรม
- ๑๓) ถนอมรักษัสสมบัติส่วนรวม
- ๑๔) ปราศเบรื่องว่องไวต่อสถานการณ์
- ๑๕) ระวังคำพูดและการกระทำ^{๕๔}

พระชันษาเทพ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ ศิษย์รักเอ๋ย ๘ พระโอวาทพระอาจารย์จื๊ก ว่า การฟื้นฟูคุณความดี ฟื้นฟูจิตแห่งตน เรากำหนดชีวิตได้ด้วยตนเอง ขอให้ตั้งใจ คิด พุด ทำในสิ่งมี หลักธรรมอันถูกต้องสัมมา “การสร้างบุญทาน” คือสิ่งที่สำคัญในชีวิตเช่นกัน เนื่องด้วยบุญวาสนา นั้น ยิ่งใช้ไปก็ยิ่งหมดลง หากมีรู้สร้างต่อล้วนเป็นการก่อกวนกรรม เพราะฉะนั้นบำเพ็ญธรรมจะต้อง บำเพ็ญทั้งภายในและภายนอก แบ่งออกได้ ๒ ประการ คือ

๑) ภายใน หมายถึง รู้ชัดเกลาจิตตน ถ้างอนุสัยกิเลสตัณหา ละอารมณ์ทั้งหลาย คิน สู่จิตบริสุทธิ์ กอปรคุณธรรม พรหมวิหารสี่

๒) ภายนอก หมายถึง รู้สร้างบุญทาน ช่วยเหลือผู้อื่น ถุดช่วยมวลเวไนย ให้พ้นจาก ทะเลทุกข์ ก่อนอื่น ศิษย์ต้องรู้จุดช่วยใจตนเสียก่อน ในทุกวันให้เป็นวันที่มีค่า มิปล่อยผ่านไปให้สูญ สิ้นไป^{๕๕}

^{๕๔} สวงน ถิมมมงคล, พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ, (นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ๒๕๔๑), หน้า ๕-๔๗.

^{๕๕} พระชันษาเทพ, ศิษย์รักเอ๋ย ๘ พระโอวาทพระอาจารย์จื๊ก, (นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.), หน้า ๒-๓.

หลักอนุตรธรรมของสถานธรรมไท่จง

ประวัติของวิถีนุตรธรรม

ในคัมภีร์เจ้าเต๋อจิง ของท่านปราชญ์เหลาจื่อจารึกไว้ว่า “ธรรมะ อันกล่าวขานได้ มิใช่ธรรมะแท้ นามอันเรียกขานได้มิใช่นามแท้ ที่สุดของความว่างคือจุดเริ่มต้นของฟ้าดิน ชาติภพ คือต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง”

ท่านปราชญ์จวงจื่อก็กล่าวไว้ในบทต่างจึ่งชื่อเพี้ยนว่า “อัน ว่าธรรมะนั้น มี สัมพันธภาพ มีสัจจะภาวะอันเที่ยงแท้ แต่ปราศจากรูปลักษณะการกำหนดหมายถ่ายทอด มอบให้ได้ แต่มีอาจรับมอบได้ ได้รับไว้ แต่มองไม่เห็นเป็นกำเนิดเดิมที เป็นรากฐานเดิมที”

ก่อนมีฟ้าดินนี้ ธรรมะคงอยู่แล้วก่อนกาลนาน ที่สุดของความลึกล้ำแบบยลทรงไว้ ซึ่งมหิทธานุภาพนั้น ก่อกำเนิดฟ้า ก่อกำเนิดแผ่นดิน ภาวะนั้นเหนือกว่าชั้นบรรยากาศแต่มิใช่ด้วยสูง ต่ำกว่าชั้นนรกานต์แต่มิใช่ด้วยลึก มีอยู่ก่อนฟ้าดินแจ่มมิใช่ด้วยนาน จำเรณุกาลคงอยู่มาแต่มิใช่ด้วยแก่ ชรา ในคัมภีร์ซิงจิงจิง จารึกไว้ว่า “ธรรมะปราศจากรูปลักษณะ ก่อเกิดฟ้าดิน ธรรมะปราศจากเชื้อใย เคลื่อน โจรตระวันเดือน ธรรมะปราศจากนาม กำเนิดอัฐมธุสรรพสิ่ง เรามีรู้อชื่อของสิ่งนั้น จำต้อง กำหนดชื่อให้ว่า “เต๋า ธรรมะ”

ในคัมภีร์ธรรมของพระบรรพจารย์หลั้ว สมัยราชวงศ์หมิงในบททอู้ปู้ลิวเซ่อ จารึกไว้ ว่า “เบื้องบน ที่สุดแห่งความว่างเปล่าให้กำเนิดฟ้าและดิน ปกครองฟ้าดินไว้ให้เลี้ยงคุณสรรพสิ่ง” แสงญาณในตัวตนของสรรพชีวิตกำเนิดจากเบื้องบน ที่สุดแห่งความว่างเปล่า

ที่ สุดของความว่างเปล่านั้นกำหนดความเป็นฟ้า ความเป็นแผ่นดิน กำหนดรากฐาน ของคน จึงรู้ได้ว่า ธรรมะคือที่สุดแห่งความว่างเปล่า ธรรมะปกครองมหจักรวาลเป็นรากฐานต้น กำเนิดก่อเกิดฟ้าดิน สรรพสิ่ง

ธรรมะคือตัวแท้ของจิตญาณ เมื่ออยู่กับฟ้า (ยังไม่เข้าสู่สภิตในตัวตน) เรียกว่า สัจ ธรรม ไปรดประทานไว้ในคนแล้วเรียกว่า จิตญาณ

ในคัมภีร์จิง ออง จารึกไว้ว่า “ชีวิตจากฟ้าเรียกว่า จิตญาณ ตัวแท้ที่ปกครองนำพาจิต ญาณเรียกว่า ธรรมะ” ท่านปราชญ์ จูซี แห่งราชวงศ์ซ่ง กล่าวไว้ว่า “ก่อนมีฟ้าดินนี้ มีแต่หลักสัจ ธรรม ด้วยเหตุที่มีหลักสัจธรรมจึงเกิดมีฟ้าดิน” กล่าวอีกว่า “หลัก สัจธรรมคือความเป็นธรรมะอัน อยู่เหนือรูปลักษณะ เป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง คือพลัง (พลังงาน) เป็นกลไกให้แก่สิ่งอันมีรูปลักษณะ ต่อ ๆ มา การเกิดของคนจะต้องเป็นไปตามครรลองของหลักสัจธรรมเมื่อมีจิตญาณจะต้องมีพลัง และมีสังขารรองรับ”

จิตญาณคืออนุภาคส่วนแยกตัวของหลักสัจธรรม ในศาสนาปราชญ์เรียกว่า “หมิง เต๋อ ชีวิตบริบูรณ์ธรรม” “ชีวิตสว่าง” ศาสนาพุทธเรียกว่า “เงินหยุ คถตา” หรือ “มุถิชิน โพธิจิต”

ศาสนาเต๋าเรียกว่า “เสวียนพินจื่อเหมิน ทวารมารดาวิเศษ” หรือ “เสวียนเซี่ยว โพรงวิเศษ” “เสวียนกวน ทวารวิเศษ” รวมความก็คือ “จิตพุทธะ” อันเป็นภาวะวิเศษที่เป็นอยู่อย่างนั้นเอง ภาวะนี้แม้จะใช้ภาษานิยามต่างกันไป แต่ความหมายในความเป็นจริงนั้นเป็นหนึ่งเดียวกัน จิตภาวะสังขรณ์คือรากฐานชีวิตของคนเรา เป็นต้นกำเนิดอันยิ่งใหญ่ของชีวิต เมื่อเกิดเป็นมาเช่นนี้ เมื่อตาย ก็ต้องเป็นไปเช่นนั้น เรียกว่าหนทางของการเกิด-ตาย

ตั้งแต่โบราณกาลมา หนทางตรงของการเกิด-ตาย ศิษย์ของพระวิสุทธิอาจารย์จะได้รับการถ่ายทอดโดยตรงจากปากสู่จิต ในศาสนจักรก็จะได้รับการถ่ายทอดเฉพาะบุคคล เพราะเป็นการ “ถ่ายทอดสังขรณ์ของจิตภาวะ” โดยตรง (ซึ่งหลี่เจินฉวน) ที่มีโปรดแพร่พรายโดยง่าย อันเป็นการถ่ายทอดหลักสังขรณ์หรือแก่นแท้สูงสุดของศาสนาต่าง ๆ

การถ่ายทอดแก่นแท้โดยตรงนี้ ศาสนาปราชญ์เรียกว่า “อี๋กัวน รู้แจ้งแทงตลอด” เรียกว่า “เทียนเต๋า วิถีแห่งฟ้าหรืออนุตตรวิถี” ศาสนาพุทธเรียกว่า “เจิ้งฝ่าเอี้ยนฉิง สัทธรรมอันแฝงไว้ในจักขุครรภ์” ศาสนาเต๋าเรียกว่า “จินตันต้าเต๋า มหาวิถีของดวงแก้ววิเศษ”

คำเรียกขานเหล่านี้ซึ่งมีมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาลพึงจะสรุปเรียกรวมกันว่า “เซียนเทียนต้าเต๋า วิถีอนุตตรธรรม” โดยศาสนจักรที่เฟื่องฟูขึ้นใหม่มนสมัยราชวงศ์หมิง วิถีอนุตตรธรรมผู้ใดได้รับ บรรลุได้ พันเวียนวายเกิดตายได้

ตั้งแต่ พระอริยเจ้าผู้ชี้อุบัติมาในโลกนี้ การถ่ายทอดจิตภาวะสังขรณ์ จะถ่ายทอดแต่เฉพาะในศาสนจักรเรื่อยมาแต่ละพระองค์จนกระทั่งถึงรัชสมัย พระเจ้าชิงชุ่นจื่อ (ค.ศ. ๑๖๔๔-๑๖๖๑) พระบรรพจารย์ หวงเต๋อฮุย สืบต่อตำแหน่งพระธรรมจารย์สมัยที่เก้า การถ่ายทอดวิถีธรรมนี้จึงได้เผยแพร่ออกไปสู่ชาวโลก

เมื่อศาสนจักรของพระธรรมจารย์สมัยที่เก้ามีการถ่ายทอดวิถีอนุตตรธรรม ศาสนจักรนั้นจึงได้ชื่อว่า ศาสนจักร “อนุตตรธรรม” อีกทั้งพระองค์ยังได้แสดงธรรมกถารวบรวมจารึกไว้เป็นพระคัมภีร์ชื่อย่อว่า “หวงจี้จินตันเป่าเจวียน สกถรัตนสูตร”

ศาสนจักรของพระองค์จึงได้ชื่ออีกว่า “หวงจี้จินตันเต๋า สกถรัตนธรรม” ต่อมาในรัชสมัยชิงเต๋ากวง ปีที่สี่สิบสาม (ค.ศ. ๑๘๔๓) พระบรรพจารย์พลังธาตุน้ำ สู่ฝ่างู๋ ปกครองธรรมจักรวาล การปฏิบัติบำเพ็ญของชาวอนุตตรธรรมจึงเบนจากธรรมเนียมการสัทธรรม (เฉวียนเจิน) บริสุทธิเฉพาะตน ไปสู่จริยธรรมทั่วหน้าตามแนวคำสอนของศาสนาปราชญ์ของท่าน ขงจื้อ

คำว่า “อี๋กัวนตันเต๋า” จึงเข้ามาแทนที่คำว่า “เซียนเทียนต้าเต๋า” ซึ่งก็มีความหมายว่า “อนุตตรธรรม” เช่นกัน จึงเป็นที่ยอมรับและใช้กันแพร่หลายในสมัยนั้น มาถึงพระธรรมจารย์ “หวงเจวียอ” สมัยที่สิบห้าพระองค์ฟื้นฟูธรรมทฤษฎีว่าด้วย “สามจักรวาลสืบเนื่องถึงที่สุดด้วยหนึ่งเดียวกัน ชันจี้อี๋กัวน” (สามจักรวาล คือ อนุตตรจักรวาลสูงสุด เทวจักรวาลชั้นบรรยากาศ และวัตถุ

ชาติจักรวาลโลกเรา) มาถึงรัชสมัยซึ่งกวางสูปีที่สิบสอง (ค.ศ. ๑๘๘๖) พระธรรมอาจารย์ หลิวชิงชวี รัชสมัยที่สิบหกประกาศการเรียกขานวิถีธรรมอย่างเป็นทางการว่า “อীগ้วนเต้า” ปีหมื่นเก้าที่ยี่สิบเก้า (ค.ศ. ๑๙๔๐) พระธรรมอาจารย์จางเทียนหยาน ได้กลับมาใช้คำว่า “เทียนเต้า” อีก จากนั้นเป็นต้นมา คำว่าอীগ้วนเต้า กับคำว่าเทียนเต้า จึงได้ใช้คู่กันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

อীগ้วนเต้า อี้ แปลว่า หนึ่งเดียว เอกเดียว ก้วน แปลว่า ซอกซอนซ่อนผ่านอยู่ในทุกสภาวะ บริบูรณ์ถึงที่สุด สืบเนื่องเรื่อยไป ฯลฯ เต้า แปลว่า ธรรมะ อนุตตรภาวะ ตัวแท้ของจิตญาณ วิถีมรรค ฯลฯ อীগ้วนเต้า จึงแปลได้โดยสังเขปว่า เอกอนุตตรมรรค เอกธรรมมรรค เอกอนุตตรวิถี ความเป็นหนึ่งเดียวอันอาจรู้แจ้งแทงตลอด แปลว่า ธรรมปฏิบัติ คือเมื่อรู้ความเป็นหนึ่งจึงเข้าถึงหนทางแห่งการบรรลุได้ ได้รับความเป็นหนึ่ง ปัญญาจึงสืบเนื่องเรื่อยไป ฯลฯ^{๕๖}

สรุปได้ว่า วิถีแห่งอนุตตรธรรมเป็นอีกสายปฏิบัติหนึ่งเพื่อมุ่งสู่ความหลุดพ้นซึ่งเป็นเส้นทางธรรมอีกสายหนึ่งของพระพุทธศาสนาทางมหายาน ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

- ๑) วิถีอนุตตรธรรม เป็นเอกธรรมมรรค หนทางเดียวที่ธรรมญาณจะกลับคืนสู่อनुตตรภูมิ
- ๒) ธรรมญาณ คือจิตแท้ในกายเรา เป็นหลักในการครองกาย
- ๓) เมื่อหลงลืมวิถีธรรม มิรู้ว่า เมื่อเกิด เรามาแต่ใด เมื่อตายจะไปทีใด จึงลงสู่นรกภูมิ เวียนว่าย เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่สิ้นสุด
- ๔) เมื่อได้รับวิถีธรรม คือเมื่อพระวิสุทธิอาจารย์ ได้ชี้ทางรู้แจ้งแล้ว ธรรมญาณนั้น ๆ จะมีโอกาสบรรลุ คืนสู่อनुตตรภูมิ ได้ในที่สุด
- ๕) วิถีแห่งอนุตตรธรรม เป็นธรรมอันประณีต สุขุม ปราศจากรูปลักษณะใด ๆ เป็นความลับอันวิเศษสุด ของเบื้องบน
- ๖) วิถีอนุตตรธรรม ไม่เผยแผ่ หากมิใช่กาลอันควร หรือบุคคลอันควร ได้รับ แม้ผู้ได้รับ เป็นผู้ขาดคุณธรรม ก็มีอาจารย์หาไว้ได้

^{๕๖}สถานธรรมไท่ชิว, “ย้อนมองสองตน”, ประวัติของวิถีอนุตตรธรรม, ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓, <<http://www.oknation.net/blog/tycill/2009/06/02/entry-2>>.

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามวิถีสถานธรรมไท่จง

๒.๕.๑ ความหมายของการดำเนินชีวิต

การดำเนินชีวิต เป็นพฤติกรรมความประพฤติของมนุษย์ ตั้งแต่พื้นฐานเบื้องต้น ท่ามกลาง และระดับสูง ให้ดำเนินชีวิต ไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความสุข ตามอุดมคติเท่าที่ สติปัญญาของมนุษย์จะทำได้ การดำเนินชีวิตมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ดำเนิน” ไว้ว่า หมายถึง เดินให้เป็นที่^{๔๗} และคำว่า “ชีวิต” หมายถึง ความเป็นอยู่^{๔๘} เมื่อรวมกันแล้ว จึงหมายถึง ความเป็นไปของชีวิต การเดินของชีวิตว่าเดินไปอย่างไร

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) กล่าวว่าไว้ว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง การใช้ชีวิตของมนุษย์ที่ได้เกิดมาแล้วนั้นอย่างมีจุดมุ่งหมายของชีวิตหรือการทำชีวิตให้มีประโยชน์ เป็นการทำชีวิตให้มีประโยชน์แก่ตนเองและในการทำชีวิตให้มีประโยชน์ในทางสังคม พร้อมทั้งการทำชีวิตให้เกิดประโยชน์ร่วมกับผู้อื่นได้ เพราะการสร้างประโยชน์นั้นมีอยู่ ๓ ระดับคือ ประโยชน์เบื้องต้น ประโยชน์ท่ามกลางและประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ยังมีการสร้างประโยชน์เพื่อตนเอง การสร้างประโยชน์เพื่อคนอื่นและการสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งตนและคนอื่น^{๔๙}

สรุปได้ว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง ความประพฤติ หรือการใช้ชีวิตไปตามความรู้สึกนึกคิดทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น แต่ในทางพระพุทธศาสนาการใช้ชีวิตจะต้องมีจุดมุ่งหมายของชีวิต หรือการทำชีวิตให้มีประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น ตลอดจนในสังคมรอบข้าง

๒.๕.๒ ความสำคัญของการดำเนินชีวิต

มนุษย์เกิดมาย่อมมีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่จะต้องแก้ไข เช่น ปัญหาความทุกข์ยาก เพราะขาดแคลนทรัพย์ ปัญหาความทุกข์เพราะกิเลสแผดเผา เป็นต้น ดังนั้นการดำเนินชีวิตจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอันมาก ซึ่งมีผู้กล่าวถึงการดำเนินชีวิตไว้หลายท่าน ดังนี้

พระฐนพลศักดิ์ กมโล (สมมติ) กล่าวว่าไว้ว่า การดำเนินชีวิตตามแนวพุทธปรัชญา คือ การแก้ ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ดำเนินชีวิตอยู่ โดยพิจารณาจากความประพฤติที่แสดงออกทางกาย วาจา และทางใจเป็นสำคัญ ถ้าประกอบด้วยความดีงามต่าง ๆ ที่เป็นสุจริต ไม่เบียดเบียนตนเอง

^{๔๗}ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, อ่างแล้ว, หน้า ๔๐๖.

^{๔๘}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๖๖.

^{๔๙}พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), ธรรมนุญชีวิต, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๘), หน้า ๑๖-๑๘.

และผู้อื่น ถือเอาศีลและธรรมเป็นเครื่องพิจารณาตัดสินใจ เรียกได้ว่าเป็นการดำเนินชีวิตที่เป็นกุศลกรรม มีผลที่ได้รับคือ ความสุขทั้ง โลกนี้ และ โลกหน้า ส่วนผู้ที่ประพฤตินทางตรงกันข้าม คือ ดำเนินชีวิตไปด้วยกาย วาจา และใจที่เป็นทุจริต เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น อยู่นอกกรอบของศีลและธรรม เรียกได้ว่าเป็นการดำเนินชีวิตที่เป็นอกุศลกรรม มีผลที่ได้รับ คือ ความทุกข์ทั้ง โลกนี้ และ โลกหน้า^{๖๐}

วศิน อินทสระ กล่าวไว้ว่า การดำเนินชีวิตในสังคมของคนเรา ควรจะเป็นชีวิตที่มีระเบียบ เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ จึงต้องเข้าใจสิ่งที่เปลี่ยนแปลง และต้องมีหลักในการดำเนินชีวิต รวมทั้งข้อปฏิบัติที่จะทำให้เราเจริญขึ้น ก้าวหน้าขึ้นในชีวิตตามควร ทั้งนี้ต้องก้าวหน้าไปในทางที่เป็นกุศล ดึงมา ทั้งในส่วนตัว และส่วนรวม^{๖๑}

สมภาร พรหมทา ได้กล่าวถึงการดำเนินชีวิตไว้ว่า ในพระพุทธศาสนา ถือว่าระบบจริยศาสตร์มีบทบาทสำคัญอยู่สองบทบาท ได้แก่ ช่วยปัจเจกบุคคลสามารถดำเนินชีวิตส่วนตัวของเขาอยู่ได้อย่างเป็นสุข และสังคมส่วนรวมก็ดำรงอยู่อย่างปกติสุขด้วย พุทธศาสนาเชื่อว่าความสงบสุขของสังคมอ้างอิงอาศัยอยู่กับจริยธรรมของแต่ละคนในสังคม เมื่อปัจเจกบุคคลมีคุณธรรม สังคมส่วนรวมย่อมพลอยสงบสุขด้วย จริยศาสตร์ส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของจริยศาสตร์ส่วนสังคม^{๖๒}

สรุปได้ว่า การดำเนินชีวิตของมนุษย์ ก็เพื่อที่จะมุ่งแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ชีวิตพบกับจุดมุ่งหมายอันสูงสุดของชีวิต ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ด้วยการศึกษาน้อมนำหลักธรรมคำสอนมาใช้เป็นในการดำเนินชีวิตไม่ให้หลงผิด ประพฤติทุจริต ก่อกรรมทำชั่ว มุ่งแต่จะทำคุณงามความดี

๒.๕.๓ ลักษณะของการดำเนินชีวิต

ลักษณะการดำเนินชีวิตตามจุดมุ่งหมาย ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) การดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์ปัจจุบัน (ทิฐิฐัมมิกัตถะ) เป็นการดำเนินชีวิตอย่างสุจริต เพื่อให้ได้ ทรัพย์ ศิลปวิทยา ยศ ไฉติ และความสุข มาเกื้อกูลให้เกิดประโยชน์ สุขแก่ตนเอง และผู้อื่นในปัจจุบัน โดยพระพุทธองค์ทรงสอนให้แสวงหาสิ่งเกื้อกูลเหล่านี้มาเป็นอันดับแรกโดยใช้หลักปฏิบัติ ๔ ประการคือ (๑) อุฏฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น (๒) อารักข

^{๖๐}พระฐานพลศักดิ์ กมโล (สมมติ), “ความสัมพันธ์เรื่องการตายแล้วเกิดกับการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธปรัชญาเถรวาท”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๕, หน้า ๕๓.

^{๖๑}วศิน อินทสระ, จริยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เม็ดยาย, ๒๕๑๘), หน้า ๕.

^{๖๒}สมภาร พรหมทา, พุทธปรัชญากับปัญหาจริยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๒๗.

สัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา (๓) กัลยาณมิตตา ความมีเพื่อนเป็นคนดี ไม่คบคนชั่ว (๔) สมชีวิตา ความเลี้ยงชีพตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้

๒) การดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์ภายนอก (สัมปรายภิกตละ) เป็นการดำเนินชีวิตเพื่อให้ได้ประโยชน์ที่จะพึงได้ในอนาคต คือ ความดีที่เกิดประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเองและคนอื่น ตั้งแต่บัดนี้สืบไปจนถึงภายนอก พระพุทธเจ้าทรงสอนถึงทางที่จะทำให้ได้ประโยชน์ในภายหน้าไว้ ๔ ประการคือ (๑) สัทธาสัมปทา ถึงพร้อมด้วยศรัทธา เชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ (๒) สีสสัมปทา ถึงพร้อมด้วยศีล คือ รักษากาย วาจาเรียบร้อยดี ไม่มีโทษ (๓) จาคสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการบริจาค คือสละให้ปันเป็นการเฉลี่ยสุขให้แก่ผู้อื่น (๔) ปัญญาสัมปทา ถึงพร้อมด้วยปัญญา รู้จักบาปบุญคุณโทษ หรือความดีความชั่ว มีประโยชน์มิใช่ประโยชน์ เป็นต้น

๓) การดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ (ปรมัตถะ) เป็นการดำเนินชีวิตเพื่อให้ได้ประโยชน์ที่เป็นยอดแห่งประโยชน์ทั้งปวง เป็นประโยชน์ที่เกื้อกูลให้เกิดความสุขอย่างยิ่งโดยไม่จำกัดกาลเวลา นั่นคือ ความสุขที่ได้หลุดพ้นจากกิเลสและทุกข์ทั้งสิ้น ประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่นี้สูงกว่าประโยชน์ปัจจุบันและประโยชน์ภายนอก เพราะประโยชน์ทั้งสองนี้ยังเจือด้วยความทุกข์ในโลก และยังไม่พ้นจากอำนาจของความหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง^{๖๓}

สรุปได้ว่า ลักษณะการดำเนินชีวิตตามทัศนคติของพระพุทธศาสนามีจุดหมายหรือประโยชน์ในปัจจุบัน อนาคต และเพื่อประโยชน์สูงสุดคือความหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงสามารถดำเนินชีวิตส่วนตัวของเขาอยู่ได้อย่างเป็นสุข และสังคมส่วนรวมก็ดำรงอยู่อย่างปกติสุขด้วย

๒.๕.๔ การดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไม่ห่าง

สถานธรรม เป็นสถานที่ศึกษาธรรม บำเพ็ญธรรม และปฏิบัติธรรม ของเราทั้งหลาย เป็นธรรมสถานที่เราทั้งหลายจะทดแทนพระคุณ บรรลุปณิธาน ยังเป็นเสมือนหินรองเท้า ที่ช่วยให้เราทั้งหลายได้สำเร็จเป็นพุทธะ บรรลุเป็นสังกตสังคหิในอนาคต

หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ เพียงเกิดจิตศรัทธาแรกเริ่มเกินพอแก่การบรรลุพุทธะ ว่าควรรักษาสามสิ่งไม่ห่าง มี ๓ ประการได้แก่

๑) ไม่ห่างสถานธรรม หมายถึง การบำเพ็ญธรรมจึงห่างจากสถานธรรมไม่ได้ เนื่องจากอาณาจักรธรรมสามารถเสริมพลังธรรมแก่เรา เพิ่มพูนปัญญาญาณ ยิ่งทำให้จิตศรัทธาแรกเริ่มของเราทั้งหลายไม่หมุนเวียนเปลี่ยนไป

^{๖๓}สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน), หลัทธิพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาเมฆราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖), หน้า ๒๕๕-๓๑๕.

๒) ไม่ห่างนักธรรมอาวโโส หมายถึง นักธรรมอาวโโสเป็นผู้คงแก่เรียน การจะรักษาจิตศรัทธาแรกเริ่มให้คงอยู่ตลอดไป ต้องอาศัยผู้คงแก่เรียน นำพา ชี้แนะ และส่งเสริม นักธรรมอาวโโสเป็นเสมือนกัลยาณมิตร เสมือนหนึ่งเพื่อนผู้ร่วมบำเพ็ญ ยามเมื่อเรารู้สึกมีมโนคติไม่ออก อาวโโสก็จะคอยค้ำจุน ช่วยเราผ่านพ้นอุปสรรค

๓) ไม่ห่างสังฆกรรม หมายถึง การทดสอบในการบำเพ็ญธรรม ล้วนเกิดจากความไม่กระจำงในหลักธรรม ฉะนั้น ทศนะการบำเพ็ญธรรมต้องแจ่มแจ้ง บำเพ็ญและปฏิบัติจริงตามหลักสังฆกรรม ขณะเดียวกันก็สามารถรักษาจิตศรัทธาแรกเริ่มให้คงอยู่ตลอดไป^{๖๔}

คณะกรรมการศูนย์กลางฟาอึ้งเต๋ประเทศไทย กล่าวไว้ในหนังสือ หัวข้อศึกษาระยะสำหรับชั้นจื่อชั่น ว่า การดำเนินชีวิตในสถานธรรมต้องปฏิบัติตามหน้าที่และภาระอันศักดิ์สิทธิ์ มี ๕ ประการดังนี้

๑) อาศัยมหาปณิธานบารมีของช่อจุนจุช่วยชาวโลก

๒) ในการศึกษาหลักธรรม ต้องเข้าใจให้ถึงแก่นแท้ของห้าศาสนาใหญ่อันเป็นหนึ่งในเดียวกัน

๓) ในการบำเพ็ญ คือการช่วยให้มวลชนวิริยะปฏิบัติปฏิบัติทาปณิธานพระโพธิสัตว์

๔) มีจุดประสงค์ช่วยโลกเป็นเอกภาพ ให้สังคมเป็นดอกบัวบาน

๕) ในหน้าที่สำนึก ยังจะต้องซื่อตรงจงรักภักดีมีมโนธรรม พัทธกษัตริย์อาณาจักรธรรมใส่ใจในงานจักรธรรม^{๖๕}

อาจารย์ จันเจิ้นฟง ได้กล่าวไว้ในหนังสือ ไตรรัตน์สำหรับผู้บรรยาย ว่า การดำเนินชีวิตที่แท้จริง เริ่มจากการรับวิถีธรรม และอธิบายความหมายของวิถีธรรม ให้ญาติธรรมได้เข้าใจว่า วิถีธรรมที่ได้รับในวันนี้เป็นวิถีอนุตตรธรรม คือหนทางที่ธรรมญาติจะกลับคืนสู่ฟ้าเบื้องบนเป็นหลักสังฆกรรม เป็นวิถีทาง ในการบำเพ็ญปฏิบัติธรรม^{๖๖}

^{๖๔} หลินเหลียงอวี เต๋ยฉวนซือ, เพียงเกิดจิตศรัทธาแรกเริ่มเกินพอแก่การบรรลุพุทธะ, อ้างแล้ว, หน้า ๓๐-๓๑.

^{๖๕} คณะกรรมการศูนย์กลางฟาอึ้งเต๋ประเทศไทย, หัวข้อศึกษาระยะสำหรับชั้นจื่อชั่น, (นครปฐม : สำนักพิมพ์ พุทธสถานเทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.), หน้า ๑๒๘.

^{๖๖} จันเจิ้นฟง, ไตรรัตน์สำหรับผู้บรรยาย, (กรุงเทพมหานคร : กลุ่มพัฒนาเพื่อฟื้นฟูธรรมญาณ, ม.ป.ป.), หน้า ๖๐.

ขณะนี้เรารู้ถึงความสำคัญของการทำดีกันแล้ว แต่เราจะทำได้อย่างไร เริ่มต้นที่ไหน พระองค์ธรรมมารดาได้ทรงกำหนดแนวทางสร้างบุญไว้ ๓ วิธีให้แก่พวกเราดังนี้ ๑) ใช้ทรัพย์เป็นทาน ๒) ใช้ธรรมเป็นทาน ๓) ใช้แรงกายเป็นทาน

๑) ใช้ทรัพย์เป็นทาน

ทำไมเราจึงต้องบริจาคเงิน ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ หรือถาวรวัตถุในสถานธรรมและวัดวาอาราม อันเป็นสาธารณสมบัติ ต้องใช้เงินทองเพื่อทะนุบำรุงรักษา ทั้งสิ้น ปัจจัยต่าง ๆ ไม่ใช่จะเนรมิตขึ้นมาได้ ต้องอาศัยสาธุชนผู้มีจิตศรัทธา เข้าใจความสำคัญของธรรมสถาน ช่วยกันบริจาค และรู้ถึงความจำเป็นที่ต้องดูแลรักษา สถานธรรมเป็นที่ที่เรามาร่วมกัน เพื่อศึกษาวิถีธรรม สถานธรรมเป็นเหมือนบ้านที่จิตวิญญาณของเรารับการฟื้นฟู คุ้มครอง ญาคูธรรมจึงรู้สึกรักและผูกพัน อยากรักษาจนอมรรักษาไว้

ด้วยเหตุนี้เราจึงเต็มใจ และจริงใจร่วมกันบริจาคปัจจัยต่าง ๆ ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน และปราศจากข้อแม้ใด ๆ ไม่ว่าจะบริจาคเพียงหนึ่งบาทหรือหนึ่งล้านบาทขอเพียงเรามีความศรัทธาจริงใจเท่านั้น ไม่ใช่อยู่ที่จำนวนมากหรือน้อย นอกจากการบริจาคทะนุบำรุงสถานธรรมแล้ว การให้ทรัพย์เป็นทานยังอาจกระทำได้โดย ช่วยเหลือให้ผู้อื่นออกไปเผยแพร่วิถีนุศตรธรรมในต่างแดน

เราทราบกันแล้วว่า อนุศตรธรรมอุบัติขึ้นในแผ่นดินจีน โบราณ และกระจายออกไปสู่ได้หวัน และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เรื่อยมาจนถึงประเทศไทย นักธรรมอาวุโสของเราในอดีตท่านได้ทำมาากยิ่งกว่าการบริจาคทรัพย์ ท่านต้องเสียดสละทุกอย่างผ่านความทุกข์ยากลำบากอย่าง โซก โชน บางท่านถึงกับเอาชีวิตเข้าแลกเพื่อนำพาอนุศตรธรรมนี้มาให้ชาวโลก หากมิใช่ความบากบั่นพากเพียรของท่านเหล่านั้นแล้ว พวกเราจะมีโอกาสมาร่วมกันอยู่ในที่นี่หรือ ถ้าเรามีความสำนึกในพระคุณของท่าน เดียวนี้เป็นเวลาของเราที่ต้องรู้จัก “การให้” แล้วเราต้องเอาเยี่ยงอย่างนักธรรมในอดีต ผู้มีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยการ ให้ ตลอดชีวิต เราจะต้องก้าวไปข้างหน้าเพื่อนำวิถีนุศตรธรรมนี้ให้แพร่กระจายออกไป คุ้มครองผู้คนในโลกอีกมากมาย

ทรัพย์เป็นทาน หมายถึง การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือในงานธรรมะ โดยปราศจากความตระหนี่ ถี่เหนียวหรือเสียดาย

๒) ให้ธรรมะเป็นทาน

ฟ้าเบื้องบนไม่สามารถพูด แผ่นดินไม่สามารถเอ่ย ต้องอาศัย คน เผยแพร่สังฆธรรมในโลกนี้ ให้ธรรมะเป็นทานหมายถึง การบอกให้ผู้คนได้รู้ถึงข่าวดีเกี่ยวกับอนุศตรธรรม บอกให้เขาได้รู้ถึง หลักสังฆธรรม อันเป็นคำสอนของพระศาสดาและนักปราชญ์ อริยะทั้งหลาย เพื่อให้เขาได้สามารถเข้าใจปริศนาธรรม ที่ซ่อนเร้นไว้ในพระคัมภีร์ทั้งหลาย

ธรรมทานไม่ได้หมายถึง การบรรยายบนแท่นบรรยายเท่านั้น แต่สามารถทำได้หลายทาง เมื่อใดก็ตามที่เราได้เอ่ยปากพูดถึงอนุตตรธรรมให้ผู้อื่นได้ยิน ได้ฟังและนำพาเขาให้ได้รับการถ่ายทอดวิถีธรรม นั่นคือ เรากำลังมอบของขวัญล้ำค่าให้แก่เขา การให้ทรัพย์สินเงินทองเป็นทานอาจมีขีดจำกัด แต่การให้ธรรมะเป็นทานไม่มีสิ้นสุด ขอเพียงเรามีปากที่จะพูดเท่านั้นก็สามารถให้ธรรมะเป็นทานได้ นักธรรมอาวุโสจำนวนไม่น้อยทานไม่รู้หนังสือเลย แต่ดูเถิดว่า ท่านได้บรรลุสิ่งใดในขณะนี้ เพราะคำพูดทุกคำที่ท่านพูด ออกมาจาก ใจ คำพูดของท่านมีความจริงใจ ซึ่งหลังไหลสังขารธรรมเข้าไปไว้ในจิตใจของผู้คน จนกระทั่งคนทั้งหลายสามารถสัมผัสได้ถึงความสูงส่งในจิตวิญญาณของท่าน

ฉะนั้น การให้ธรรมะเป็นทานไม่ใช่การพูดอย่างสละสลวยงดงามไพเราะเท่านั้น แต่ต้องกระทำตามด้วย อันเป็นวิธีที่จะทำให้ผู้อื่นรู้ และสามารถเข้าใจวิถีอนุตตรธรรม องค์พระวิสุทธิอาจารย์ทั้งหลาย เช่น พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเยซูคริสต์ ท่านจอมปราชญ์ขงจื้อ ฯลฯ ทุกพระองค์บอกให้ผู้อื่นรู้ถึงสังขารอันยิ่งใหญ่ด้วยคำพูด และการกระทำของท่าน

๓) ให้แรงกายเป็นทาน

การใช้แรงกายเป็นทาน เป็นกุศลทานที่มีขอบเขตกว้างขวางที่สุดในบรรดาการให้ทานทั้ง ๓ ประเภท เพราะหมายถึง อะไรก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น การทำกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ ทำครัว เช็ดถูพื้น ทำความสะอาด ฯลฯ

หากเราปฏิบัติภาระกิจเหล่านี้ด้วยความตั้งใจจริงที่อยากให้ผู้มาเยือนและญาติธรรมทุกท่าน ได้รับความสะดวกสบายและเป็นสุขจากการทำงานของเราได้ใช้แรงกายเป็นทาน ให้แรงกายเป็นทานนี้ทุกคนสามารถทำได้ตราบดีที่เราเต็มใจให้ เพราะในโลกนี้มีงานที่ต้องทำอยู่เสมอไม่มีสิ้นสุด

เมื่อไม่กี่ปีมานี้ในระหว่างการประชุมธรรม ๑ วัน ที่ประเทศสิงคโปร์ พระอาจารย์จิ่งของเราได้เสด็จลงประทับทรงเพื่ออบรมสั่งสอนญาติธรรมในชั้นเรียน พระอาจารย์ได้เรียก ผู้ช่วยคนครัวสตรีท่านหนึ่งออกมา และมอบลูกท้อแก่เธอ แล้วกล่าวว่า อย่าคิดว่า เธอผู้นี้เป็นเพียงผู้ช่วยในครัวเท่านั้น เธอพูดไม่เก่ง และรู้ไม่มาก แต่แม้จริงแล้ว เธอมีกุศลมากกว่าทุกคนในที่นี้ เธอได้ให้อย่างเจียม ๆ ไม่เคยบ่น เวลาและความเพียรพยายามที่เธอได้อุทิศให้แก่ประโยชน์สุขส่วนรวม และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความยินดี และเต็มใจ กุศลนี้ไม่ใช่แค่คำพูด แต่ได้สำเร็จด้วยการกระทำของเธอแล้ว

จากการให้ทานทั้ง ๓ ประเภท เราคงเห็นแล้วว่าทุกคนมีโอกาที่จะบริจาคทานได้ ถ้าหากเรายินดี และเต็มใจทำ เราอาจจะยากจนหรือร่ำรวย มีการศึกษาหรือไม่ก็ได้ แต่ทุกคนสามารถร่วมในการสร้างกุศลทาน ไม่ว่าวิธีใดก็วิธีหนึ่งแน่นอน การรู้จักแต่เฉพาะการสะสมบุญ ยังไม่

เพียงพอสำหรับการบรรลุธรรม ที่เราต้องรู้จักสร้าง บุญ คือ ความดีทั้งหลาย ก็เพื่อให้บังเกิด กุศล คือ ทำใจให้สะอาดบริสุทธิ์ที่สุด

กุศล คือ การทำให้สะอาด แบ่งออกเป็น ๓ ประการ คือ ๑) กุศล ทาง กาย ๒) กุศล ทาง ปาก ๓) กุศล ทาง จิตใจ

๑) กุศลทางกาย

การอาบน้ำทุกวัน ไม่ใช่วิธีที่จะทำให้กายบริสุทธิ์ มันเป็นเพียงการทำความสะอาด สะอาดร่างกายภายนอกเท่านั้น การทำกายให้บริสุทธิ์เน้นถึงว่า เราควรจะปฏิบัติตัวอย่างไร เราไม่จำเป็นต้องแต่งกาย โอ้อวดหรูหราราวกับพระราชินี แต่ควรจะแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย บางคนแต่งตัวเกินเลยสมัยมากไป ผู้คนไม่มองเราแต่เสื้อผ้ารูปกายภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่เขาจะมองเข้าไปถึงอุปนิสัยใจคอ การทำงานและความรับผิดชอบของเราด้วย การแต่งกายให้เหมาะสมถูกกาลเทศะ สามารถบ่งบอกอุปนิสัยใจคอของเรา

เพราะฉะนั้น ความคิดของผู้ที่มีต่อตัวเรานั้น ขึ้นอยู่กับว่าเราทำตัวอย่างไร เครื่องแต่งกายไม่ได้บอกทุกสิ่งทุกอย่าง การสร้างกุศลทางกายยังครอบคลุมไปถึง ความสุภาพอ่อนน้อม มีอุปนิสัยที่สำรวมระมัดระวัง ในกิริยามารยาท รู้จักรักษาระเบียบวินัยซึ่งแสดงออกในที่สาธารณะ เช่น การถ่มถุย บ้วนน้ำลาย หรือสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ เป็นนิสัยไม่ดี ถือเป็น อกุศลทางกาย การกระทำที่ไม่สะอาดสร้างความรังเกียจแก่ผู้อื่น

กุศลทางกาย มีความหมายรวมไปถึง สถานที่ที่เราเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ถ้าเราต้องการแสวงหาความรู้เพื่อบำเพ็ญ เราควรจะไปสถานธรรมหรือแหล่งบันเทิงเรีงรมย์ แนนอน สถานธรรมเป็นที่ที่ดีกว่าในการฝึกบำเพ็ญตัวเรา ในสถานธรรมเรามีโอกาสเรียนรู้คำสั่งสอน และหลักปฏิบัติของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อันจะเป็นผลดีต่อตัวเราเอง และต่อผู้อื่น นักปราชญ์ทั้งหลาย ได้กล่าวว่ “ต่อร่างกายนี้ข้าพเจ้ามีทั้งรัก และกลัวมัน” ทำไมท่านจึงกลัวเช่นนั้น ก็เพราะเราสามารถสร้างสมบุญกุศลทั้งหลายได้ก็โดยอาศัยร่างกายนี้ แต่เราก็สามารถสร้างบาปกรรมโดยใช้ร่างกายนี้เช่นกัน

๒) กุศลทางปาก

ความบริสุทธิ์ทางปากมี ๒ ประการ ได้แก่ สิ่งที่เราใส่เข้าไปในปาก และสิ่งที่ปากเอาออกมา ความหมายก็คือ สิ่งที่เรากินเข้าไปและสิ่งที่เราพูดออกมานั้นเอง

ประการแรก เราถ่าถึงพูดถึงว่า เรากินอะไร สำหรับผู้บำเพ็ญอนุตตรธรรม จดมุ่งหมายของเราก็คือ ความเมตตากรุณา ดังนั้น การกินเจอาหารเจ ซึ่งทำให้เราหยุดยั้งการฆ่า และไม่ทำให้ผู้อื่นต้องเจ็บตายอย่างทุกข์ทรมาน จึง ได้ชื่อว่า เป็นผู้บำเพ็ญเมตตาที่แท้จริง

การกินเจต้องปฏิบัติด้วยความยินดี และเข้าใจถึงจุดประสงค์อย่างถ่องแท้ เราไม่สามารถจะบังคับให้ผู้อื่นกินเจได้ เรามีหน้าที่เพียงแต่ชี้แจงให้ผู้คนรู้ถึงเหตุผลที่ถูกต้องชอบธรรมในการกินเจ จนกระทั่งเขาเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง และปฏิบัติเองด้วยความเชื่อมั่น และเป็นสุขใจเกี่ยวกับกุศลทางปากอีกประการหนึ่ง คือ เราพูดอะไร ด้วยคำพูดและวิธีพูดที่ถูกต้องของเรา จะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด และสร้างความเข้าใจดีต่อทุกคน หากเราใช้คำพูดที่ไม่สมควร ผลที่เกิดขึ้นก็คือความวุ่นวายยุ่งเหยิงคำพูดที่ไม่ถูกต้องของเราสามารถทำลายตัวเอง และผู้คนที่หลาย

คำพูดที่ดีนำความรื่นรมย์สงบสุขมาสู่สังคม คำพูดที่ไม่ดีจะนำความขัดแย้ง ทะเลาะเบาะแว้ง และแม้แต่เป็นชนวนให้เกิดสงคราม ฆ่าฟันประหัตประหารกัน ก็ด้วย คำพูดของคน นั่นเอง

ฉะนั้นผู้นำเพื่อธรรมต้องรู้จักพิจารณา และระมัดระวังคำพูดของตนอยู่ทุกขณะ ก่อนที่จะพูดสิ่งใดออกไป ควรคิดทบทวนให้คือน้อย ๓ รอบ

ปากของคนเราก่อกรรมชั่วด้วยคำพูด ๔ อย่าง ได้แก่ ๑) พูดโกหก ๒) พูดส่อเสียด ๓) พูดหยาบคาย ๔) พูดเพื่อเจ้อ

๑) พูดโกหก ถ้าเราเคารพสังขธรรม เราไม่พูดโกหก หากเราพยายามหลีกเลี่ยงการพูดโกหกเสมอ ๆ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง คนใกล้ชิดก็จะไว้วางใจ และให้ความเคารพยำเกรง แต่ถ้าคนเราโกหกครั้งแรกแล้ว ไม่มีใครจับผิดเขาได้ เขาก็จะโกหกมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเห็นเป็นเรื่องธรรมดา ในที่สุดจะไม่มีใครเชื่อถือไว้วางใจอีกเหมือนกับนิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ ที่ชอบพูดโกหก โดยเห็นเป็นเรื่องสนุกสนาน สุดท้ายก็พบกับการสูญเสียอย่างมหันต์

เจตนากรรมในคำพูดของเราสำคัญมาก เพราะฉะนั้นแม้ว่าจะเป็นเรื่องจริง ในบางโอกาสก็ควรหลีกเลี่ยงคำพูดที่ตรงเกินไป เพื่อไม่ให้ผู้อื่นเจ็บช้ำน้ำใจหรือได้รับความอับอาย เราต้องพิจารณาถึงเหตุ และผลอันสมควร ความรู้สึกของผู้อื่น สถานการณ์เป็นต้น และที่สำคัญเราต้องใช้มโนธรรมสำนึกที่ดั่งงามเป็นหลักในการพูด

๒) พูดส่อเสียด คำพูดเสียดสีเยาะเย้ย ก่อทำให้เกิดความขุ่นเคือง และการทะเลาะเบาะแว้งขึ้นในระหว่างผู้คน คนที่พูดส่อเสียดมักจะพูดด้วยจิตใจที่ไม่ดี แอบแฝงไว้ด้วยเจตนาร้ายมุ่งทำลายชื่อเสียงผู้อื่น ผู้นำเพื่อธรรมควรพูดแต่ในสิ่งที่จะทำให้เกิดความสามัคคีปรองดอง เข้าอกเข้าใจซึ่งกัน และกัน ไม่พูดให้เกิดความบาดหมางสาปแช่งซึ่งกัน และกัน

๓) พูดหยาบคาย คำพูดที่หยาบคายมีแต่จะก่อให้เกิดความโกรธเคือง และเจ็บใจ ไม่มีใครอยากได้ยินแม้แต่ตัวเราเองก็เช่นกัน เพราะฉะนั้นเราควรใช้คำพูดที่สุภาพ อ่อนโยน ตลอดเวลา

๔) พูดเพื่อเชื่อ การพูดเพื่อเชื่อบั่นทอนสติสัมปชัญญะทำลายสมาธิในการทำงาน คนที่ใช้เวลาไปกับการวิพากษ์วิจารณ์ นินทาว่าร้ายผู้อื่น เท่ากับตัดหนทางความเจริญก้าวหน้าของตัวเอง มีหน้าซำยังจะสร้างศัตรูและนำโชคร้ายมาสู่ชีวิต

ดังนั้น เราคงเห็นแล้วว่า ปากเราจะบริสุทธิ์สะอาดเป็นกุศลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับคำพูดที่พูดออกมา พระพุทธเจ้าได้ทรงแนะนำข้อพิจารณา ๕ ข้อก่อนที่เราจะพูด คือ

- ๑) ฉันพูดความจริงหรือไม่
- ๒) ฉันพูดจาอ่อนโยนหรือไม่
- ๓) ฉันพูดในสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือไม่
- ๔) ฉันพูดด้วยเจตนาที่ดีหรือไม่
- ๕) ฉันพูดถูกเวลาและถูกสถานที่หรือไม่

๓) กุศลทางใจ

ถ้าเราคิดในสิ่งที่ชั่ว เราก็ลงนรก ถ้าเราคิดในสิ่งดี เราก็ขึ้นสวรรค์ คนที่รวบรวมเอาความคิดที่ชั่วร้ายก็จะกลายเป็น ปีศาจ (สัญลักษณ์ของความชั่ว) คนที่มีความคิดที่ดีงาม ก็เป็นเหมือน พระโพธิสัตว์ การสร้างกุศลทางกาย และทางปากเราสามารถมองได้จากการกระทำที่ปรากฏ แต่การสร้างกุศลทางใจเป็นเรื่องภายในที่ไม่อาจมองเห็น การหลีกเลี่ยงความคิดที่จะทำลายผู้อื่นและเก็บรักษาความคิดที่ดีไว้ จะทำให้เราปลอดโปร่ง ความรู้สึก โลก โกรธ หลง อันเป็นรากเหง้าของความชั่ว ซึ่งจะดึงเราสู่นรก หากเราคิดในสิ่งที่ดีจิตใจก็ย่อมเป็นสุขเหมือนอยู่ในแดนสวรรค์

การทำจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาด คือ การที่เจตนารมณ์ของเราไม่ยึดติดในกุศลทานทั้ง ๓ ได้แก่

๑) เมื่อเราบริจาคสละทรัพย์สินเงินทองออกเป็นทานแล้ว ไม่เคยคิดเลยว่าเราจะได้ผลตอบแทนสักเพียงใด จิตใจคิดถึงแต่ว่าเงินทองที่สละไปแล้วจะช่วยเหลือคนมากน้อยเท่าใด

๒) เมื่อเราสนทนาพูดคุยกับผู้อื่นถึงหลักธรรมคำสอนในวิถีนุตตรธรรม ก็รู้สึกเหมือนได้พักผ่อนเพิ่มเติมความเข้าใจให้แก่ตัวเองมากขึ้น จิตใจมีแต่ความสว่างไสว ปราศจากความวิตกกังวลขุ่นข้องใจใด ๆ

๓) เมื่อเราสมัครใจเสียดสละแรงกายออกช่วยภาระกิจงานธรรมทั้งหลาย ในจิตใจมีแต่อยากรับใช้เอาใจใส่ดูแลให้ผู้อื่น ได้รับความสุขความสบายใจ เมื่อใดที่เรามีเจตนารมณ์ต่อการบริจาคทานทั้ง ๓ เช่นนั้น เมื่อนั้นบุญกุศลที่แท้จริง ก็จะบังเกิดขึ้นในจิตใจของเรา การที่เรา สร้างความดี ก็คือ ได้สะสม บุญ การที่เรา ทำใจให้บริสุทธิ์ ก็คือ ได้สะสม กุศล ทั้งบุญ และกุศลต้องกระทำควบคู่กันไป บุญ ช่วยลบล้างกรรมชั่วที่เราเคยทำไว้ในอดีต กุศล ช่วยให้เราห่างไกลจากความชั่ว และเปลี่ยนแปลงชะตาไปสู่ชีวิตใหม่

การบำเพ็ญธรรมเป็นหนทางที่ยาวไกล ระหว่างทางสู่ การบรรลุธรรม บุญกุศลที่เราสะสมไว้จะต้องถูกนำออกมาใช้ทั้งหมด^{๖๗}

สรุปได้ว่า พระพุทธศาสนาในประเทศไทยทั้งจีนิกาย และอนัมนิกายมีพิธีกรรมปฏิบัติเป็นการเฉพาะตนตามหลักศรัทธา และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคม แต่นอกจากจะมีพิธีกรรมที่เป็นไปตามหลักคำสอนแล้วก็ได้อนุวัติข้อวัตรปฏิบัติบางส่วนให้สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติของชาวไทยที่ยึดแบบอย่างฝ่ายเถรวาท

การดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จิ้งนั้นจะเน้นที่ ๒ ข้อ ที่สำคัญ ได้แก่

๑) บำเพ็ญตามจุดประสงค์ของธรรมะ คือ

๑) เคารพฟ้าดิน

๒) บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๓) รักษาดี ชื่อสัตย์ต่อหน้าที่

๔) เชิดชูวัฒนธรรม

๕) กตัญญูรู้คุณบิดามารดา

๖) เคารพเทิดทูนอาจารย์

๗) ถือความสัตย์ต่อเพื่อน

๘) มีธรรมาศัยไมตรีต่อเพื่อนบ้าน

๙) ละบาบบำเพ็ญบุญ

๑๐) รู้ปฏิบัติในคุณสัมพันธห้าและคุณธรรมแปด

๑๑) จรรโลงคุณพิเศษของพระธรรมคำสอนแห่งพระศาสดาทั้งห้า

๑๒) ยึดถือการปกครองและประเพณีโบราณอันดีงาม

๑๓) ชำระจิตใจให้ผ่องแผ้ว

๑๔) อาศัยกายเนื้อบำเพ็ญธรรมจริง

๑๕) ฟื้นฟูความเป็นธรรมชาติจากจิตเดิมแท้

๑๖) ส่งเสริมชี้ชัดถึงมโนธรรมพลังธรรมอันสูงส่งในกายตน

๑๗) ช่วยตนให้เป็นคนสมบูรณ์อีกทั้งช่วยผู้อื่น

๑๘) ช่วยตนให้บรรลุธรรมอีกทั้งช่วยผู้อื่น

^{๖๗} ศูนย์กลางข้อมูลพุทธศาสนามหา्यान, “วิถีอนุตตรธรรม”, วิถีอนุตตรธรรม : บทที่ 9 จะสร้างสมบุญกุศลและฝึกฝนตนให้บริสุทธิ์ได้อย่างไร, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒, ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒, <http://www.buddhayan.com/board.php?subject_id=160>.

๑๙) เพื่ออุทิศช่วยโลกให้เกิดสันติสุข

๒๐) ช่วยแปรเปลี่ยนจิตใจคนให้สงบงาม

๒๑) เพื่อเอกภาพแห่งโลกสันติในภพหน้า

๒) บำเพ็ญตามหลักไตรรัตน์วิถีจิต

- ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง ไม่ห่างจิตเดิมแท้ เก็บจิตรักษาจตุตถญาณให้นิ่ง (ญาณทวาร)

- อนุสติถึงพระศรีอารีย์ ใช้จิตเมตตาต่อการกระทำ (รหัสคาถา)

- จิตใจเหมือนเด็กทารก จิตใจบริสุทธิ์ผุดผ่องปราศจากเล่ห์เหลี่ยมมายา (ลัญจกร)

๓) บำเพ็ญตามจิตวิญญาณของพระศรีอารียเมตตรัย

- มีจิตใจโอบอ้อมอารี

- มีจิตปีติยินดี

- มุมปากมีรอยยิ้มอยู่ตลอด

- จิตเมตตากรุณา

- ไม่บริโภคน้ำเลือดเนื้อเวไนย

๒.๖ สภาพพื้นที่ทำวิจัย

สถานธรรมไท่จง ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๑๑/๘๐๔ หมู่บ้านสุขสันต์ ๘ ซอย ๕๗ ถนนวงแหวนรอบนอก แขวงบางแค เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สถานธรรมนี้เป็นอาคาร ๔ ชั้น ๒ ล็อก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ท่านเขียนเหยินนำท่านชูเชี่ยวโจวเตียนฉวนซือกับคณะมาบุกเบิกแพร่ธรรมที่กรุงเทพฯ เริ่มแรกตำหนักพระครูวีเรือนที่บ้านจางจื่อเหิง ถ่ายทอดธรรมสามวันติดกัน ช่วยคนได้ห้าสิบลูกศิษย์คน ในระหว่างสามวันนั้น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้โปรดแสดงพระบุญญาธิการมากมาย ส่งเสริมบุคลากรไว้ได้หลายคน และในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖ เตียนฉวนซือคนแรกของประเทศไทย กลับได้หวั่นรับพระโองการ คือจางจื่อเหิงเตียนฉวนซือ ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ท่านเหล่าเขียนเหยินโปรดจาริกไทยเป็นครั้งแรก ประกอบพิธีอาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประทับฐานสถานธรรมไท่จง พร้อมกับยกระดับเจียงซือรุ่นที่ ๑ วางรากฐานธรรมกิจแห่งประเทศไทยให้แก่ขยายไป ท่านได้โปรดให้กำลังใจว่า “ต่อไปอาณาจักรธรรมแห่งประเทศไทย จะเริ่มแผ่ไพศาลจากสถานธรรมไท่จงนี้” ภายในอาคารมีลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบอาคารพานิชย์ทั่ว ๆ ไป ชั้นที่ ๑ จะเป็นที่รับประทานอาหาร และรับต้อนรับญาติธรรม ชั้นที่ ๒ เป็นห้องพระ ห้องประชุม และมีหนังสือธรรม อีกทั้งอาหารเจหลากหลายอย่างด้วยกัน ส่วนชั้นที่ ๓ เป็นห้องประชุมธรรม เป็นที่ประดิษฐานของพระประธานของสถานธรรม คือ พระศรีอารียเมตตโดยพุทธเจ้า พระพุทธจีง พระโพธิสัตว์กวนอิม อีกทั้งพระพุทธรูป บางสถานธรรมมีการวางผังถือตามแบบวัดพุทธศาสนานิกายมหายาน คือตัวอาคาร

จะวางผังล้อมลาน เรียกว่าซีเต๋ยมกิมเป็นแบบเฉพาะของอาคารพื้นถิ่นแต่จีวภายในมีพระประธาน เป็นพระพุทธรูปสี่ทงแบบจีน มีวิหารอยู่ด้านหน้าประดิษฐานรูปท้าวจตุโลกบาลเป็นรูปหล่อเขียน สี แต่งกายแบบนักรบจีน และยังมีรูปปั้นของเทพเจ้าตามความเชื่อในลัทธิเต๋าและเทพเจ้าพื้นเมือง อื่น ๆ ของจีน นอกจากนั้นยังมีวิหารอีก ๓ หลัง คือวิหารอวโลกิเตศวร และวิหารสังฆปริณายก ประดิษฐานเขียนหลักโจ้ว ซึ่งเป็นหมู่เทพซึ่งเชื่อกันว่าจะให้ความคุ้มครอง ช่วยในเรื่องสุขภาพ การค้า และความรักได้ด้วย ด้วยกระเบื้องตัดเป็นชิ้นเล็กๆประกอบเป็นลวดลายสิริมงคลตาม ความเชื่อแบบจีน มีการวาดลวดลายและแกะสลักลวดลาย ปิดทองอย่างสวยงาม มีการใช้โมเสกติดผนัง ทั้งหมด จัดว่าเป็นสถาปัตยกรรมจีน โบราณที่มีความสมบูรณ์มากแห่งหนึ่ง^{๖๔}

บางสถานธรรมเป็นสถาปัตยกรรมคล้ายแบบจีนหลังคามุงพระเบ็องลอนประดับลายปูนปั้น รูปสัตว์ และเครื่องที่เป็นมังกร ฝาผนังด้านในเป็นปูนฉาบสีลวดลายงดงาม พระประธานเป็น พระศรีอารียเมตโตโดย พุทธรูปทงแบบจีน ด้านข้างพระประธานเป็นลึงค์ลัทธิหลายพระองค์ ด้วยกัน เช่นเทพเจ้ากวนอู พระพุทธจีง พระโพธิสัตว์กวนอิม จอมเทพวินัยธรหลายพระองค์ พระ ประธานที่คนจีนเรียกว่า “เสี่ยหุกโจ้ว” พระเมตไตรยโพธิสัตว์หรือ “ปู้กู่ยหุกโจ้ว” ซึ่งคล้ายกับ พระสังกัจจายน์ของคนไทย และคำว่า “กวนอิมผู้สัก” หรือ พระโพธิสัตว์กวนอิมนั่นเอง สถานธรรม ไท่จงแขวงบางแค เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีท่านอาจารย์เจียง เตียนฉวนชื่อเป็น ประธาน^{๖๕}

แนวคิดของสถานธรรมไท่จง

สถานธรรมไท่จง โดยปกตินอกจากมีการเผยแผ่หลักธรรม ชื่อจู่ (จุดปรกณ์) คำสอนของ ท่านเหลาจื่อ ปราชญ์จวงจื่อ คัมภีร์อี้จิง และการฝึกสมาธิ อีกทั้งยังมีการสอนวิชาความรู้ทางวิชา แพทย์จีน เพลงพื้นเมือง วาดภาพ การจัดดอกไม้ วิธีการปรุงอาหาร เป็นต้น

การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น เพื่อที่จะให้ญาติธรรมได้เริ่มจากการบำเพ็ญจิตหล่อเลี้ยง ธรรมญาณ การปฏิบัติตนต่อสังคม การมีสัมพันธไมตรีต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนปัญญาเสริมสร้างร่างกาย และจิตใจให้แข็งแรง ศึกษาความหมายที่แท้จริงของชีวิต ค้นหาความเร้นลับของการกำเนิดฟ้าดิน ด้วยตนเอง ศึกษาให้เห็นจริงถึงอารยธรรมอันยิ่งใหญ่ และลึกลับ^{๖๖}

^{๖๔} สายยนต์ ศรสวรรณ, พุทธศาสนมหายาน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, ๒๕๔๒), หน้า ๖.

^{๖๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

^{๖๖} มุลินธิเทิดพระคุณ, ข้อมูลบรรยายชั้นหมิงเต๋อ, (สมุทรปราการ : โรงพิมพ์สมุทรฟงเอน เทียนเต้าจื่อกวง, ๒๕๕๐), หน้า ๗๖.

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

โกเมศ ธรรมประทีป ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องพระโพธิสัตว์ตามแนวทางมหายาน” ผลการวิจัยพบว่า สรรพสัตว์เปรียบเสมือนดังผู้ทอผ้า เอากรรมแห่งตนเป็นกระสวยทอ และเอาชีวิตเป็นเส้นใยย้อม การกระทำและความดีนรณแห่งตนย้อมก่อให้เกิดภพเกิดชาติคือโลก และกรรมนั้นมีต่าง ๆ กันฉันใด โลกก็มีต่าง ๆ กันฉันนั้น เราจะเห็นได้ว่ากรรมชั่วแม้จะเป็นวิถีทาง ซึ่งดูดีงามไปได้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ผลที่สุดก็จะมีแต่ความทุกข์ระทมยิ่งขึ้น กรรมชั่วจะเห็นว่าเป็นดีก็เพราะมีผลสุกได้ช้า แต่ถ้ามีผลสุกแล้วเมื่อใด จะพบแต่ความลำเค็ญเป็นทุกข์แสนสาหัส ดูประหนึ่งว่าชดใช้แก่ระยะเวลาที่เนิ่นนานช้ากว่าจะสุกเป็นผล ดังนั้นพระโพธิสัตว์จึงได้ทรงอุบัติขึ้นมาเพื่อโปรดมวลสรรพสัตว์ พระองค์ทรงอยู่นอกเขตพื้นที่แดนแห่งกาละ และอวกาศจึงทรงเห็นแจ้งสากลจักรวาล ภารกิจเป้าหมายหลักคือ เปลี่ยนสากลจักรวาลแห่งอวิชชาของสัตว์นิกรให้กลายเป็นแดนอันรู้แจ้งและไม่ตายคือแดนพระนิรวาณอันเป็นสาระสำคัญแห่งบรรดาพระพุทธรเจ้าทั้งหลาย^{๑๐}

พระมลิ กิตติปาโล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสำคัญของศรัทธาในคำสอนของพระพุทธศาสนา” ได้กล่าวไว้ว่า กิณเจเป็นพิธีปฏิบัติธรรมอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะสำหรับชาวญวนและจีน รวมถึงชาวไทยเชื้อสายจีนและญวนด้วย และปัจจุบันนี้ ก็มีชาวไทยจำนวนมากที่นิยมกิณเจในเทศกาลกินเจด้วยกัน โดยเทศกาลกินเจเริ่มตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ๘ ค่ำ เดือน ๘ ตามปฏิทินจีน จุดมุ่งหมายของพิธีกินเจคือ เพื่อบูชาพุทธเจ้า ๗ องค์ และพระโพธิสัตว์อีก ๒ องค์ ซึ่งผู้ที่สมาทานกินเจจะพากันสละ โลภียวัตร บำเพ็ญศีล ถือตบะข้อมังสวิวัติ บริโภคแต่ผักและผลไม้ ไม่กระทำกิจอันเป็นการเบียดเบียนก่อความเดือดร้อนแก่สัตว์ทั้งมวล โดยยึดหลักวัทธิ ๓ ประการ ได้แก่

- ๑) ไม่เอาชีวิตของสัตว์มาต่อเติมบำรุงชีวิตของเรา
- ๒) ไม่เอาเลือดของสัตว์มาเป็นเลือดของเรา
- ๓) ไม่เอาเนื้อของสัตว์มาเป็นเนื้อของเรา บุคคลสมาทานวัทธิธรรมทั้ง ๓ ประการนี้ ได้ชื่อว่าปฏิบัติเพื่อชำระกาย วาจา และใจหมดจด นุ่งห่มผ้าสีขาวอันเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ มุ่ง

^{๑๐}โกเมศ ธรรมประทีป, “การศึกษาเปรียบเทียบพระโพธิสัตว์ตามแนวทางมหายาน”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๔๖, ๑๑๑ หน้า.

ปฏิบัติธรรมในวัดหรือโรงพิธีกรรม โดยการจัดดอกไม้รูปเทียน ไปจุดบูชาเทพเจ้าทั้ง ๕ องค์ และต้องจัดหาเครื่องกระดาษทำเป็นรูปเครื่องทรง เสื้อผ้า หมวก รองเท้า กระดาษเงิน และกระดาษทอง ไปน้อมถวายเป็นสักการะเพื่อขอพรให้ประทานความสมบูรณ์พูนสุขให้^{๑๒}

นนทิวัด ไล่เลิศ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสถาบันพลังจิตตานุภาพที่มีต่อการพัฒนาสังคม” ผลการวิจัยพบว่า หลักการพัฒนาสังคมที่แท้จริงนั้นเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน บทบาทในการพัฒนาสังคมที่แท้จริงนั้นเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน บทบาทในการพัฒนาด้านภาพนั้น เป็นไปตามแนวคิดในการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา คือการพัฒนากาย พัฒนาจิต พัฒนาปัญญา แบ่งออกเป็น ๔ ด้านดังนี้

๑) ด้านศาสนวัตถุ ได้สร้างพระมหาเจดีย์ปูชนียวัตถุ และสถานปฏิบัติธรรมจำนวนมาก

๒) ด้านการศึกษา จัดให้มีการศึกษาดังแต่ด้วยเด็กจนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาทั้งทางโลก และทางธรรม

๓) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และอาชีพ มีการสร้างศูนย์ฝึกอาชีพ และสถาบันออกแบบ

๔) ด้านการพัฒนาจิตใจ สถาบันพลังจิตตานุภาพเน้นการพัฒนาจิตใจของบุคคลเป็นหลัก โดยใช้หลักสูตรครุสมานิติที่เป็นแนวทางการฝึกสมาธิ เพื่อความสงบสุขในสังคม^{๑๓}

สารภี จันทร์ศรีนวล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

๑) ประชาชนอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการนำหลักจริยธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามหลักเบญจศีล พบว่า การละเว้นจากการเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการรู้จักควบคุมตนเองไม่ให้หลงใหลในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนด้านการปฏิบัติตามหลักเบญจธรรม พบว่า การละเว้นจากการค้าขายสุรายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการแบ่งปันสิ่งของที่ตนมีอยู่จนเกินความจำเป็นอย่างเหมาะสมตามกำลังของตนให้ผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

^{๑๒}พระมลิ กิตติปาโล, “ความสำคัญของศรัทธาในคำสอนของพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๐, ๕๗ หน้า.

^{๑๓}นนทิวัด ไล่เลิศ, “บทบาทของสถาบันพลังจิตตานุภาพที่มีต่อการพัฒนาสังคม”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๑๒๒ หน้า.

๒) ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการนำหลักจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญอันดับแรก คือ ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักจริยธรรม รองลงมาคือ ประชาชนขาดศีลธรรม และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ส่วนแนวทางแก้ไขที่สำคัญอันดับแรก คือ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้กับประชาชน รองลงมา คือ ให้ยึดหลักธรรมคำสั่งสอนในการดำเนินชีวิต^{๑๔}

อาจารย์จันเจิ้นฟง ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ธรรมบท สำหรับผู้บรรยาย” ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเบื้องต้นในขั้นตอนของการรับธรรม ศีลาธรรม บำเพ็ญธรรม ปฏิบัติธรรมนั้นการรับธรรม เป็นการค้นพบเมล็ดพันธุ์เดิมแห่งพุทธะที่สูญหายไป การศึกษาธรรม เป็นการศึกษาค้นคว้าว่าจะทำให้พันธุ์เมล็ดนี้เจริญงอกงามได้อย่างไร การปฏิบัติธรรม เป็นการทำให้เมล็ดพันธุ์ที่งอกงามนี้ยิ่งเจริญรุ่งโรจน์ไฟศาลออกไปอีก นอกจากนี้ การบำเพ็ญธรรม ก็คือการบำเพ็ญกุศลจิตภายใน ส่วนการปฏิบัติงานธรรม ก็คือการเสริมสร้างบุญบารมีภายนอก ดังนั้น การบำเพ็ญธรรม จึงเป็นการสร้างบุญสร้างบารมี เป็นการสร้างกุศลเสริมคุณธรรม และการบำเพ็ญปฏิบัติธรรมก็เป็นเรื่องสำคัญที่สุดในชีวิต ส่วนการชำระรักษาจิตแห่งธรรมมิให้เสื่อมคลาย ไม่ให้หวั่นไหวและถดถอยเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์นั้น ก็ขึ้นอยู่กับคำ ๓ คำ คือ ศรัทธา มั่นคง แน่วแน่ ดังคำกล่าวที่ว่า รักษาจิตศรัทธาแรกเริ่ม สำเร็จธรรมมีหวัง^{๑๕}

ณัชชา ธารสนธยา ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลुพระนิพพาน ที่ปรากฏในคณกโมคคัลลานสูตร” ผลการวิจัยพบว่า การจะบรรลุพระนิพพานหรือไม่ อยู่ที่การปฏิบัติตามขั้นตอนที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ หากเดินทางตรงกันข้าม โดยไม่มีศีล ไม่เคารพอย่างจริงจังในสิกขา ไม่คุ้มครองอินทรีย์ทั้งหลาย ไม่รู้ประมาณในการบริโภค ไม่ประกอบความเพียรเครื่องตั้งอย่างต่อเนื่อง ไม่มีสติสัมปชัญญะ เป็นผู้นำใน โอภกมณธรรม ทอดธุระในปวิเวก มี

^{๑๔} สารทิ จันทรศรีนิवल, “การนำหลักจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๑, ๑๔๔ หน้า.

^{๑๕} จันเจิ้นฟง, ธรรมบท สำหรับผู้บรรยาย, อ้างแล้ว, หน้า ๑๔๑.

จิตไม่ตั้งมั่น มีจิตกวัดแกว่ง ปัญญาที่บเป็นคังคนหนวกและคนใบ้ คือหลงทางผิดทาง ไม่ทำตามคำ
พร้าสอน ผู้ปฏิบัติย่อมไม่บรรลुพระนิพพานแน่นอน^{๑๖}

พระมหาประคักดี อคฺคปญฺโญ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎ
แห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อถือโศคลง และไสยศาสตร์หรือ
อย่างน้อย ก็ทรงปฏิเสธการยึดถือความเชื่อเหล่านี้มาเป็นหลักเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต แต่แนวทาง
ปฏิบัติของมนุษย์หรือจริยธรรมอันมีรากฐานมาจากประสบการณ์ทางศาสนาหรือศาสดาเองนั้นย่อม
เป็นสิ่งที่มีความค่า และสามารถแก้ปัญหของมนุษย์ได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามความเชื่อใน
โหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย นับแต่เกิดจนตาย เช่น ให้หมอฟ้าคลอดในเวลาที่ดี
ที่สุดสำหรับดวงชะตาเด็ก นำเวลาเกิดไปผูกดวง การตั้งชื่อก็พิจารณาตรวจสอบพื้นดวงชะตา
เสียก่อนเพื่อให้ถูกกับพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ก็อาศัยฤกษ์ยาม
หรือคำทำนายเพื่อความสำเร็จรุ่งเรืองหรือความเป็นสิริมงคลแก่กิจกรรม และบุคคลที่เกี่ยวข้อง^{๑๗}

สรุปได้ว่า การศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ยกมาแสดงไว้ข้างต้นนี้ ได้มีผู้ทำวิจัยไว้
หลาย ๆ ด้านสามารถนำมาอ้างอิงได้ เนื่องจากประชาชนต่างมีความคิดเห็นต่างกัน ทั้งทางด้านเพศ
อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน รวมทั้งสถานภาพอื่นทางสังคม ส่งผลให้มี
ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ซึ่ง
ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับด้านบทบาทของ
วัดด้านความเชื่อในหลักธรรมคำสอน ด้านการดำเนินชีวิต ด้านความเชื่อ และด้านบทบาทของการ
ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

^{๑๖}นางฉัษฐา ธารสนธยา, “ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุพระนิพพาน ที่ปรากฏ
ในคณกโมคคัลลานสูตร” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๕, หน้า ๗.

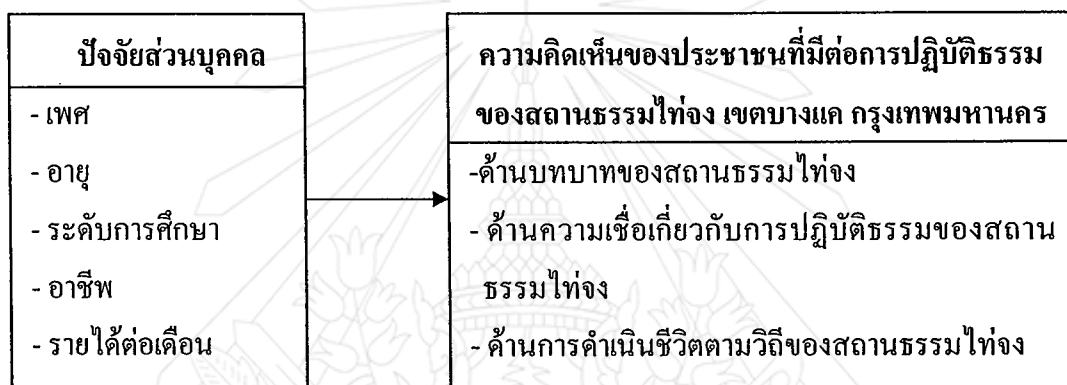
^{๑๗}พระมหาประคักดี อคฺคปญฺโญ (ซึ่งแสง), “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรม
ของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๑, หน้า ๑๘.

๒.๘ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของของสถานธรรมไท่จงใช้แนวคิดของ หลินเหลียงอวี^{๒๔} ด้านความเชื่อในหลักธรรมคำสอนใช้แนวคิดของ สวงน ลิมมงคล^{๒๕} และด้านการดำเนินชีวิตใช้แนวคิดของ อาจารย์ จันเจิ้นฟง^{๒๖} ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๒๔} หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ, เพียงเกิดจิตศรัทธาแรกเริ่มเกินพอแก่การบรรลุพุทธะ, อ่างแล้ว, หน้า ๓๐.

^{๒๕} สวงน ลิมมงคล, พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ, อ่างแล้ว, หน้า ๕-๔๑.

^{๒๖} อาจารย์ จันเจิ้นฟง, ไตรรัตน์สำหรับผู้บรรยาย, อ่างแล้ว, หน้า ๖๐.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอน และมีวิธี ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๔๒๒ คน

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๑ คน

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๒๒ คน โดยใช้ตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)^๒ และได้กลุ่มตัวอย่าง ๒๐๑ คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการสุ่มแบบบังเอิญเป็นการแจกแบบสอบถามให้กับได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น ๒๐๑ คน โดยเจาะจงว่าเป็นใคร เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละกลุ่ม ตามสูตรนี้^๓

$$n_1 = \frac{N_i}{N} \times n$$

n_1	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละเดือน
N_i	=	จำนวนประชากรแต่ละเดือน
n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกเดือน
N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

^๒ วันทนีย์ ภูมิภักทราคม, วิเคราะห์เชิงปริมาณ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เทียนพัฒนา, ๒๕๓๔), หน้า ๒๓.

^๓ กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๕.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
ในเดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประชาชนที่มาปฏิบัติ ธรรม ณ สถานธรรม ไท่จงประจำเดือน (Ni)	จำนวนประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม (Ni)	กลุ่มตัวอย่าง (n _i)
๑ มกราคม	๑๕๐	๗๒
๒ กุมภาพันธ์	๑๕๐	๗๑
๓ มีนาคม	๑๒๒	๕๘
รวม	๔๒๒ (N)	๒๐๑ (n)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ๑ ชุด โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๕ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำนวน ๑๘ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕
มาก	มีค่าเท่ากับ	๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ	๒
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดคือให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็น

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๒ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

๓.๔.๓ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์แก้ไข ปรับปรุง ให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยสำนวน ภาษา แล้วนำมา จัดทำเป็นแบบสอบถาม

๓.๔.๔ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑. พระครูวินัยธรเหรียญชัย อติวิโร

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Social Science) มหาวิทยาลัยมจร ประเทศอินเดีย
ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร
ราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

๒. พระครูอาทรธรรมมานูวัตร

วุฒิการศึกษา M.A. (Philosophy) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
สิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

๓. พระครูศรีปริยัติคุณากรณ์ (ดร.)

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Buddhist Studies)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
สิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

๓.๔.๕ นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือ
เนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้^๔

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

^๔ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณเณเลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๘), หน้า ๖๕.

เมื่อ	IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+๑	แน่ใจว่าสอดคล้อง
	๐	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
	-๑	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๖๐ ขึ้นไป จากคำถามทั้งหมด ๑๕ ข้อ ใช้ได้จำนวน ๑๕ ข้อ

๓.๔.๖ ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง

๓.๔.๗ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Our) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนที่ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (@-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๕ ดังนี้

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(\frac{1 - \sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ k = จำนวนข้อสอบทั้งหมด

s_i^2 = ผลรวมของค่า ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๕

๓.๔.๘ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

^๕ กัลยา วานิชปัญญา, สถิติสำหรับงานวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า ๓๕.

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิริธร ราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ถึงประธานมูลนิธิในเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๒ ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

๓.๕.๓ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

๓.๕.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๒๐๑ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐ จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

๓.๕.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๖ การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปรประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการแปลผลค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ โดยใช้ เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด	= ๕ - ๑	= ๔	= ๐.๘๐
จำนวนระดับ	๕	๕	
ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน	ช่วงค่าเฉลี่ย	
มากที่สุด	๕	๔.๒๑ - ๕.๐๐	
มาก	๔	๓.๔๑ - ๔.๒๐	
ปานกลาง	๓	๒.๖๑ - ๓.๔๐	
น้อย	๒	๑.๘๑ - ๒.๖๐	
น้อยที่สุด	๑	๑.๐๐ - ๑.๘๐	

ผู้ทรงคุณวุฒิ พิชัย พุทธิคุณานนท์, ระเบียบวิธีวิจัย : แนวการเขียนเค้าโครงงานวิจัยและรายงาน การวิจัยประจำภาค, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, ๒๕๔๖), หน้า ๘๗.

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๗.๑ ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๗.๒ ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๓ ด้านคือ ๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง และ ๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำนวน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๗.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร กับปัจจัยส่วนบุคคลของ กลุ่มตัวอย่างด้าน เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที-เทสต์ (t-test) ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๗.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขความคิดเห็นของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

๓.๘.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล

๓.๘.๒ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๘.๓ สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๓

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๔

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum fX$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๓) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๕

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fX$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

^๓นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๔สงศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๓), หน้า ๕๕.

^๕ล้วน สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

๔) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)^{๑๑}

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t-test)

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)^{๑๒}

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^{๑๑}นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๘.

^{๑๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๐.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๑ คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
d.f.	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.S.	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
M.S.	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	๑๑๓	๕๖.๕
หญิง	๘๘	๔๓.๕
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๓ คน และเพศหญิงจำนวน ๘๘ คน

ตารางที่ ๔.๒ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
๒๐ ปีลงมา	๑๒	๖.๐
๒๑ - ๓๐ ปี	๗๗	๓๘.๕
๓๑ - ๔๐ ปี	๖๐	๓๐.๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๕	๑๗.๕
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๗	๘.๐
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๗๗ คน รองลงมาคืออายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๖๐ คน และส่วนน้อยคืออายุ ๒๐ ปีลงมา และ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๓ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๑๕	๕.๕
มัธยมศึกษา	๔๔	๒๒.๐
อนุปริญญา/ปวช./ปวส.	๖๒	๓๑.๐
ปริญญาตรี	๖๔	๓๑.๕
ปริญญาโทขึ้นไป	๑๒	๖.๐
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๖๔ คน รองลงมาคือระดับอนุปริญญา/ปวช./ปวส. จำนวน ๖๒ คน และส่วนน้อยคือระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๔.๔ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๕๓	๒๖.๕
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท	๗๕	๓๕.๕
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	๔๓	๒๑.๐
รับจ้างทั่วไป	๒๖	๑๓.๐
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน ๗๕ คน รองลงมาคืออาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕๓ คน และส่วนน้อยคืออาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน ๒๖ คน

ตารางที่ ๔.๕ แสดงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	ความถี่	ร้อยละ
ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา	๒๖	๑๓.๐
ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท	๘๑	๔๐.๕
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔๑	๒๐.๕
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๓	๒๖.๐
รวม	๒๐๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๑ คน รองลงมาคือตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ จำนวน ๕๓ คน และส่วนน้อยคือตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา จำนวน ๒๖ คน

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรม
ไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปราบกฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
การปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓
ด้าน

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก
๒. ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถาน ธรรมไท่จง	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก
๓. ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก
รวม	๓.๗๐	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค
กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถาน
ธรรมไท่จง รองลงมาคือด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง และด้านบทบาทของ
สถานธรรมไท่จง

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง

ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๑) เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนและและการปฏิบัติตามหลักธรรม	๓.๗๖	๐.๗๑	มาก
๒) เป็นสถานสงเคราะห์ช่วยเหลือสังคมที่ประสบภัย ต่างๆ	๓.๗๕	๐.๘๕	มาก
๓) เป็นสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม	๓.๔๗	๐.๙๒	มาก
๔) เป็นสถานที่รับวิถีธรรม และปฏิบัติตามคำสั่งสอน	๓.๖๐	๐.๘๖	มาก
๕) เป็นสถานที่ช่วยเหลือและร่วมกันทำบุญต่าง ๆ	๓.๖๕	๐.๗๘	มาก
รวม	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนและปฏิบัติธรรม รองลงมาคือเป็นสถานสงเคราะห์ช่วยเหลือสังคมที่ประสบภัยต่าง ๆ และสุดท้ายคือเป็นสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๖) การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์เป็นมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งมวล	๔.๑๖	๐.๕๔	มาก
๗) การไม่บริโภคเนื้อสัตว์เป็นเรื่องเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งมวล	๓.๔๔	๐.๘๐	มาก
๘) การมีมหากรุณาในจิตใจเพื่อช่วยเหลือสรรพชีวิตและการช่วยเหลืออย่างแท้จริงและสมบูรณ์	๔.๐๔	๐.๘๑	มาก
๙) มีหลักธรรมคำสอนที่จะนำพาสรรพสัตว์ทั้งมวลไปสู่แดนนิพพาน	๔.๑๐	๐.๘๓	มาก
๑๐) มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรม	๓.๔๓	๐.๘๐	มาก
รวม	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์เป็นมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งมวล รองลงมาคือมีหลักธรรมคำสอนที่จะนำพาสรรพสัตว์ทั้งมวลไปสู่แดนนิพพาน และสุดท้ายคือมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรม

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง

ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง	(\bar{X})	S.D.	แปลผล
๑๑) การรับวิถีธรรมนำมาซึ่งความพ้นทุกข์และล่วงพ้นความตาย	๓.๗๔	๐.๗๗	มาก
๑๒) การกินเจเป็นการถือศีลประจำวัน	๓.๗๑	๐.๗๖	มาก
๑๓) มีความทันสมัยมองเห็นความแปลกใหม่เป็นเรื่องดี สอดรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ	๓.๕๗	๐.๗๐	มาก
๑๔) หลักธรรมต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับแนวการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินชีวิตได้ดี	๓.๕๑	๐.๗๔	มาก
๑๕) มีปณิธานในการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์แก่สังคมอย่างสูงสุด	๓.๖๐	๐.๗๓	มาก
รวม	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรับวิถีธรรมนำมาซึ่งความพ้นทุกข์และล่วงพ้นความตาย รองลงมาคือการกินเจเป็นการถือศีลประจำวัน และสุดท้ายคือหลักธรรมต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับแนวการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินชีวิตได้ดี

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๑๓	๓.๖๓	๐.๕๖	มาก
หญิง	๘๘	๓.๕๖	๐.๖๕	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๕๙	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๑๓	๓.๖๓	๐.๕๖	๐.๘๐	๐.๔๒
หญิง	๘๘	๓.๕๖	๐.๖๕		

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๑๓	๓.๕๘	๐.๕๐	มาก
หญิง	๘๘	๓.๘๑	๐.๕๘	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๑๓	๓.๕๘	๐.๕๐	๒.๒๖	๐.๐๒*
หญิง	๘๘	๓.๘๑	๐.๕๘		

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๑๓	๓.๖๔	๐.๕๒	มาก
หญิง	๘๘	๓.๕๖	๐.๖๐	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๑๓	๓.๖๔	๐.๕๒	๑.๐๕	๐.๒๘
หญิง	๘๘	๓.๕๖	๐.๖๐		

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๑๓	๓.๗๕	๐.๔๔	มาก
หญิง	๘๘	๓.๖๔	๐.๕๒	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๕	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๖ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๑๑๓	๓.๗๕	๐.๔๔	๑.๖๑	๐.๑๑
หญิง	๘๘	๓.๖๔	๐.๕๒		

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๐ ปีลงมา	๑๒	๓.๗๘	๐.๖๒	มาก
๒๑ - ๓๐ ปี	๗๗	๓.๕๖	๐.๖๒	มาก
๓๑ - ๔๐ ปี	๖๐	๓.๕๘	๐.๕๓	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๕	๓.๖๕	๐.๕๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๓.๔๕	๐.๘๐	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงอายุพบว่าประชาชนที่มีอายุ ๒๐ ปีลงมา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคืออายุ ๔๑-๕๐ ปี และสุดท้ายคือ อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๓	๓	๐.๒๘	๐.๗๘	๐.๕๔
ภายในกลุ่ม	๗๑.๐๐	๑๕๗	๐.๓๖		
รวม	๗๒.๑๔	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๐ ปีลงมา	๑๒	๓.๘๙	๐.๕๖	มาก
๒๑ - ๓๐ ปี	๗๗	๓.๘๘	๐.๕๒	มาก
๓๑ - ๔๐ ปี	๖๐	๓.๘๗	๐.๕๖	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๕	๓.๙๔	๐.๕๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๓.๘๓	๐.๖๑	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๙๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อายุ ๒๐ ปีลงมา และสุดท้ายคือ อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๑๑	๓	๐.๐๓	๑.๐๐	๐.๙๘
ภายในกลุ่ม	๕๘.๕๖	๑๙๗	๐.๓๐		
รวม	๕๘.๖๗	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๐ ปีลงมา	๑๒	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก
๒๑ – ๓๐ ปี	๓๓	๓.๕๘	๐.๕๘	มาก
๓๑ – ๔๐ ปี	๖๐	๓.๕๘	๐.๕๑	มาก
๔๑ – ๕๐ ปี	๓๕	๓.๗๐	๐.๕๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๓.๕๗	๐.๕๗	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงอายุพบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อายุ ๒๐ ปีลงมา และสุดท้ายคือ อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๖	๓	๐.๑๑	๐.๓๖	๐.๘๓
ภายในกลุ่ม	๖๑.๒๕	๑๕๗	๐.๓๙		
รวม	๖๑.๗๑	๑๖๐			

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๒๐ ปีลงมา	๑๒	๓.๗๖	๐.๔๕	มาก
๒๑ - ๓๐ ปี	๗๗	๓.๖๗	๐.๔๗	มาก
๓๑ - ๔๐ ปี	๖๐	๓.๖๕	๐.๔๗	มาก
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๕	๓.๗๘	๐.๔๕	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๓.๖๔	๐.๖๐	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๗๐	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามช่วงอายุพบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อายุ ๒๐ ปีลงมา และสุดท้ายคือ อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๘	๓	๐.๐๕	๐.๔๑	๐.๘๐
ภายในกลุ่ม	๔๔.๕๓	๑๕๗	๐.๒๘		
รวม	๔๕.๙๑	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๕	๓.๗๒	๐.๔๓	มาก
มัธยมศึกษา	๔๔	๓.๗๕	๐.๖๔	มาก
อนุปริญญา / ปวช. / ปวส.	๖๒	๓.๕๗	๐.๕๕	มาก
ปริญญาตรี	๖๔	๓.๔๒	๐.๖๑	มาก
ปริญญาโทขึ้นไป	๑๒	๓.๕๓	๐.๖๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ระดับการศึกษาประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี. อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๔	๓	๐.๕๑	๑.๔๒	๐.๒๓
ภายในกลุ่ม	๗๐.๑๐	๑๕๗	๐.๓๖		
รวม	๗๒.๑๔	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๕	๔.๐๕	๐.๔๒	มาก
มัธยมศึกษา	๔๔	๔.๑๐	๐.๕๔	มาก
อนุปริญญา / ปวช. / ปวส.	๖๒	๓.๘๑	๐.๕๖	มาก
ปริญญาตรี	๖๔	๓.๗๔	๐.๕๒	มาก
ปริญญาโทขึ้นไป	๑๒	๓.๘๕	๐.๖๖	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี. อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๓๒	๓	๐.๕๘	๒.๐๐	๐.๐๕
ภายในกลุ่ม	๕๖.๓๕	๑๙๗	๐.๒๘		
รวม	๕๘.๖๗	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๕	๓.๕๑	๐.๕๒	มาก
มัธยมศึกษา	๔๔	๓.๘๓	๐.๕๘	มาก
อนุปริญญา / ปวช. / ปวส.	๖๒	๓.๕๒	๐.๕๖	มาก
ปริญญาตรี	๖๔	๓.๕๖	๐.๕๐	มาก
ปริญญาโทขึ้นไป	๑๒	๓.๕๔	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๕๒	๓	๐.๑๘	๒.๓๐	๐.๐๕๑
ภายในกลุ่ม	๕๓.๘๒	๑๙๗	๐.๒๗		
รวม	๖๑.๓๔	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๕	๓.๖๕	๐.๓๖	มาก
มัธยมศึกษา	๔๔	๓.๘๘	๐.๔๘	มาก
อนุปริญญา / ปวช. / ปวส.	๖๒	๓.๖๓	๐.๕๐	มาก
ปริญญาตรี	๖๔	๓.๗๘	๐.๔๔	มาก
ปริญญาโทขึ้นไป	๑๒	๓.๕๗	๐.๕๕	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๗๐	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๘	๓	๐.๕๔	๒.๔๖	๐.๐๕๑
ภายในกลุ่ม	๔๓.๑๓	๑๙๗	๐.๒๒		
รวม	๔๕.๓๑	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๕๓	๓.๖๕	๐.๕๕	มาก
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท	๓๕	๓.๖๔	๐.๕๖	มาก
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	๔๓	๓.๓๘	๐.๖๗	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	๒๖	๓.๖๕	๐.๖๗	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอาชีพพบว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒๖.๖๘	๓	๐.๘๘	๒.๕๒	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๖๕.๔๕	๑๙๗	๐.๓๕		
รวม	๙๒.๑๔	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๕๓	๓.๕๘	๐.๕๘	มาก
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท	๓๕	๓.๕๑	๐.๕๒	มาก
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	๔๓	๓.๖๔	๐.๕๓	มาก
รับจ้างทั่วไป	๒๖	๓.๕๒	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๕	๓	๐.๕๒	๑.๖๖	๐.๑๕
ภายในกลุ่ม	๕๖.๑๒	๑๙๗	๐.๒๘		
รวม	๕๗.๖๗	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๕๓	๓.๖๖	๐.๖๑	มาก
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท	๓๕	๓.๖๐	๐.๕๔	มาก
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	๔๓	๓.๕๕	๐.๕๔	มาก
รับจ้างทั่วไป	๒๖	๓.๖๒	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๑	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอาชีพพบว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๕	๓	๐.๐๘	๐.๒๖	๐.๘๕
ภายในกลุ่ม	๖๑.๕๐	๑๙๗	๐.๓๑		
รวม	๖๑.๗๕	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	๕๓	๓.๗๕	๐.๔๕	มาก
ลูกจ้าง / พนักงานบริษัท	๗๕	๓.๗๒	๐.๔๔	มาก
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	๔๓	๓.๕๕	๐.๔๕	มาก
รับจ้างทั่วไป	๒๖	๓.๗๔	๐.๕๐	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๗๐	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามอาชีพพบว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๑๘	๓	๐.๓๙	๑.๗๔	๐.๑๖
ภายในกลุ่ม	๔๔.๑๓	๑๙๗	๐.๒๒		
รวม	๔๕.๓๑	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา	๒๖	๓.๖๘	๐.๕๕	มาก
ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท	๘๑	๓.๖๕	๐.๕๕	มาก
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔๑	๓.๓๘	๐.๖๘	ปานกลาง
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๓	๓.๖๖	๐.๖๗	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๖๘	๓	๐.๘๙	๒.๕๒	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๖๕.๔๕	๑๙๗	๐.๓๓		
รวม	๖๘.๑๓	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา	๒๖	๓.๕๒	๐.๕๘	มาก
ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท	๘๑	๓.๕๖	๐.๕๒	มาก
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔๑	๓.๖๕	๐.๕๓	มาก
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๓	๓.๕๓	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๕๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๖๘	๓	๐.๘๘	๒.๕๒	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๖๕.๔๕	๑๙๗	๐.๓๕		
รวม	๖๘.๑๓	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา	๒๖	๓.๕๐	๐.๕๘	มาก
ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท	๘๑	๓.๖๗	๐.๕๒	มาก
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔๑	๓.๕๑	๐.๕๓	มาก
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๓	๓.๖๑	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๑	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๖๘	๓	๐.๘๙	๒.๕๒	๐.๐๕๑
ภายในกลุ่ม	๖๕.๔๕	๑๙๗	๐.๓๔		
รวม	๖๘.๑๓	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา	๒๖	๓.๖๕	๐.๕๘	มาก
ตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท	๘๑	๓.๖๒	๐.๕๒	มาก
ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔๑	๓.๕๕	๐.๕๓	มาก
ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๕๓	๓.๖๔	๐.๕๓	มาก
รวม	๒๐๑	๓.๖๐	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทลงมา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ตั้งแต่ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายคือ ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ด้านความสนใจในหลักธรรมคำสอน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๖๘	๓	๐.๘๘	๒.๕๒	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๖๕.๔๕	๑๙๗	๐.๓๕		
รวม	๖๘.๑๓	๒๐๐			

จากตารางที่ ๔.๔๙ พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรมของสถานธรรม

ไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร และใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากฎตั้งตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ญาติธรรมบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามวิถีนุตรธรรม	๑. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ	๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า ประชาชนได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร คือ ญาติธรรมบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามวิถีนุตรธรรม ทางสถานธรรมจึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรม
ของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ปัญหา		แนวทางแก้ไขปัญหา		ความถี่
๑.	ญาติธรรมบางคนมีความเชื่ออย่างงมงาย และมีทิฐฐิแรงกล้าซึ่งความเชื่อหลาย ๆ อย่าง ผิดไปจากแนวทางการ ปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตรธรรม	๑.	ควรจัดให้มีอาจารย์ผู้คอยควบคุมดูแลให้ความรู้ความเข้าใจแก่ญาติธรรมทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียงด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น	๕

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า ประชาชนได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร คือ ญาติธรรมบางคนมีความเชื่ออย่างงมงาย และมีทิฐฐิแรงกล้าซึ่งความเชื่อหลาย ๆ อย่าง ผิดไปจากแนวทางการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตรธรรม สถานธรรมไท่จงควรจัดให้มีอาจารย์ผู้คอยควบคุมดูแลให้ความรู้ความเข้าใจแก่ญาติธรรมทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียงด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรม
ของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ปัญหา		แนวทางแก้ไขปัญหา		ความถี่
๑.	ญาติธรรมบางคนมีภาระทางหน้าที่ การงานมาก ไม่ค่อยมีโอกาสนในการเข้าร่วมปฏิบัติธรรม และอาหารมังสวิวัติในหลายพื้นที่ก็หาได้ยาก	๑.	ควรมีการติดต่อประสานงานกับญาติธรรมทุก ๆ พื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ในด้านการปฏิบัติธรรม และการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ทั่ว ๆ ไปเพื่อจัดหาให้มีอาหารมังสวิวัติแก่ผู้ปฏิบัติธรรม	๕

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า ประชาชนได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร คือ ญาติธรรมบางคนมีภาระทางหน้าที่ การงานมาก ไม่ค่อยมีโอกาสนในการเข้าร่วมปฏิบัติธรรม และอาหารมังสวิวัติในหลายพื้นที่ก็หาได้ยาก สถานธรรมไท่จงควรมีการติดต่อประสานงานกับญาติธรรมทุก ๆ พื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้

ความรู้ในด้านการปฏิบัติธรรม และการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ทั่ว ๆ ไปเพื่อจัดหาให้มี
อาหารมังสวิรัตแก่ผู้ปฏิบัติธรรม

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร” มีสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาจากการที่ประชาชน ส่วนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตรธรรมตามหลัก พระพุทธศาสนาหายาน จึงเป็นเหตุทำให้ขาดโอกาสที่สำคัญหลาย ๆ ประการ เช่น การศึกษา เพิ่มพูนความรู้ทั้งในทางพระพุทธศาสนาหายาน การศึกษาทางสายสามัญ และในทางสายวิชาชีพ ต่าง ๆ การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการสงเคราะห์การช่วยเหลือสังคมตลอดจนการได้เข้ามามีวิชาชีพ เจริญสมาธิ ภาวนา และบำเพ็ญบุญบารมี การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์หรือโพธิสัตว์มรรคธรรม สถาน ธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เป็นที่สำคัญของสถานที่มีชื่อเสียงเป็นที่ศรัทธาของ พุทธศาสนิกชนทั่วไปมาช้านานเนื่องจากมีบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่ง สอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา ด้านพิธีกรรมต่าง ๆ การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์หรือโพธิสัตว์มรรคธรรม และด้านการสงเคราะห์การช่วยเหลือ สังคม สถานศึกษาไท่จง จึงเห็นความ สำคัญของการศึกษาอาณาจักรธรรม ได้เปิดชั้นเรียนทั้ง ทางด้านสายสามัญ และทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ และดำเนินการสอนให้เหมาะกับผู้เรียน แบ่งเป็นสาม วงการในการส่งเสริมวงการสังคม วงการนิสิตศึกษา วงการเยาวชน (อนุชน ทูตสวรรค์น้อย) ทำให้ มีการพัฒนาของบุคลากรมากมายสืบต่อการศึกษาธรรมในอาณาจักรต่อไป บ่มเพาะบุคลากร เวลา เดียวกันเพื่อประสานองค์กรต่าง ๆ เพื่อที่จะยกระดับลักษณะหลายรูปแบบ ในการบริการพัฒนา ธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินงานอย่างรอบด้าน ในการแพร่ธรรม และการส่งเสริม ได้ รวบรวมบุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น ดังคำที่ว่า จิตใจซื่อสัตย์ มีมโนธรรม สามวงการเป็นหนึ่ง ก้าวสู่ มาตรฐานงานธรรมของสถานธรรมไท่จง เปรียบเสมือนครอบครัวอนุตรธรรมกำลังใจของทุกคน รวมกัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน ทั้งในด้านการศึกษา แนวทางการบำเพ็ญบุญ บารมีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ข้อ คือ

- ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต บางแค กรุงเทพมหานคร

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน ๒๐๑ คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๓ คน มีอายุระหว่าง ๒๑-๓๐ ปี จำนวน ๗๗ คน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๖๔ คน มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน ๗๕ คน มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๑ คน

๕.๑.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง โดยรวมทั้ง ๓ ด้านอยู่ในระดับมาก และจำแนกในแต่ละด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังต่อไปนี้

๑) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

๒) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

๓) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง อยู่ในระดับมาก

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ดังนี้

๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมตามวิธีอนุตรธรรม ดังนั้นทางสถานธรรมจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่นด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไปด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธ ศาสนา และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ

๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนมีความเชื่ออย่างงมงาย และมีทัศนคติที่คลั่งงมงายซึ่งความเชื่อหลาย ๆ อย่าง ผิดไปจากแนวทางการปฏิบัติธรรมตามวิธีอนุตรธรรม ควรจัดให้มีอาจารย์ผู้คอยควบคุมดูแลให้ความรู้ความเข้าใจแก่ญาติธรรมทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียงด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น

๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง ญาติธรรมบางคนมีภาระงานหน้าที่การงานมาก ไม่ค่อยมีโอกาสในการเข้าร่วมปฏิบัติธรรม และอาหารมังสวิรัตินหลายพื้นที่ก็หาได้ยาก ควรมีการติดต่อประสานงานกับญาติธรรมทุก ๆ พื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ในด้านการปฏิบัติธรรม และการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ทั่ว ๆ ไปเพื่อจัดหาให้มีอาหารมังสวิรัตินแก่ผู้ปฏิบัติธรรม

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เป็นที่สำคัญของสถานที่ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทั่วไปมาช้านานเนื่องจากมีบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส การสงเคราะห์ช่วยเหลือภาคสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ ได้กล่าวบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรม เป็นสถานที่ศึกษาธรรม บำเพ็ญธรรม ปฏิบัติธรรมของเราทั้งหลาย เป็นธรรมสถานที่เราทั้งหลายจะทดแทนพระคุณ บรรลุปณิธาน ยังเป็นเสมือน หินรองเท้า ที่ช่วยบรรลุเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในอนาคต การบำเพ็ญธรรมจึงห่างจากอาณาจักรธรรมไม่ได้ เนื่องจากอาณาจักรธรรมสามารถเสริมพลังแก่เรา เพิ่มพูนปัญญาญาณ ยิ่งทำให้จิตศรัทธาแรกเริ่มของเราทั้งหลายไม่หมุนเวียนเปลี่ยนไป และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวน ลิ้มมงคล ได้สรุปบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรม จะนำพาเราในรับวิถีธรรม ส่งเสริมญาติธรรมบำเพ็ญธรรม จะต้องอยู่ในสถานธรรมที่ที่มีความศักดิ์สิทธิ์จึงจะสมบูรณ์ด้วยจริยพิธี อยู่ในสถานธรรมจึงจะทำให้พิธีถ่ายทอดธรรมะอันศักดิ์สิทธิ์ได้ ซึ่งตั้งแต่โบราณมาจะไม่ถ่ายทอดให้ ดังนั้นสถานธรรมเป็นที่ที่เบื้องบนปรก โปรคเวไนยบน โลกมนุษย์

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากญาติธรรมมีความศรัทธาความเชื่อในเรื่องพระโพธิสัตว์ ซึ่งเป็นผู้ที่ชวามหายานรู้สึกใกล้ชิดและอบอุ่น สามารถอ่อนน้อมร้องขอสิ่งต่าง ๆ ได้ตามต้องการ เพราะพระโพธิสัตว์มีหลักการที่ต้องช่วยเหลือสัตว์และอาจรับทุกข์แทนสัตว์ทั้งหลายได้ แม้จะต้องตกนรกก็ตาม และพระโพธิสัตว์มีเป็นจำนวนมากมายในจักรวาลนี้แม้ใน โลกธาตุของเราจะว่างเว้นจากพระพุทธเจ้าแต่โลกธาตุอื่น ๆ ก็มีพระพุทธเจ้าองค์อื่น ๆ กำลังสั่งสอนสัตว์ตลอดจนคติความเชื่อที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การเช่นพลีในพิธีกรรมการเลี้ยงผีปู่ บทสวดมนต์ ถาต่า หรือมนตร์ต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนความเป็นมงคลต่าง ๆ ได้ วิวัฒนาการตามความก้าวหน้าของสังคม มีลักษณะแห่งการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับความเชื่อทางศาสนาที่มีระบบและมีเหตุผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยศ สันตสมบัติ ได้กล่าวไว้ว่า ในสังคมไทยมีความเชื่อเรื่องของพลังอำนาจเหนือธรรมชาติบางอย่างซึ่งทำหน้าที่

ควบคุมความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ ในสังคมไทยมีความเชื่อในเรื่องบุญกรรมหรือกฎแห่งกรรม อันเป็นพลังอำนาจไว้ตัวตนหากแต่สามารถกำหนด “ชะตาชีวิต” และส่งผลให้คนเราแต่ละคนเกิดมาแตกต่างกัน มีบุญญาบารมีและสิทธิอำนาจแตกต่างกันออกไป และสอดคล้องกับแนวคิดของบุญลือ วันทายนต์ ได้กล่าวไว้ว่า ความเชื่อเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และได้มีการสืบทอดเป็นมรดกของสังคม แต่การสืบทอดความเชื่อนั้นขึ้นอยู่กับกรอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านความปลอดภัยจากอำนาจเหนือธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งมนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการที่จะเชื่อสิ่งใดก็ได้ ในปัจจุบันความเชื่อของมนุษย์ได้วิวัฒนาการตามความก้าวหน้าของสังคม มีลักษณะแห่งการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับความเชื่อทางศาสนาที่มีระบบและมีเหตุผลมากขึ้น

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบทบาทของสถานธรรมไทจง ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไทจง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เป็นสถานปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตรธรรมตามหลักพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน พุทธศาสนิกชนในประเทศไทยส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท จึงขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติธรรมตามวิถีอนุตรธรรม ดังนั้นทางสถานธรรมจึงจำเป็นต้องมีการสร้างบุคลากรขึ้นมาทำงานธรรมะ ส่งเสริมและสนับสนุนงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป ด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธ ศาสนา ด้านพิธีกรรมต่าง ๆ และด้านการสงเคราะห์การช่วยเหลือสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉียนเหยียน ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาในอาณาจักรธรรมกับผลที่ได้ต้องสามารถดำเนินต่อเนื่องตลอดไป เพื่อสร้างบุคลากรขึ้นมาเป็นระลอกรับช่วงทำงานธรรมะ และเหลือไว้เป็นประจักษ์หลักฐานประวัติศาสตร์ เป็นแบบอย่างการศึกษาต่อไป เพื่อรักษาข้อมูลการสอนที่สมบูรณ์ ฉะนั้นจึงเปิดการอบรมวัฒนธรรมเป็นพิเศษทำให้เราเห็นว่าอวูโสทั้งหลายในอดีต ได้เดินผ่านเส้นทางแพร่ธรรมกับเสนอข้อมูลที่ทำได้จริง เป็นการพัฒนางานธรรมกิจในอนาคตได้ดำเนินการใช้หนังสือสอนได้ยาวนาน เป็นผลสำเร็จอันรุ่งโรจน์ที่ช่วยการสร้างสรรค์พัฒนาธรรมกิจอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทิวัต ไส้เลิศ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสถาบันพลังจิตตานุภาพที่มีต่อการพัฒนาสังคม” พบว่า หลักการพัฒนาสังคมที่แท้จริงนั้นเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน บทบาทในการพัฒนาสังคมที่แท้จริงนั้นเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน บทบาทในการพัฒนาตานุภาพนั้น เป็นไปตามแนวคิดในการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา คือการพัฒนากาย พัฒนาศีล พัฒนาจิต และพัฒนาปัญญา

๕.๒.๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนได้รับการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ทั้งในทางพระพุทธศาสนาหายาน การศึกษาทางสายสามัญ และในทางสายวิชาชีพต่าง ๆ พร้อมกันนั้นก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมงานช่วยเหลือทางสังคม เข้าร่วมงานการศึกษาวัฒนธรรม ยกระดับภาพลักษณ์ดีงาม ของตนทางธรรมให้สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์ ชวี จินอวี ได้กล่าวถึงบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรมเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐาน คือ หลักปฏิบัติอันเป็นบรรทัดฐานให้เราก้าวสูงขึ้น ไป เราทราบดีว่าใน โรงเรียนเราต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อที่จะก้าวขึ้นสูงไปเรื่อย ๆ สำหรับคนที่บำเพ็ญธรรมจะต้องรู้ว่าเป้าหมายสูงสุดของการบำเพ็ญธรรม คือ สำเร็จธรรมสามารถหลุดพ้นกลับคืนสู่แดนนิพพาน และเพื่อที่จะสำเร็จธรรมสูงสุด เราจะต้องบำเพ็ญ โดยอาศัยพื้นฐานหลัก ๔ ประการ คือ ๑) อุปนิสัยที่ดีงาม ๒) ความดี และคุณธรรม ๓) ความอดทน ๔) จริยธรรมหรือจรรยาบรรณ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑ เป็นสถานศึกษาเล่าเรียน และการปฏิบัติตามหลักธรรม ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ช่วยเพาะเมล็ดพันธุ์ความดี และปลูกฝังคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่ผู้คนให้คุณค่า และความสำคัญของศาสนสถาน ด้วยกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ กอปรกับระบอบทุนนิยมที่ถาโถมเข้ามา ทำให้คุณธรรมจริยธรรมขาดหาย การสนับสนุนให้ทุกคนกลับมาใช้พื้นที่ของศาสนสถานเพื่อเสริมสร้างปัญญา พื้นคุณธรรมคืนกลับสู่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เตียนเหยินเมตา ได้กล่าวไว้ว่า ความมานะพยายามทุกอย่าง ก็เพื่อการขยายงานธรรมกิจ เพื่อสืบทอดต่อเนื่อง เวลาเดียวกันก็มีความเอาใจใส่ต่อสุขภาพของบุคลากร ให้มีร่างกายแข็งแรง จึงสามารถยื่นหยัดขยายงานธรรมกิจได้ ฉะนั้นได้รวบรวมแพทย์ในอาณาจักรธรรม ค้นคว้าเลี้ยงชีวิตเลี้ยงจิตญาณ เชิดชูสุขภาพ กาย ใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริงอย่างไร มีเป้าหมายสูงสุดที่จะทำให้สุขภาพกายใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริงอย่างไร มีเป้าหมายสูงสุดที่จะทำให้สุขภาพกายใจแข็งแรงถ้วนหน้า เพื่อคนในประเทศนี้ทำงานประเทศนี้ คนในท้องถิ่นทำงานในท้องถิ่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๓ เป็นสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักกอนุตตรธรรมเป็นหลักธรรมที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จัก ไม่เข้าใจแนวทางการปฏิบัติ เพราะอนุตตรธรรมเป็นการนำหลักสามารถนำพาเวไนยสัตว์

เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประตูพุทธะได้ เพราะฉะนั้นการปลุกฝังคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำให้คนมีคุณค่า และความสำคัญของศาสนสถานจำเป็นต้องพัฒนางานบุญ งานสาธารณประโยชน์ งานสังคม ยกระดับภาพลักษณ์ดีงาม ของอาณาจักรธรรมให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฉียนเหยิน ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาในอาณาจักรธรรมกับผลที่ได้ ต้องสามารถดำเนินการต่อเนื่องตลอดไป เพื่อสร้างบุคลากรขึ้นมาเป็นระลอกรับช่วงทำงานธรรมะ และเหลือไว้เป็นประจักษ์หลักฐานประวัติศาสตร์ เป็นแบบอย่างการศึกษาต่อไป เพื่อรักษาข้อมูลการสอนที่สมบูรณ์ ฉะนั้น จึงเปิดการอบรมวัฒนธรรมเป็นพิเศษทำให้เราเห็นว่าอาวโศกทั้งหลายในอดีต ได้เดินผ่านเส้นทางแพร่ธรรมกับเสนอข้อมูลที่ทำให้ได้จริง เป็นการพัฒนางานธรรมกิจในอนาคตได้ดำเนินการใช้หนังสือสอนได้ยาวนาน เป็นผลสำเร็จอันรุ่งโรจน์ที่ช่วยการสร้างสรรค์พัฒนาธรรมกิจอีกด้วย

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม ณ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความศรัทธาความเชื่อต่อพระโพธิสัตว์เพื่อช่วยสัตว์โลกทั้งหลายให้พ้นจากความทุกข์ แม้ตนเองอาจต้องทนทุกข์แทนสัตว์เหล่านั้นก็ตาม พระโพธิสัตว์จึงเป็นบุคคลที่มีความเมตตากรุณาอย่างกว้างขวาง แม้ตนจะสามารถทำลายกิเลสให้หมดไปในทันทีได้ แต่ก็ไม่ได้ทำเพราะจะช่วยสรรพสัตว์ให้หมดความทุกข์ก่อน แล้วตัวท่านจะเป็นบุคคลสุดท้ายชวามหายานรู้สึกลี้ภัยและอบอุ่น เพราะพระโพธิสัตว์มีหลักการที่ต้องช่วยเหลือสัตว์จึงสามารถนำพาเวไนยสัตว์ เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประตูพุทธะได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยศ สันตสมบัติ กล่าวไว้ว่า ความเชื่อเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ และได้มีการสืบทอดเป็นมรดกของสังคม แต่การสืบทอดความเชื่อนั้นขึ้นอยู่กับกรอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านความปลอดภัยจากอำนาจเหนือธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งมนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการที่จะเชื่อสิ่งใดก็ได้ ในปัจจุบันความเชื่อของมนุษย์ได้วิวัฒนาการตามความก้าวหน้าของสังคม มีลักษณะแห่งการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมกับความเชื่อทางศาสนาที่มีระบบและเพื่อก่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนความเป็นมงคลต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑๐ การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์เป็นมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งหมด ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความศรัทธาความเชื่อต่อพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์จึงเป็นบุคคลที่มีความเมตตากรุณาอย่างกว้างขวาง แม้ตนจะสามารถทำลายกิเลสให้หมดไปในทันทีได้ แต่ก็ไม่ได้ทำเพราะจะช่วยสรรพสัตว์ให้หมดความทุกข์ก่อน แล้วตัวท่านจะเป็นบุคคลสุดท้ายชวามหายานรู้สึกลี้ภัยและอบอุ่น เพราะพระโพธิสัตว์มีหลักการที่ต้องช่วยเหลือสัตว์จึงสามารถนำพาเวไนยสัตว์ เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประตูพุทธะ ดังนั้นผู้อยู่ในสถานธรรมต้องปฏิบัติตนไม่ต่างไปจากพระ มีความสามารถทำงานทางโลก

เลี้ยงปากท้องตัวเองได้ในขณะบำเพ็ญเพื่อหลุดพ้น คือพระนิพพาน เราจึงเป็นส่วนหนึ่งของ ผู้โดยสารถือ และมีหน้าที่พ่ายเรือนั่นด้วย ถ้าผู้ร่วมพ่ายเรือไม่มีระเบียบวินัย เรือก็จะไม่เดินไปใน ทิศทางเดียวกัน ต่างคนต่างพ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สวางน ลัมมมงคล ได้สรุปบทบาทของ สถานธรรมไว้ว่า สถานธรรม จะนำพาเวไนยรับวิถีธรรม ส่งเสริมญาติธรรมบำเพ็ญธรรม จะต้องอยู่ใน สถานธรรมที่ที่มีความศักดิ์สิทธิ์จึงจะสมบูรณ์ด้วยจรัยพิธี อยู่ในสถานธรรมจึงจะทำพิธีถ่ายทอด ธรรมะอันศักดิ์สิทธิ์ได้ ซึ่งตั้งแต่โบราณมาจะไม่ถ่ายทอดให้ ดังนั้น สถานธรรมเป็นที่ที่เบื้องบนปรก โปรคเวไนยบน โลกมนุษย์

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๗ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรม ซึ่งมี ค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จงมีแนวทางการสอนคนเรารู้จักการ พึ่งตนเองมากกว่าการที่จะรอคอยให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้วิเศษมาช่วยเหลือจากการจุดให้พ้นจากเวียน วายตายเกิดแล้ว ยังเห็นความสำคัญของชีวิตมีความผาสุกสมบูรณ์ แนวทางการสอนคือการบ่ม เพาะบุคลากรทำให้เกิดจิตปัญญา เวลาเดียวกันเพื่อประสานกับการพัฒนาแบบสังคมเสรี เพื่อที่จะ ยกระดับลักษณะหลายรูปแบบ ในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินงานอย่าง รอบคอบ ในการแพร่ธรรม และการส่งเสริม และก็ได้เปิดคลังบุคลากรแปดกลุ่ม ได้รวบรวม บุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรม เพื่อชีวิตสำเร็จ โดยราบรื่น ดังคำที่ว่า จิตใจซื่อสัตย์ มีมโนธรรม สามวงการเป็นหนึ่งใน ก้าวสู่มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉะยานเหยินเมตตา ได้กล่าวไว้ว่า ความมานะพยายามทุกอย่าง ก็เพื่อการ ขยายงานธรรมกิจ เพื่อสืบทอดต่อเนื่อง เวลาเดียวกันก็มีความเอาใจใส่ต่อสุขภาพของบุคลากร ให้ มีร่างกายแข็งแรง จึงสามารถยืนหยัดขยายงานธรรมกิจได้ ฉะนั้นได้รวบรวมแพทย์ในอาณาจักร ธรรม คั่นคว้าเลี้ยงชีวิตเลี้ยงจิตญาณ เชิดชูสุขภาพ กาย ใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริง อย่างไร มีเป้าหมายสูงสุดที่จะทำให้สุขภาพกายใจ สำคัญอย่างไร จะมีวิธีปฏิบัติเป็นจริงอย่างไร มี เป้าหมายสูงสุดที่จะทำให้สุขภาพกายใจแข็งแรงถ้วนหน้า เพื่อคนในประเทศนี้ทำงานประเทศนี้ คน ในท้องถิ่นทำงานในท้องถิ่น

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากพุทธศาสนาในประเทศไทย ทั้งจีนิกาย และอนันนิกายมีพิธีกรรมปฏิบัติเป็นการเฉพาะตนตามหลักศรัทธา และสอดคล้องกับวิถี ชีวิตของสังคม แต่นอกจากจะมีพิธีกรรมที่เป็นไปตามหลักคำสอนแล้วก็ได้โอนูวัติข้อวัตรปฏิบัติ บางส่วนให้สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติของชาวไทยที่ยึดแบบอย่างฝ่ายเถรวาท การดำเนินชีวิตตามวิถีของ สถานธรรมไท่จงนั้นจะเน้นข้อที่สำคัญคือบำเพ็ญตามจุดประสงค์ของธรรมะ เคารพฟ้าดิน บูชาสิ่งศักดิ์

ข้อสำคัญต่อหน้าที่ เชิดชูวัฒนธรรม กตัญญูรู้คุณบิดามารดา เคารพเทิดทูนอาจารย์ ทำให้ประชาชนได้มีความรู้และสามารถนำหลักธรรมเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินชีวิตตามทัศนคติของพระพุทธศาสนา มีจุดหมายหรือประโยชน์ในปัจจุบัน อนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมภาร พรหมทา ได้กล่าวถึงการดำเนินชีวิตไว้ว่า ในพระพุทธศาสนา ถือว่าระบบจริยศาสตร์มีบทบาทสำคัญอยู่สองบทบาท ได้แก่ ช่วยปัจเจกบุคคลสามารถดำเนินชีวิตส่วนตัวของเขาอยู่ได้อย่างเป็นสุข และสังคมส่วนรวมก็ดำรงอยู่อย่างปกติสุขด้วย พุทธศาสนาเชื่อว่าความสงบสุขของสังคมอ้างอิงอาศัยอยู่กับจริยธรรมของแต่ละคนในสังคม เมื่อปัจเจกบุคคลมีคุณธรรม สังคมส่วนรวมย่อมพลอยสงบสุขด้วยจริยศาสตร์ส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของจริยศาสตร์ส่วนสังคม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ ๑๑ การรับวิถีธรรมนำมาซึ่งความพ้นทุกข์และล่วงพ้นความตาย ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติธรรมตามแนวทางการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จงเน้นข้อที่สำคัญคือบำเพ็ญตามจุดประสงค์ของธรรมะ สถานธรรมจึงเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นสถานบำเพ็ญตนของผู้มุ่งหวังตั้งใจที่จะพ้นการเวียนว่ายตายเกิดจาก โลกวัฏสงสาร ในชาตินี้หน้าที่ของญาติธรรมต้องฝึกฝนอบรมความเป็นพุทธะ ฝึกหัดละเลิก ปล่อยวาง เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยความเคยชินที่ไม่ดีของตัวเองให้ดีขึ้น ให้สะอาดหมดจดขึ้น ละกิเลสตัณหาทั้งปวง ดังนั้นผู้อยู่ในสถานธรรมต้องปฏิบัติตนไม่ต่างไปจากพระ มีความสามารถทำงานทางโลกเลี้ยงปากท้องตัวเองได้ในขณะบำเพ็ญเพื่อหลุดพ้น คือพระนิพพาน สอดคล้องกับแนวคิดของ หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซือ ได้สรุปบทบาทของสถานธรรมไว้ว่า สถานธรรม เป็นสถานที่ศึกษาธรรม บำเพ็ญธรรม ปฏิบัติธรรม ของเราทั้งหลาย เป็นธรรมสถานที่เราทั้งหลายจะทดแทนพระคุณ บรรลุปณิธาน ยังเป็นเสมือนหินรองเท้า ที่ช่วยบรรลุเป็นถึงศักดิ์สิทธิ์ ในอนาคต การบำเพ็ญธรรมจึงห่างจากอาณาจักรธรรมไม่ได้ เนื่องจากอาณาจักรธรรมสามารถเสริมพลังแก่เรา เพิ่มพูนปัญญาญาณ ยิ่งทำให้จิตศรัทธาแรกเริ่มของเราทั้งหลายไม่หมุนเวียนเปลี่ยนไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ ๑๔ หลักธรรมต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับแนวการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินชีวิตได้ดี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในสถานธรรมไท่จง มีการบ่มเพาะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทำเกิดจิตปณิธาน เวลาเดียวกันเพื่อประสานกับการพัฒนาแบบสังคมเสรี เพื่อที่จะยกระดับลักษณะหลายรูปแบบ ในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ดำเนินงานอย่างรอบด้าน ในการแพร่ธรรม และการส่งเสริม และก็ได้เปิดคลังบุคลากรแปดกลุ่ม ได้รวบรวมบุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จโดยราบรื่น ดังคำที่ว่า จิตใจข้อสำคัญ มีมโนธรรม สามารถเป็นหนึ่ง ก้าวสู่มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) กล่าวไว้ว่า การดำเนินชีวิต หมายถึง การใช้ชีวิตของมนุษย์ที่ได้เกิดมาแล้วนั้นอย่างมีจุดหมายของ

ชีวิตหรือการทำชีวิตให้มีประโยชน์ เป็นการทำให้ชีวิตให้มีประโยชน์แก่ตนเองและทำให้ชีวิตให้มีประโยชน์ในทางสังคม พร้อมทั้งการทำชีวิตให้เกิดประโยชน์ร่วมกับผู้อื่นได้ เพราะการสร้างประโยชน์นั้นมีอยู่ ๓ ระดับคือ ประโยชน์เบื้องต้น ประโยชน์ท่ามกลางและประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ยังมีการสร้างประโยชน์เพื่อตนเอง การสร้างประโยชน์เพื่อคนอื่นและการสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งตนและคนอื่น

๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า สถานธรรมไท่จง ได้ดำเนินงานอย่างรอบด้าน ในการแพร่ธรรม และการส่งเสริม และก็ได้เปิดคลังบุคลากร ได้รวบรวมบุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จ โดยราบรื่น เห็นความสำคัญของวงการสังคม วงการนิสิต นักศึกษา วงการเยาวชน ยุวชน ให้พัฒนาไปพร้อมกันต่อเนื่องไป ทำให้อาณาจักรธรรมมีบุคลากร สูงอายุ กลางคน คนหนุ่ม เยาวชน ไม่ขาดตอนตลอดไป ทำให้ทุกรุ่นมีคนใหม่ ทำให้บุคลากรมีทั้ง ปริมาณ และคุณภาพ เพิ่มขึ้นทุกวัน เพราะนั้นจึงเห็นความสำคัญการพัฒนาของวงการนิสิต นักศึกษา และการดำเนินงานกลุ่ม โภชนาการในโรงเรียน ทำให้บุคลากรในโรงเรียนรับช่วงสืบทอด อย่างไม่ขาดสายตลอดไป ดังนั้นเพศที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของ สถานธรรมไท่จง แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาประศักดิ์ อัครปญโญ ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่อง โหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความเชื่อเรื่อง โหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาว พุทธไทยในปัจจุบัน ทั้ง ๓ ด้านไม่แตกต่างกัน

๒) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า งาน ธรรมของสถานธรรมไท่จง เปรียบเสมือนครอบครัวอนุตตรธรรม คำตั้งใจของทุกคนรวมกัน จน กลายเป็นกำแพงเมือง ถือท้ายหนึ่งคน หมั่นคนช่วยกัน สามวงการ สถานธรรมไท่จง ได้วางรากฐาน

แห่งความสำเร็จ และสร้างแบบอย่างแห่งความสำเร็จ เพื่อให้ขอบเขตทำให้งานธรรมกิจอนุตรธรรม เติบโตต่อเนื่องมีบุคลากรมากมายได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชาวอนุตรธรรมทั้งหมด มีแต่รักษาความซื่อสัตย์ภักดี สุขุมโนธรรมสำนึก ภักดีจริงใจไม่มีสอง ดั่งนั้นเพศที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาประสัทธิ์ อคฺคฺปญฺโณ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน ทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า สถานธรรมไท่จงได้วางรากฐานแห่งความสำเร็จ และสร้างแบบอย่างแห่งความสำเร็จเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุก ๆ ระดับชั้นการศึกษา เพื่อที่จะมุ่งแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ชีวิตพบกับจุดมุ่งหมายอันสูงสุดของชีวิต ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ด้วยการศึกษาน้อมนำหลักธรรมคำสอนมาใช้เป็นในการดำเนินชีวิตไม่ให้หลงผิด ประพฤติทุจริต ก่อกรรมทำชั่ว มุ่งแต่จะทำคุณงามความดี ดั่งนั้นระดับการศึกษาที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาประสัทธิ์ อคฺคฺปญฺโณ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน ทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๔) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า สถานธรรมไท่จงได้เปิดโอกาสให้ผู้คนทุก ๆ อาชีพได้รับการศึกษาหาความรู้เพราะชีวิตคนในโลกนี้ต้องประสบความทุกข์กังวลต่าง ๆ เมื่อสืบสาวถึงต้นสายปลายเหตุ นั้นล้วนมาจากการหลงลืมตัวจริงไป การรับวิถีธรรมนั้นก่อนอื่นก็เพื่อให้พวกเราเห็นว่า ทุกคนล้วนมีธรรมะในกายตน ค้นพบตัวจริงอันเป็นความจริงที่สุด ประเสริฐที่สุด ดั่งงามที่สุด เพียบพร้อมสมบูรณ์ เป็นอมตะตลอดกาลซึ่งเดิมมีอยู่แล้วในตัวเรา ในชีวิตประจำวันวาจา และการกระทำแสดงออกมาจากตัวจริง ทุกอากัปกิริยาที่จะไม่ได้รับผลกระทบจากคนรอบข้าง และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ใจเราจึงไม่ต้องเป็นทุกข์เป็นร้อนใน

ผลได้ผลเสีย จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว ในเมื่อสภาวะจิตของเราได้ยกระดับขึ้น ก็จะไม่มีการสนองตอบกับสิ่งชั่วร้าย และเพียงแต่เปลี่ยนแปลงสภาพภายนอกได้ ยังสามารถเปลี่ยนแปลงชะตาชีวิต พบความเป็นสิริมงคล รอดพ้นจากเคราะห์ภัย มุ่งสู่ทางสว่าง ทำให้เราได้รับความเบิกบานใจ และอิสระอย่างแท้จริง ดังนั้นอาชีพที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไหนๆ แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาประศักดิ์ อกุลปญโญ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน ทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๕) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไหนๆ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไหนๆ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า สถานธรรมไหนๆ ได้วางรากฐานแห่งความสำเร็จ และสร้างแบบอย่างแห่งความสำเร็จเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุก ๆ ระดับชั้นการศึกษา เพื่อที่จะมุ่งแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ชีวิตพบกับจุดมุ่งหมายอันสูงสุดของชีวิต ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ด้วยการศึกษาน้อมนำหลักธรรมคำสอนมาใช้เป็นในการดำเนินชีวิต ไม่ให้หลงผิด ประพฤติทุจริต ก่อกรรมทำชั่ว มุ่งแต่จะทำคุณงามความดี ดังนั้นรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไหนๆ แตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาประศักดิ์ อกุลปญโญ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน ทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไหนๆ บางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานธรรมไหนๆ จึง

ควรรักษา และพัฒนามาตรฐาน งานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ไป และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สถานธรรมไท่จงจึงควรรักษาและพัฒนาการด้านการส่งเสริมการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา การสอนคนเรารู้จักการพึ่งตนเองมากกว่าการที่จะรอคอยให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้วิเศษมาช่วยเหลือเห็นความสำคัญของชีวิตมีความผาสุกสมบูรณ์ เพื่อที่จะยกระดับลักษณะหลายรูปแบบ ในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานธรรมยังไม่มีบุคลากรที่เพียงพอในงานเผยแผ่ของสถานธรรมในบทบาทด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือสังคม การอบรมสั่งสอนประชาชนทั่ว ๆ ตามหลักอนุตตรธรรมทางพระพุทธศาสนา มหายาน

และแบ่งเป็นรายด้านในการนำเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานธรรมไท่จงได้สอนให้ญาติธรรมได้เพิ่มพูนความรู้ทั้งในทางพระพุทธศาสนา มหายาน การศึกษาทางสายสามัญ และในทางสายวิชาชีฟต่าง ๆ พร้อมกันนั้นก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมงานช่วยเหลือทางสังคม ได้ยกระดับภาพลักษณ์ดีงาม ของตนทางธรรมให้สูงขึ้น ดังนั้นสถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทของสถานธรรมในด้านงานเผยแผ่ตามพระพุทธ ศาสนา และด้านการศึกษาทางสายสามัญ และในทางสายวิชาชีฟต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑ เป็นสถานศึกษาเล่าเรียน และการปฏิบัติตามหลักธรรม ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน ได้ช่วยเพาะเมล็ดพันธุ์ความดี และปลูกฝังคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่ผู้คนให้คุณค่า และความสำคัญของศาสนสถาน ด้วยกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ กอปรกับระบอบทุนนิยมที่ถาโถมเข้ามา ทำให้คุณธรรมจริยธรรมขาดหาย การสนับสนุนให้ทุกคนกลับมาใช้พื้นที่ของศาสนสถานเพื่อเสริมสร้างปัญญาพื้นคุณธรรมคืนกลับสู่สังคมขยายงานธรรมกิจอย่างต่อเนื่องเวลาเดียวกันก็มีความเอาใจใส่ต่อสุขภาพของบุคลากรให้มีร่างกายแข็งแรง จึงสามารถยื่นหยัดขยายงานธรรมกิจได้ในอาณาจักรธรรมได้เลี้ยงชีวิตเลี้ยงจิตวิญญาณเชิดชูสุขภาพกายใจ จึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทของสถานธรรมในด้านงานเผยแผ่ตามพระพุทธ ศาสนา และด้านการศึกษาทางสายสามัญ และในทางสายวิชาชีฟต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๓ เป็นสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักอนุตรธรรมเป็นหลักธรรมที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จัก ไม่เข้าใจแนวทางการปฏิบัติ เพราะอนุตรธรรมเป็นการนำหลักธรรมที่สามารถนำพาเวไนยสัตว์ เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประตูพุทธะได้ เพราะฉะนั้นการปลูกฝังคนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ทำให้คนมีคุณค่า และความสำคัญของศาสนสถานจำเป็นต้องพัฒนางานบุญ งานสาธารณประโยชน์ งานสังคมยกระดับภาพลักษณ์ดั้งเดิมของอาณาจักรธรรมให้สูงขึ้น เป็นการสนับสนุนให้ทุกคนกลับมาใช้พื้นที่ของศาสนสถานเพื่อเสริมสร้างปัญญาพื้นคุณธรรมคืนกลับสู่สังคม การศึกษาในอาณาจักรธรรมกับผลที่ได้ต้องสามารถดำเนินการต่อเนื่องตลอดไปเพื่อสร้างบุคลากรขึ้นมาเป็นระลอกรับช่วงทำงานธรรมะ และเหลือไว้เป็นแบบอย่างการศึกษาช่วยการสร้างสรรค์พัฒนาธรรมกิจอีกด้วย จึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทของสถานธรรมในด้านงานบุญ งานสาธารณประโยชน์ งานสังคมยกระดับภาพลักษณ์ดั้งเดิมของอาณาจักรธรรมให้สูงขึ้น เป็นการสนับสนุนให้ทุกคนกลับมาใช้พื้นที่ของศาสนสถานเพื่อเสริมสร้างปัญญา พื้นคุณธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้สอนให้ญาติธรรมได้เข้าใจในหลักความเชื่อต่อพระโพธิสัตว์และหลักธรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ประชาชนสามารถเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตามแนวทางอนุตรธรรมที่สามารถนำพาตนเองไปสู่ความสำเร็จ รู้จักการพึ่งตนเองมากกว่าการที่จะรอคอยให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้วิเศษมาช่วยเหลือ และมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักธรรม ดังนั้นสถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทของสถานธรรมในด้านงานพัฒนาบุคลากรด้านการเผยแผ่ตามแนวทางอนุตรธรรม และด้านพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อชี้แนวทางให้ประชาชนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๖ การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์เป็นนพากรณาอันยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งมวล ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้สอนให้ญาติธรรมได้เข้าใจในหลักความเชื่อต่อพระโพธิสัตว์และหลักธรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมที่ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา ดังนั้นญาติธรรมต้องปฏิบัติตนไม่ต่างไปจากพระ มีความสามารถทำงานทางโลกเลี้ยงปากท้องตัวเองได้ในขณะบำเพ็ญเพื่อหลุดพ้นคือพระนิพพาน ญาติธรรมที่มาบำเพ็ญธรรมจึงมีความเชื่อในพระโพธิสัตว์และหลักธรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติ หลังจากรับวิธีธรรมแล้วได้ดำรงใจธรรมไว้ตลอดเวลาปฏิบัติต่อผู้คนด้วยมโนธรรมสำนึก เมื่อประสบเคราะห์ภัยที่เกินกว่าแรงมนุษย์จะช่วยเหลือได้ เพียงใช้ไตรรัตน์ด้วยจิตศรัทธา ย่อมรอดพ้นจากภัยพิบัติได้ให้เรื่องราวกลายเป็นดียังสามารถเปลี่ยนแปลงชะตา

ชีวิตพบความเป็นสิริมงคล รอดพ้นจากเคราะห์ภัย มุ่งสู่ทางสว่าง ทำให้เราได้รับความเบิกบานใจ และอิสระเสรีอย่างแท้จริง ดังนั้นสถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทของ บุคลากรในการให้มีอาจารย์ผู้คอยควบคุมดูแลให้ความรู้ความเข้าใจแก่ญาติธรรมทุกพื้นที่ ทำให้มี บุคลากรพอเพียงด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ ๑๐ มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรม ซึ่งมี ค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จงมีแนวทางการสอนคนเรารู้จักการ พึ่งตนเองมากกว่าการที่จะรอคอยให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือผู้วิเศษมาช่วยเหลือจากการจุดให้พ้นจากเวียน วายตายเกิดแล้วเห็นความสำคัญของชีวิต ญาติธรรมที่มาบำเพ็ญธรรมจึงมีแนวทางในการปฏิบัติ ธรรมค้นพบตัวจริงอันเป็นความจริงที่สุดประเสริฐที่สุดคิงามที่สุดเพียบพร้อมสมบูรณ์ซึ่งเดิมมีอยู่ แล้วในตัวเราในชีวิตประจำวันวาทาและการกระทำแสดงออกมาจากตัวจริง ทุกอากัปภิกิริยาไม่ได้รับ ผลกระทบจากคนรอบข้างและส่งต่าง ๆ รอบตัวใจจึงไม่ต้องเป็นทุกข์เป็นร้อนในผลได้ผลเสีย สภาวะจิตได้ยกระดับขึ้นก็จะไม่มีการสนองตอบกับสิ่งชั่วร้าย ดังนั้นสถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทในการให้ความรู้การสอน การบ่มเพาะบุคลากรทำให้เกิดจิตปณิธานเพื่อ ประสานกับการพัฒนาแบบสังคัมในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถาน ธรรมไท่จง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้สอนแนวทางการดำเนินชีวิตนั้นจะเน้นข้อที่สำคัญคือบำเพ็ญตามจุดประสงค์ ของธรรมะ เคารพฟ้าดิน บูชาสิ่งศักดิ์ ชื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เชิดชูวัฒนธรรม กตัญญูรู้คุณบิดามารดา เคารพเทิดทูนอาจารย์ ทำให้ประชาชนได้มีความรู้และสามารถนำหลักธรรมเกี่ยวกับลักษณะการ ดำเนินชีวิตตามทัศนคติของพระพุทธศาสนามีจุดหมายหรือประ โยชน์ในปัจจุบัน อนาคต ดังนั้น สถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทในการให้ความรู้ การบ่มเพาะบุคลากร ทำให้เกิดจิตปณิธานเพื่อประสานกับการพัฒนาในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมีประสิทธิภาพสามารถ ดำเนินชีวิตส่วนตัวของเขาอยู่ได้อย่างเป็นสุข และสังคัมส่วนรวมก็ดำรงอยู่อย่างปกติสุขด้วย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ ๑๑ การรับวิถีธรรมนำมาซึ่งความพ้นทุกข์และ ล่วงพ้นความตาย ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานธรรมไท่จงได้สอนแนว ทางการดำเนินชีวิตให้ประชาชน ได้ปฏิบัติธรรมตาม โดยการเน้นข้อที่สำคัญคือบำเพ็ญตาม จุดประสงค์ของธรรมะมุ่งหวังตั้งใจที่จะพ้นการเวียนวายตายเกิดจาก โลกวัฏสงสารในชาตินี้หน้าที่ ของญาติธรรมต้องฝึกฝนอบรมความเป็นพุทธะฝึกหัดละเลิก ปล่อยวาง เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยความ เคยชินที่ไม่ดีของตัวเองให้ดีขึ้น ให้สะอาดหมดจดขึ้นละกิเลสตัณหาทั้งปวง ดังนั้นผู้อยู่ในสถาน ธรรมต้องปฏิบัติตนไม่ต่างไปจากพระมีความสามารถทำงานทาง โลกเลี้ยงปากท้องตัวเองได้ในขณะ

บำเพ็ญเพื่อหลุดพ้นคือพระนิพพาน ดังนั้นสถานธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐาน บทบาทในการให้ความรู้แนวทางการดำเนินชีวิตคือบำเพ็ญตามจุดประสงค์ของธรรมะฝึกฝนอบรม ความเป็นพุทธะฝึกหัดละเลิก ปล่อยวาง เปลี่ยนแปลงอุปนิสัยความเคยชินที่ไม่ดีของตัวเองให้ดีขึ้น ให้สะอาดหมดจดขึ้นละกิเลสตัณหา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ ๑๔ หลักธรรมต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับ แนวการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินชีวิตได้ดี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในสถานธรรมไท่จง ได้มีการบ่มเพาะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทำกิจจิตปณิธานเวลาเดียวกันเพื่อประสานกับ การพัฒนาแบบสังคมเสรีเพื่อที่จะยกระดับลักษณะหลายรูปแบบในการบริการพัฒนาธรรมอย่างมี ประสิทธิภาพได้รวบรวมบุคลากรทุกพื้นที่ ทำให้มีบุคลากรพอเพียง และพร้อมด้วยความรู้สาขาต่าง ๆ ทำให้การแพร่ธรรมเพื่อชีวิตสำเร็จ โดยราบรื่น ตามหลักพุทธศาสนาเชื่อว่าความสงบสุขของ สังคมอ้างอิงอาศัยอยู่กับจริยธรรมของแต่ละคน ในสังคมเมื่อปัจเจกบุคคลมีคุณธรรมสังคมนั้นรวม ย่อมพลอยสงบสุขด้วยจริยศาสตร์ส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานของจริยศาสตร์ส่วนสังคมนั้น ดังนั้นสถาน ธรรมไท่จงจึงควรรักษา และพัฒนามาตรฐานบทบาทในการให้ความรู้แนวทางการดำเนินชีวิตคือ บำเพ็ญตามจุดประสงค์ของธรรมะ เคารพฟ้าดิน บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สัตว์ต่อหน้าที่ เชิดชูวัฒนธรรม กตัญญูรู้คุณบิดามารดา เคารพเทิดทูนอาจารย์ ทำให้ประชาชนได้มีความรู้และสามารถนำหลักธรรม เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินชีวิตตามทัศนคติของพระพุทธศาสนาการ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังต่อไปนี้

- ๑) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการอบรมวัฒนธรรม จริยธรรมของ สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
- ๒) ศึกษาความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรม สถานธรรม ไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
- ๓) ศึกษาสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรมของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรม สถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

ข้อมูลวิทยานิพนธ์

๑) หนังสือ

กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์
และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

คณะกรรมการศูนย์กลางฟ้าอึ้งเต๋อประเทศไทย. หัวข้อศึกษาระรณะสำหรับชั้นจ้อจั้น. นครปฐม :
สำนักพิมพ์ พุทธสถานเทคคูลุชระรณะ, ม.ป.ป.

จันเจิ้นฟง. ธรรมบท สำหรับผู้บรรยาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กลุ่มพัฒนาเพื่อฟื้นฟูธรรม
ญาณ, ม.ป.ป.

_____ . ไตรรัตน์สำหรับผู้บรรยาย. กรุงเทพมหานคร : กลุ่มพัฒนาเพื่อฟื้นฟูธรรมญาณ, ม.ป.ป.

เจียงจินฝู เตียนฉวนซือ และคนอื่น ๆ. ถันจู้ป๋น สายธรรมฟ้าอึ้งเต๋อ ค.ศ. ๒๐๐๕. นครปฐม :
สำนักพิมพ์ เทคคูลุชระรณะ, ม.ป.ป.

จิรพรรณ กาญจนะจิตรา. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่๑๕. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๐.

เจียนเหยิน และคนอื่น ๆ. ถันจู้ป๋น สายธรรมฟ้าอึ้งเต๋อ ค.ศ. ๒๐๐๕. นครปฐม : สำนักพิมพ์เทค
คูลุชระรณะ, ม.ป.ป.

ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติสังคมไทยสมัยโบราณก่อนศตวรรษ ๒๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
พิมพ์เนศ, ๒๕๒๓.

ชาญชัย เทียนไทย. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

ณรงค์ โพธิ์พฤกษานนท์. ระเบียบวิธีวิจัย : แนวการเขียนเค้าโครงการวิจัยและรายงานการวิจัย
ประจำภาค. กรุงเทพมหานคร : ดวงแก้ว, ๒๕๕๑.

คนัย ชโยธา, รองศาสตราจารย์. ลัทธิศาสนา และระบบความเชื่อกับประเพณีในท้องถิ่น.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอ.เอส พรินต์ติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๘.

ติน ปรัชญพฤทธิ. ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๘.

ธีระศักดิ์ ชุ่นอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม :
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.

นิภา เมธาวีชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓.

- บุญลือ วันทาขนต์. สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๘.
- ประภาศรี สีหอำไพ, ศาสตราจารย์. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓, หน้า ๕.
- ประมวล คิดคิดสัน. คติชาวบ้าน การศึกษาในด้านมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, ๒๕๒๑.
- ผกา ดิสองเมือง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. พุทธศาสน์. มหาสารคาม : ฝ่ายวิทยาพัฒนาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๔๔.
- พรทิพย์ สัมปัดตะวานิช และคณะ. พฤติกรรมผู้บริโภค. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๘.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาลุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
- พระชันษาเทพ. ศิษย์รักเอ๋ย ๘ พระโอวาทพระอาจารย์จิ่ง. นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.
- มูลนิธิเทิดพระคุณ. ข้อมูลบรรยายชั้นหมิงเต๋อ. สมุทรปราการ : โรงพิมพ์สมุทรฟงเินเทียนเต้าจี้จวง, ๒๕๕๐.
- ยศ สันตสมบัติ, ดร. ศาสตราจารย์. มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๐.
- โยธิน สันสนยุทธ และจุมพล พุฒภัทรชีวิน. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๓๘.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.
- ถัดดา กิตติวิภาค. ทัศนคติทางสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๒๕.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐.
- วันทนา จันท์เอม. มหายนศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๕๓.
- วันทนีย์ ภูมิภัทราคม. วิเคราะห์เชิงปริมาณ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เทียนพัฒนา, ๒๕๓๔.
- วิรัชฎ์ คงคะจันทร์. หลักการส่งเสริมการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ขอนแก่น : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๔.
- วคิน อินทสระ. จริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เม็ดทราย, ๒๕๑๘.

ศูนย์กลางงานธรรมหลังอื่น. หลักธรรมพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓. สมุทรปราการ : สำนักพิมพ์ฟ้าเอน
เทียนคำจ้อกวาง, ๒๕๕๒.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน). หลักพระพุทธศาสนา. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

สมภาร พรหมทา. พุทธปรัชญากับปัญหาจริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสัจนิยมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๖.

สงวน ลิ้มมงคล. จะทำหน้าที่อันสูงที่ใดอย่างไร. นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.

_____. พุทธระเบียบ ๑๕ ข้อ. นครปฐม : สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ๒๕๔๑.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒.

สังศรี ชมภูวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๖.

สายธรรมฟ้าอิงเศอ. หัวข้อศึกษาธรรมะสำหรับชั้นมัธยม. นครปฐม : สำนักพิมพ์พุทธสถานเทิด
คุณธรรม, ๒๕๔๖.

สายยนต์ ศรสวรรณ. พุทธศาสนamahayan. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, ๒๕๔๒.

เสถียรฐโกเศศ. ศาสนาเปรียบเทียบ (หมวดศาสนา - ความเชื่อ). กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร
องค์การค้ำของคุรุสภา และมูลนิธิเสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป, ๒๕๒๓.

เสนาะ ดิยาวี. การสัมภาษณ์ในงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๒๗.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๔๒.

.สุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพรววิทยา, ๒๕๒๐.

อเนก ช้างน้อย, รองศาสตราจารย์. วิถีนวัตกรรมธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศรีบุญ
อุตสาหกรรมการพิมพ์, ๒๕๔๕.

หลินเหลียงอวี เตียนฉวนซื่อ. เพียงเกิดจิตศรัทธาแรกเริ่มเกินพอแก่การบรรลุพุทธะ. นครปฐม :
สำนักพิมพ์เทิดคุณธรรม, ม.ป.ป.

๒) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

- กฤตจณ์ สุทธิจิตโต, พระ. “บทบาทเจ้าอาวาสต่อการพัฒนาสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- กานแก้ว เปี่ยมมหกุล. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักปลัดเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- โกเมศ ธรรมประทีป. “การศึกษาเปรียบเทียบพระโพธิสัตว์ตามแนวทางมหายาน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- ดิเรก ปลั่งดี. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองนครปฐม”. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๐.
- จุมพล นิภาเกษม. “ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาระบบของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๖.
- จิตตินันท์ เคชะคุปต์. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ความต้องการ รูปแบบ และคุณภาพ”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, ๒๕๔๐.
- จุนพลศักดิ์ กมโล (สมดี), พระ. “ความสัมพันธ์เรื่องการตายแล้วเกิดกับการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธปรัชญาเถรวาท”. วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- ฉัชชา ธารสนธยา. “ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุพระนิพพานที่ปรากฏในคณกโมคคัลลานสูตร”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- นนทิวัด ไต้เลิศ. “บทบาทของสถาบันพลังจิตตานุภาพที่มีต่อการพัฒนาสังคม” สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- ประศักดิ์ อุดกมลโย (ซังแสง), พระมหา. “ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. “ความคิดเห็นของผู้รับบริการในกรุงเทพมหานครต่อกระบวนการยุติธรรม”.

รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๑.

ภูวคณ จันทรร. “ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรโดยวิธีใช้เทปบันทึกเสียงผ่านหอกระจายข่าวในจังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๕.

พจมา พิษิตปัจจา. “ความพยายามในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่”.

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓.

พจมาศย์ วิชัยยา. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.

พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๒.

มลิ กิตติปาโล, พระ. “ความสำคัญของศรัทธาในคำสอนของพระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

สมนารี คุณปลื้ม. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์การบริหารองค์การมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๒.

สวัสดี นาสมนฝัน. “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานจำเนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

สารภี จันทร์ศรีนวล. “การนำหลักจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

๓) บทความจากเว็บไซต์

ศูนย์กลางข้อมูลพุทธศาสนamahayan, “วิถีอนุตตรธรรม”, วิถีอนุตตรธรรม : บทที่ 9 จะสร้างสมบุญกุศลและฝึกฝนตนให้บริสุทธิ์ได้อย่างไร, ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๒, ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓, <http://www.buddhayan.com/board.php?subject_id=160>.

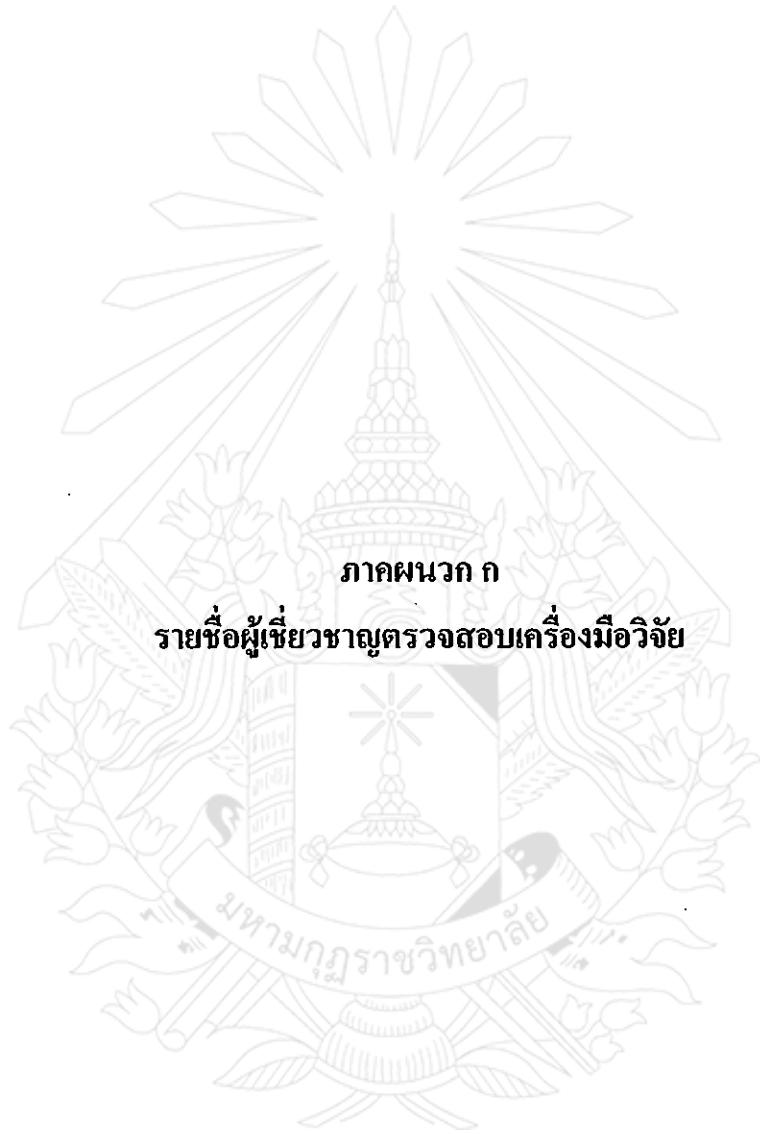
สถานธรรมไท่ชีว. “ย้อนมองส่องตน” ประวัติของวิถีอนุตรธรรม, ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒, ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓, <<http://www.oknation.net/blog/tycill/2009/06/02/entry-2>>.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. พระครูวินัยธรเหรียญชัย อติวีโร

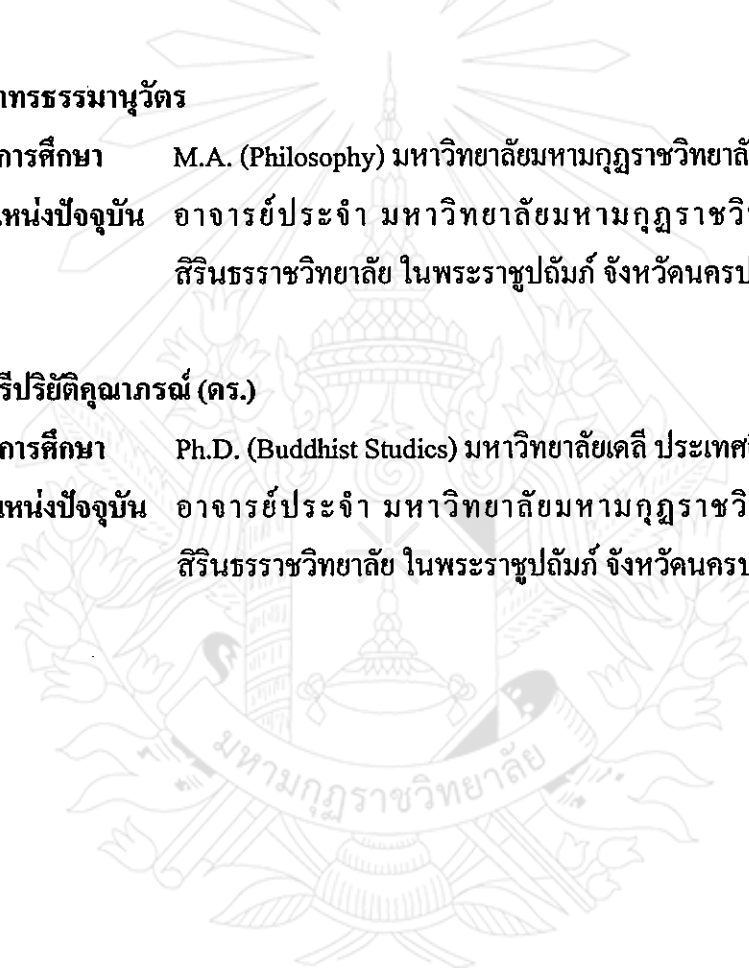
วุฒิการศึกษา Ph.D. (Social Science) มหาวิทยาลัยมคธ ประเทศอินเดีย
ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

๒. พระครูอาทรธรรมมานุวัตร

วุฒิการศึกษา M.A. (Philosophy) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
สิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

๓. พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์ (ดร.)

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Buddhist Studies) มหาวิทยาลัยเคลี ประเทศอินเดีย
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
สิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๖๐๑๑(๒.๘)/ว ๑๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๘ ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร.๐-๒๔๒๙-๑๖๖๓, ๐-๒๔๒๙-๑๖๔๒ FAX ๐-๒๔๒๙-๑๖๔๑

๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระครูวินัยธรเหรียญชัช อดิวิโร (ดร.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอนันต์ชัย ศรีโอสถ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา รุ่นที่ ๔ / ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง บางแค กรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี รศ.ดร.มานพ น้กการเรียน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมี นายเอกวุฒิ สารมาศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

รก.ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๔๒๙-๑๖๖๓ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศธ ๖๐๑๑(๒.๘)/ว ๑๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร.๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓, ๐-๒๔๒๕-๑๒๔๒ FAX ๐-๒๔๒๕-๑๒๔๑

๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์ (คร.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอนันต์ชัย ศรีโสด นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา รุ่นที่ ๔ / ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง บางแค กรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี รศ.ดร.มานพ นักการเรียน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมี นายเอกวุฒิ สารมาศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ศศ.))

รก. ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศธ ๖๐๑๑(๒.๘)/ว ๑๓๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร.๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓. ๐-๒๔๒๕-๑๒๔๒ FAX ๐-๒๔๒๕-๑๒๔๑

๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน พระครูสุนทรธรรมโสภณ
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายอนันต์ชัย ศรีโอสถ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา รุ่นที่ ๔ / ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง บางแค กรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี รศ.ดร.มานพ นักการเรียน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และมี นายเอกวุฒิ สารมาศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ศศ.))

รก. ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศร ๖๐๑๑(๒.๘)/๑๔๐

มหาวิทยาลัยมหาม

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยา

๒๖ หมู่ ๘ ต.อ้อมใหญ่ อ.สาม

โพธิ์.๐-๒๔๒๙-๑๖๖๓, ๐-๒๔๒๙-๑

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร เจ้าอาวาสสถานธรรมไท่จง กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายอนันต์ชัย ศรีโสด นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๔ / ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง บางแค กรุงเทพมหานคร” มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ จึงขอกความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในกำกับดูแลของท่าน เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ(ผศ.))

รท. ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๔๒๙-๑๖๖๓ ต่อ ๑๐๘

ที่ ศธ ๖๐๑๑(๒.๘)/๑๓๕

มหาวิทยาลัยมหา
วิชาเขตสิรินธรราชวิท
๒๖ หมู่ ๗ ต.อ้อมใหญ่ อ.สาม
โพธิ์.๐-๒๔๒๙-๑๖๖๓.๐-๒๔๒๙

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน เจ้าอาวาสสถานธรรมไท่จง กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นายอนันต์ชัย ศรีโอสถ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๔ / ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิชาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง บางแค กรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนการทำการเก็บข้อมูล โดยมี รศ.ดร.มานพ นักการเรียน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและมี นายเอกวุฒิ สารมาศ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนในกำกับดูแลของท่าน จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อทดลองเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

รท.ในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิชาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๐๘

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะปกปิดเป็นความลับ แต่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อนำผลการวิจัยไปแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

๑ ๒ ๓

๑. เพศ

(๑) ชาย

(๒) หญิง

๔

๒. อายุ

(๑) ๒๐ ปีลงมา

(๒) ๒๑-๓๐ ปี

๕

(๓) ๓๑-๔๐ ปี

(๔) ๔๑-๕๐ปี

(๕) ๕๑ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

(๑) ประถมศึกษา

(๒) มัธยมศึกษา

(๓) อนุปริญญา/ปวช./ปวส.

(๔) ปริญญาตรี

๖

(๕) ปรึกษาโทขึ้นไป

๔. อาชีพ

(๑) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ (๒) ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท

(๓) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (๔) รับจ้างทั่วไป

๕. รายได้ต่อเดือน

(๑) ๕,๐๐๐ บาทลงมา (๒) ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท

(๓) ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท (๔) ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขตบางแค
กรุงเทพมหานคร

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
(๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง							
๑	เป็นสถานศึกษาเล่าเรียนศาสตร์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสุขภาพ ปฏิบัติตามและฝึกอบรมหลักธรรม						๕ ☐
๒	เป็นสถานสงเคราะห์ช่วยเหลือสังคมที่ประสบภัย ต่างๆ						๑๐ ☐
๓	เป็นสถานที่อบรมวัฒนธรรม จริยธรรม พุทธระเบียบ						๑๑ ☐
๔	เป็นสถานที่รับวิถีธรรม และปฏิบัติตามคำสั่งสอน						๑๒ ☐
๕	เป็นสถานที่ช่วยเหลือและร่วมกันทำบุญต่าง ๆ						๑๓ ☐
(๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง							
๖	การบำเพ็ญตนแบบพระโพธิสัตว์เป็นมหากรุณาอัน ยิ่งใหญ่ต่อสรรพสัตว์ทั้งหมด						๑๔ ☐
๗	การไม่บริโภคเนื้อสัตว์เป็นเรื่องเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ ต่อสรรพสัตว์ทั้งหมด						๑๕ ☐
๘	การมีมหากรุณาในจิตใจเพื่อช่วยเหลือสรรพชีวิตและการ ช่วยเหลืออย่างแท้จริงและสมบูรณ์						๑๖ ☐

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
(๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง							
๙	มีหลักธรรมคำสอนที่จะนำพาสรรพสัตว์ทั้งหมดไปสู่ แดนนิพพาน						๑๗ ☐
๑๐	มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรม						๑๘ ☐
(๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง							
๑๑	การรับวิถีธรรมนำมาซึ่งความพ้นทุกข์และล่วงพ้นความ ตาย						๑๙ ☐
๑๒	การกินเจเป็นการถือศีลประจำวัน						๒๐ ☐
๑๓	มีความทันสมัยมองเห็นความแปลกใหม่เป็นเรื่องดี สอด รับกับสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ						๒๑ ☐
๑๔	หลักธรรมต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้กับแนวการ ประพฤติปฏิบัติและการดำเนินชีวิตได้ดี						๒๒ ☐
๑๕	มีปณิธานในการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์แก่สังคม อย่างสูงสุด						๒๓ ☐

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง เขต
บางแค กรุงเทพมหานคร

๑) ด้านบทบาทของของสถานธรรมไท่จง

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง

ปัญหา.....

.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

อนันต์ชัย ศรี โอสถ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชาูปถัมภ์

ภาคผนวก ง
ภาคผนวก ง แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
๑) ด้านบทบาทของสถานธรรมไท่จง						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒) ด้านความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของสถานธรรมไท่จง						
๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๘	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓) ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีของสถานธรรมไท่จง						
๑๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก จ
ภาคผนวก จ ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซี่และมอร์แกน
(Krecie & Mogan)

ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
๑๐	๑๐	๑๕๐	๑๐๗	๔๖๐	๒๑๐	๒,๒๐๐	๓๒๗
๑๕	๑๔	๑๖๐	๑๑๓	๔๗๐	๒๑๔	๒,๔๐๐	๓๓๑
๒๐	๑๙	๑๗๐	๑๑๗	๕๐๐	๒๑๗	๒,๖๐๐	๓๓๕
๒๕	๒๔	๑๘๐	๑๒๓	๕๕๐	๒๒๖	๒,๘๐๐	๓๓๙
๓๐	๒๘	๑๙๐	๑๒๗	๖๐๐	๒๓๔	๓,๐๐๐	๓๔๑
๓๕	๓๒	๒๐๐	๑๓๒	๖๕๐	๒๔๒	๓,๕๐๐	๓๔๖
๔๐	๓๖	๒๑๐	๑๓๖	๗๐๐	๒๔๗	๔,๐๐๐	๓๕๑
๔๕	๔๐	๒๒๐	๑๔๐	๗๕๐	๒๕๔	๔,๕๐๐	๓๕๔
๕๐	๔๔	๒๓๐	๑๔๔	๘๐๐	๒๖๐	๕,๐๐๐	๓๕๗
๕๕	๔๘	๒๔๐	๑๔๘	๘๕๐	๒๖๕	๖,๐๐๐	๓๖๑
๖๐	๕๒	๒๕๐	๑๕๒	๙๐๐	๒๖๙	๗,๐๐๐	๓๖๔
๖๕	๕๖	๒๖๐	๑๕๕	๙๕๐	๒๗๔	๘,๐๐๐	๓๖๗
๗๐	๕๙	๒๗๐	๑๕๙	๑,๐๐๐	๒๗๘	๙,๐๐๐	๓๖๙
๗๕	๖๓	๒๘๐	๑๖๒	๑,๑๐๐	๒๘๕	๑๐,๐๐๐	๓๗๐
๘๐	๖๖	๒๙๐	๑๖๕	๑,๒๐๐	๒๙๑	๑๕,๐๐๐	๓๗๕
๘๕	๗๐	๓๐๐	๑๖๙	๑,๓๐๐	๒๙๗	๒๐,๐๐๐	๓๗๗
๙๐	๗๓	๓๑๐	๑๗๕	๑,๔๐๐	๓๐๒	๓๐,๐๐๐	๓๗๙
๙๕	๗๖	๓๒๐	๑๗๙	๑,๕๐๐	๓๐๖	๔๐,๐๐๐	๓๘๐
๑๐๐	๘๐	๓๓๐	๑๘๖	๑,๖๐๐	๓๑๐	๕๐,๐๐๐	๓๘๑
๑๑๐	๘๖	๓๔๐	๑๙๑	๑,๗๐๐	๓๑๓	๗๕,๐๐๐	๓๘๒
๑๒๐	๙๒	๓๕๐	๑๙๖	๑,๘๐๐	๓๑๗	๑๐๐,๐๐๐	๓๘๔
๑๓๐	๙๗	๓๖๐	๒๐๑	๑,๙๐๐	๓๒๐		
๑๔๐	๑๐๓	๓๗๐	๒๐๕	๒,๐๐๐	๓๒๒		

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นายอนันต์ชัย ศรีโอสถ
- วัน เดือน ปี เกิด : ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓
- สถานที่เกิด : บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลแคนคง อำเภอแคนคง จังหวัดบุรีรัมย์
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดสิรินธรเทพรัตนาราม ๒๖ หมู่ ๗ ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๖๐
- การศึกษา
- พ.ศ. ๒๕๔๔ : รับวิชิตรธรรม และเริ่มศึกษาวิถีนุตรธรรม
- พ.ศ. ๒๕๔๖ : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) คณะเทคโนโลยีการเกษตร สาขาวิชาสัตวบาล
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

